

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

Monitoring banków 2015

Monitoring of banks 2015

STATISTICAL ANALYSES AND STUDIES

STUDIA I ANALIZY STATYSTYCZNE

WARSZAWA 2016 WARSAW

Opracowanie publikacji

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

DEPARTAMENT STUDIÓW MAKROEKONOMICZNYCH I FINANSÓW

Preparation of the publication

CENTRAL STATISTICAL OFFICE

MACROECONOMICS STUDIES AND FINANCE DEPARTMENT

Kierujący

Supervisor

Mirosław Błazej

Dyrektor Departamentu Studiów

Makroekonomicznych i Finansów GUS

Director of Macroeconomic Studies and Finance

Department CSO

Zespół

Team

Wojciech Bąbik

Katarzyna Golik

Joanna Kulczycka

Dorota Lorenc

dr Magdalena Mądra-Sawicka

Monika Rothe

Katarzyna Siwińska

Grzegorz Żaworonek

Współpraca

Cooperation

Aleksandra Bugalska

Adrian Jurczak

Zofia Tokaj

Aneks statystyczny

Statistical appendix

Wojciech Bąbik

Redakcja techniczna

Technical editing

Grzegorz Żaworonek

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Druk i oprawa

Printed by

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Statistical Publishing Establishment

ISSN: 1689–4626

Publikacja dostępna na stronie internetowej <http://www.stat.gov.pl>

Publication available on website

PRZEDMOWA

Główny Urząd Statystyczny przekazuje Państwu kolejne wydanie publikacji *Monitoring banków*. Głównym jej celem jest przedstawienie informacji dotyczących działalności i wyników finansowych sektora bankowego w Polsce na tle uwarunkowań makroekonomicznych oraz sytuacji na krajowym oraz światowych rynkach finansowych.

W publikacji wykorzystano dane pochodzące ze sprawozdawczości Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, a także dane i informacje publikowane przez instytucje międzynarodowe, w tym Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Europejski Bank Centralny (EBC) i Komisję Europejską (KE).

W publikacji prezentujemy główne tendencje rozwojowe sektora bankowego oraz analizę wyników finansowych polskich banków i wskaźniki określające ich standing finansowy. W części tabelarycznej (także *Aneks Statystyczny* w formie elektronicznej) zawarte zostały informacje o bilansie, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych i adekwatności kapitałowej poszczególnych grup banków.

Przekazując Państwu *Monitoring Banków 2015*, autorzy publikacji proszą o uwagi, komentarze i wnioski, które będą wykorzystane w doskonaleniu następnych edycji.

Dyrektor Departamentu

Studiów Makroekonomicznych i Finansów

Mirosław Błażej

Warszawa, grudzień 2016 r.

PREFACE

The Central Statistical Office presents the following edition of Monitoring of Banks. The aim of this publication is to present data on banking sector in Poland with reference to the macroeconomic situation as well as to the conditions of international and national financial markets.

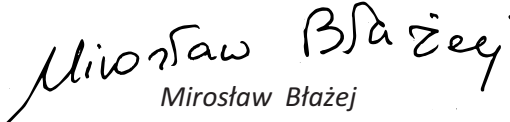
Data presented comes from the reports of the National Bank of Poland and the Polish Financial Supervision Authority, as well as from international institutions, such as the International Monetary Fund, the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), the European Central Bank (ECB) and the European Commission (EC).

In the publication there are presented main trends of the banking sector, analysis of the financial results of Polish banks and financial standing indicators. Statistical Annex (also annex in digital version) includes assets balance, profit and loss and cash flow statements as well as capital adequacy of particular groups of banks.

Any comments and suggestions are very welcome and will constitute a valuable input for subsequent releases of this publication.

Director of Macroeconomic Studies and

Finance Department

Mirosław Błażej

Warsaw, December 2016

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA.....	3
SKRÓTY.....	7
I. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE SYTUACJI SEKTORA BANKOWEGO	
W POLSCE.....	10
I.1. WZROST GOSPODARCZY	10
I.2. SYTUACJA FINANSÓW PUBLICZNYCH	11
I.3. RYNEK PRACY	11
I.4. SYTUACJA DOCHODOWA I FINANSOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH	11
I.5. RYNEK MIESZKANIOWY	12
I.6. SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTW	12
I.7. BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE	14
I.8. RYNEK FINANSOWY.....	15
I.9. POLITYKA MONETARNA	15
II. SEKTOR BANKOWY W UNII EUROPEJSKIEJ	20
II.1. SYTUACJA SEKTORA BANKOWEGO W UE	20
III. POLSKI SEKTOR BANKOWY.....	29
III.1. REGULACJE POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	29
III.2. STRUKTURA PODMIOTOWA SEKTORA BANKOWEGO.....	30
III.3. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	35
III.4. TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH.....	40
III.5. RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	41
III.6. WYNIKI FINANSOWE POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	48
III.7. WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI SEKTORA BANKOWEGO	54
PODSUMOWANIE.....	61
BIBLIOGRAFIA	63
SPIS WYKRESÓW W TEKŚCIE	64
SPIS TABLIC W TEKŚCIE	65
UWAGI METODYCZNE.....	66
SŁOWNICZEK POJĘĆ.....	68
SPIS TABLIC (ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE).....	70
ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE.....	71
SPIS TABLIC ANEKSU STATYSTYCZNEGO (DOSTĘPNEGO W WERSJI ELEKTRONICZNEJ	
W FORMACIE XLS).....	107

CONTENTS

PREFACE	3
ABBREVIATIONS	7
I. SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS OF THE SITUATION OF BANKING SECTOR IN POLAND	10
I.1. ECONOMIC GROWTH	10
I.2. SITUATION OF PUBLIC FINANCES	11
I.3. LABOUR MARKET	11
I.4. HOUSEHOLD INCOME	11
I.5. DWELLING MARKET	12
I.6. FINANCIAL SITUATION OF ENTERPRISES	12
I.7. FOREIGN DIRECT INVESTMENTS	14
I.8. FINANCIAL MARKET	15
I.9. MONETARY POLICY	15
II. BANKING SECTOR IN THE EUROPEAN UNION	20
II.1. SITUATION OF BANKING SECTOR IN THE EUROPEAN UNION	20
III. POLISH BANKING SECTOR	29
III.1. POLISH BANKING SECTOR REGULATIONS	29
III.2. STRUCTURE OF BANKING SECTOR	30
III.3. CAPITAL ADEQUACY	35
III.4. STRESS TESTS	40
III.5. CASH FLOW STATEMENT	41
III.6. FINANCIAL RESULTS OF POLISH BANKING SECTOR	48
III.7. PROFITABILITY INDICATORS OF POLISH BANKING SECTOR	54
SUMMARY	61
REFERENCES	63
LIST OF CHARTS IN THE TEXT	64
LIST OF TABLES IN THE TEXT	65
METHODICAL NOTES	66
GLOSSARY	68
STATISTICAL APPENDIX – SELECTED TABLES	70
LIST OF SELECTED TABLES IN STATISTICAL APPENDIX	71
LIST OF TABLES IN STATISTICAL APPENDIX (Appendix is available only in the digital version in XLS format)	107

SKRÓTY ABBREVIATIONS

BAEL	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (<i>Labour Force Survey</i>)
BIZ	Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (<i>foreign direct investment</i>)
CRR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (<i>Capital Requirements Regulation</i>)
EBA	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (<i>European Banking Authority</i>)
EBC	Europejski Bank Centralny (<i>European Central Bank</i>)
EDP	Procedura nadmiernego deficytu (<i>Excessive Deficit Procedure</i>)
EFRG	Europejski Fundusz Rolniczych Gwarancji (<i>European Agricultural Guarantee Fund</i>)
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (<i>European System of National and Regional Accounts</i>)
Fed	System Rezerwy Federalnej USA (<i>Federal Reserve</i>)
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (<i>Warsaw Stock Exchange</i>)
GUS	Główny Urząd Statystyczny (<i>Central Statistical Office</i>)
ITS	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem CRR (<i>Implementing Technical Standards</i>)
KE	Komisja Europejska (<i>European Commission</i>)
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego (<i>Polish Financial Supervision Authority</i>)
IMF	Międzynarodowy Fundusz Walutowy (<i>International Monetary Fund</i>)
NBP	Narodowy Bank Polski (<i>National Bank of Poland</i>)
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
OFE	Otwarte Fundusze Emerytalne (<i>Open Pension Funds</i>)
PKB	Produkt krajowy brutto (<i>Gross Domestic Product</i>)
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności (<i>Polish Classification of Activities, NACE</i>)
POLONIA	Stawka referencyjna "POLONIA" (<i>Polish Overnight Index Average "POLONIA"</i>)
RE	Rada Europejska (<i>European Council</i>)
ROA	Rentowność aktywów ogółem (<i>Return on assets</i>)
ROE	Rentowność kapitałów własnych (<i>Return on equity</i>)
RPP	Rada Polityki Pieniężnej (<i>Monetary Policy Council</i>)
TCR	Łączny współczynnik kapitałowy (<i>Total Capital Ratio</i>)
UE	Unia Europejska (<i>European Union</i>)
WEO	Raport o stanie gospodarki światowej (<i>World Economic Outlook</i>)
WIG	Warszawski Indeks Giełdowy (<i>Warsaw Stock Exchange</i>)
WIG-BANKI	Subindeks giełdowy spółek sektora bankowego (<i>WSE sub-index of banking sector</i>)

MONITORING BANKÓW W 2015 ROKU

MONITORING OF BANKS IN 2015

I. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE SYTUACJI SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE

I.1. Wzrost gospodarczy

W 2015 r. produkt krajowy brutto (PKB) w ujęciu realnym wzrósł w Polsce o 3,6%¹, na tle 2,2% dla całej UE. W 2015 r. wzrost PKB w Polsce podtrzymywany był przez popyt krajowy (dodatnia kontrybucja na poziomie 3,3 p. proc., w roku 2014 wskaźnik ten wynosił 4,8 p. proc.), co stanowiło odwrócenie trendu z lat 2012-2013, gdy główną siłę napędową gospodarki stanowiło saldo obrotów z zagranicą. Na wkład popytu krajowego złożyła się w pierwszej kolejności kontrybucja spożycia ogółem (2,4 p. proc.), w tym głównie spożycia indywidualnego (1,8 p. proc.). Silny wzrost konsumpcji (o 3,1%) był związany z poprawą nastrojów wśród konsumentów oraz ze wzrostem realnego dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych na osobę o 4,3%². Poprawa ta odbywała się na tle wzrostu realnego wynagrodzeń o 4,2% w związku z polepszeniem warunków na rynku pracy.

Drugim istotnym czynnikiem kształtującym wkład popytu wewnętrznego do PKB była akumulacja (0,9 p. proc.). Główną rolę odegrały tu nakłady inwestycyjne na środki trwałe (1,1 p. proc.), zarówno ze strony przedsiębiorstw, jak i sektora publicznego. Istotne znaczenie w przypadku wzrostu inwestycji przedsiębiorstw miał poziom wykorzystania mocy produkcyjnych w przemyśle, który kształtował się powyżej wartości z okresu 2009-2014.

Wkład salda obrotów z zagranicą do wzrostu realnego PKB w 2015 r. odmiennie niż w 2014 r., był dodatni (0,3 p. proc.), co było efektem kształtowania się dynamiki eksportu (7,8%) powyżej dynamiki importu (3,9%). W latach 2013-2014 zaobserwowano zmniejszenie się ujemnego salda obrotów w handlu zagranicznym, a rok 2015 był pierwszym z dodatnim saldem notując od 2000 r.

Ujemne saldo wymiany handlowej (mierzone zgodnie z metodologią badania handlu zagranicznego)³ w 2015 r. odnotowano z krajami rozwijającymi się (27,0 mld EUR)⁴ oraz z krajami Europy Środkowo-Wschodniej⁵ (5,7 mld EUR). Z kolei dodatnie saldo odnotowano w obrotach z krajami rozwiniętymi (36,6 mld EUR). Wyższy poziom salda obrotów handlu zagranicznego z krajami rozwiniętymi wynikał przede wszystkim ze zmiany salda wymiany handlowej z krajami UE, które w 2015 r. osiągnęło wartość 37,1 mld EUR.

¹ Dane na temat wzrostu gospodarczego Polski oraz jego struktury pochodzą z publikacji: GUS, *Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w II kwartale 2016 r.*, (2016), Warszawa.

² Por. GUS, *Budżety gospodarstw domowych w 2015 r.*, (2016), Warszawa.

³ Por. GUS, *Handel zagraniczny styczeń-grudzień 2015 r.*, (2016), Warszawa.

⁴ Dane dotyczące handlu zagranicznego pochodzą z GUS, *Biuletyn Statystyczny nr 9/2016*, (2016), Warszawa.

⁵ Uwaga: grupa krajów rozwijających się, rozwiniętych i Europy Środkowo-Wschodniej jest konstrukcją używaną w związku z podziałem na grupy krajów prezentowanym m.in. w GUS, *Handel zagraniczny styczeń-grudzień 2015 r.*, (2016), Warszawa. Podział ten należy odróżnić np. od podziału (za MFW) zastosowanego w innych częściach niniejszej publikacji.

I.2. Sytuacja finansów publicznych⁶

W 2015 r. w Polsce deficyt instytucji rządowych i samorządowych, mierzony zgodnie z kategoriami procedury EDP⁷, zmniejszył się z 3,3% PKB w 2013 r. do 2,6% PKB. Jego wartość w relacji do PKB była wyższa niż średnia dla UE, jednak okazała się niższa niż poziom referencyjny wynoszący 3% PKB. Na tej podstawie Procedura Nadmiernego Deficytu (EDP) wobec Polski została w czerwcu 2015 r. zamknięta⁸.

W 2015 r. dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 50,5% PKB, wobec 56,0% PKB w roku poprzednim. Zadłużenie Polski w relacji do PKB było, zatem niższe niż średnio w Unii Europejskiej i utrzymywało się poniżej wartości zapisanej w traktacie z Maastricht (60% PKB).

I.3. Rynek pracy

W 2015 r., podobnie jak w roku poprzednim, liczba tworzonych miejsc pracy przeważała nad liczbą likwidowanych miejsc pracy. Zgodnie z wynikami badania popytu na pracę, liczba nowoutworzonych miejsc pracy wyniosła 595,8 tys. i była o 3,2% niższa niż w poprzednim roku. Dla porównania w poprzednim roku wzrosła ona o 22,4%⁹.

Liczba pracujących według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wzrosła w 2015 r. o 1,3%. W efekcie wskaźnik zatrudnienia (dla osób w wieku 18-59/64 lata) zwiększył się o 1,2 p. proc. i wyniósł 68,7%, zaś stopa bezrobocia (dla osób w wieku 15-74 lata) obniżyła się o 1,5 p. proc. do poziomu 7,5%. W odpowiedzi na spadek bezrobocia rosła presja na wzrost płac. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w 2015 r. wzrosło o 3,3%.

W sekcji K PKD (Polska Klasyfikacja Działalności) *działalność finansowa i ubezpieczeniowa* liczba pracujących według BAEL wyniosła 395 tys. osób, co oznaczało wzrost o 5,1% wobec 2014 r. W poprzednich dwóch latach liczba ta zmniejszała się (w 2013 r. zmniejszyła się o 3,8%, a w 2014 r. o 0,8%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie kształtowało się na poziomie 6 570 zł, co oznacza, że było ono wyższe o 68,5% od średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Tempo wzrostu wynagrodzenia realnego w działalności finansowej i ubezpieczeniowej w 2015 r. wyniosło 5,8%¹⁰.

I.4. Sytuacja dochodowa i finansowa gospodarstw domowych

Poprawa sytuacji na rynku pracy przełożyła się na wzrost realny dochodu rozporządzalnego na osobę o 4,3% oraz wydatków na osobę o 2,1%. Sytuacja dochodowa gospodarstw

⁶ Dane zgodne z ESA 2010.

⁷ Czyli zgodnie z metodyką Procedury Nadmiernego Deficytu saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA 2010).

⁸ Por. RE, *Malta's and Poland's deficits back below 3% of GDP, Council closes procedures*,

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/06/19-malta-poland-deficits-back-below-three-percent-gdp/>

⁹ GUS, *Popyt na pracę w 2015 r.*, (2016), Warszawa.

¹⁰ Dane dotyczące wynagrodzenia realnego w działalności finansowej i ubezpieczeniowej pochodzą z publikacji GUS, *Zatrudnienie i wynagrodzenie w 2015 r.*, (2016), Warszawa.

domowych poprawiała się od 2013 r., po tym, jak w latach 2011-2012 dochód realny obniżał się. Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym wyniósł 78,7% i był niższy o 1,8 p. proc. niż rok wcześniej. W latach 2009-2015 udział ten zmniejszał się z każdym kolejnym rokiem. W 2015 r. zmalał także udział wydatków sztywnych w wydatkach ogółem gospodarstw domowych. Odsetek wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe wyniósł 24,0% i obniżył się o 0,5 p. proc., zaś udział wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania lub domu i nośnikami energii wyniósł 20,1% i kształtował się on na takim samym poziomie jak w 2014 r.

W 2015 r. zaobserwowano w Polsce spadek wartości wskaźnika ubóstwa skrajnego. Odsetek gospodarstw domowych znajdujących się poniżej granicy ubóstwa skrajnego, tj. minimum egzystencji¹¹, wyniósł 6,5% i był niższy o 0,9 p. proc. niż w roku poprzednim¹². Skala ubóstwa skrajnego rosta w Polsce w latach 2009-2013, a w 2014 r. nie zmieniła się.

Stopa oszczędności sektora gospodarstw domowych na koniec 2015 r. kształtowała się na poziomie 1,6%, nieco poniżej jej wartości z 2014 r. Niskie pozostawały zarówno oszczędności dobrowolne, jak również przypisywane do oszczędności gospodarstw domowych korekty z tytułu transferu do OFE¹³. Stan aktywów finansowych gospodarstw domowych w końcu 2015 r. wyniósł 1 745,7 mld zł, zaś stan zobowiązań finansowych 663,9 mld zł¹⁴.

I.5. Rynek mieszkaniowy

Produkcja budowlano-montażowa¹⁵ zrealizowana w 2015 r. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane była o 1,8% wyższa niż w 2014 r., wobec wzrostu w 2014 r. o 5,9%¹⁶.

W 2015 r. oddano do użytkowania 100,5 tys. nowych budynków, tj. o 4,1 tys. budynków więcej niż w 2014 r. W tym czasie udział budownictwa indywidualnego w ogólnej liczbie nowych budynków oddanych do użytkowania zmniejszył się z 88,0% do 87,5%. Liczba nowych budynków mieszkalnych (bez budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania¹⁷) przekazanych w 2015 r. do użytkowania wyniosła 76,7 tys. (w 2014 r. było to 73,1 tys.).

W 2015 r. rozpoczęto budowę 168,4 tys. mieszkań, tj. o 20,3 tys. mieszkań (o 13,7%) więcej niż w 2014 r. I tak, więcej mieszkań rozpoczęto w budownictwie indywidualnym (o 4,5 tys., tj. o 6,0% więcej) oraz w kategorii mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 16,8 tys., tj. o 24,1% więcej). Mniej mieszkań rozpoczęto natomiast w budownictwie

¹¹ Jest to miara obliczana przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPISS). Minimum egzystencji uwzględnia jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia. Za: GUS, *Ubóstwo w Polsce*, (2013), Warszawa, s. 17.

¹² GUS, *Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2015 r. (na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych)*, (2016), Warszawa.

¹³ NBP, *Sytuacja finansowa sektora gospodarstw domowych - IV kw. 2015 r.*, (2016), Warszawa.

¹⁴ NBP, *Sytuacja finansowa sektora gospodarstw domowych - IV kw. 2015 r.*, (2016), Warszawa.

¹⁵ GUS, *Budownictwo – wyniki działalności w 2015 r.*, (2016), Warszawa.

¹⁶ W przypadku informacji dotyczących 2015 r., dane nt. przedsiębiorstw budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób są szacunkowe.

¹⁷ Są to domy letnie i domki wypoczynkowe oraz rezydencje wiejskie.

społecznym czynszowym (o 0,4 tys., tj. o 29,2% mniej), komunalnym (o 0,4 tys., tj. o 33,9% mniej), spółdzielczym (o 77 mieszkań, tj. o 5,7% mniej) oraz zakładowym (o 139 mieszkań, tj. o 58,9% mniej).

W 2015 r. oddano do użytkowania 147,7 tys. mieszkań, tj. o 4,5 tys. mieszkań (o 3,1%) więcej niż w 2014 r. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2015 r. wyniosła 99,8 m² i była o 1,1 m² mniejsza niż w roku poprzednim¹⁸. Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedno mieszkanie zrealizowane w budownictwie innym niż indywidualne wyniosła 57,9m² (w 2014 r. było to 58,7m²).

Jak wynika z przytoczonych danych, sytuacja na rynku mieszkaniowym w 2015 r. pozostawała korzystna. Jednocześnie występował silny popyt na rynku, skutkujący wysokim poziomem sprzedaży mieszkań. Według danych REAS¹⁹ w 2015 r. na rynku pierwotnym sprzedano 51,8 tys. mieszkań, tj. o 20,4% więcej niż w 2014 r. Wysokiej sprzedaży sprzyjało również oddziaływanie programu Mieszkanie dla Młodych.

Na mocy ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz.U. 2013, poz. 1304), z początkiem 2014 r. wszedł w życie program Mieszkanie dla Młodych. Został on stworzony z myślą o osobach, które zamierzają kupić swoje pierwsze lokum – pomoc ma formę dofinansowania do wkładu własnego. Czas trwania programu przewidziany jest na okres od 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2018 r. Czternaście instytucji kredytujących przyjmuje wnioski o finansowe wsparcie z programu MdM. Bank Gospodarstwa Krajowego²⁰ prowadził w 2015 r. obsługę tego programu, a jak wynika ze sprawozdania rocznego przekazał instytucjom kredytującym środki na finansowe wsparcie w łącznej wysokości 749,9 mln zł, z czego 535,7 mln zł w 2015 r.

I.6. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw

Przychody²¹ z całokształtu działalności przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej wzrosły w 2015 r. w porównaniu z 2014 r. o 3,4% i wyniosły 3 018,0 mld zł. Najwyższy udział w strukturze przychodów stanowiły przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 2 928,0 mld zł.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw były w 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego wyższe o 3,3% i wyniosły 2 884,6 mld zł. Relacja kosztów z całokształtu działalności w odniesieniu do przychodów tych podmiotów kształtowała się w 2015 r. na poziomie 95,6%.

Wynik finansowy brutto przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej ukształtował się w 2015 r. na poziomie 133,5 mld zł i był wyższy o 4,4% w relacji do 2014 r. Wynik finansowy netto tych podmiotów również wykazał wzrost (o 3,9%) i wyniósł

¹⁸ Kategoria ta obejmuje budynki mieszkalne i mieszkania.

¹⁹ REAS, *Rynek mieszkaniowy w Polsce*, www.reas.pl

²⁰ BGK, *Raport roczny 2015*, www.bgk.pl

²¹ GUS, *Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych I-XII 2015 r.*, (2016), Warszawa.

113,4 mld zł. Wskaźnik rentowności obrotu brutto tej grupy przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r. był taki sam jak przed rokiem i wyniósł 4,4%, natomiast wskaźnik rentowności obrotu netto zwiększył się w stosunku do uzyskanego w 2014 r. do 3,8% (wzrost o 0,1 p. proc.). Poprawie wyniku finansowego towarzyszyło zwiększenie nakładów na środki trwałe. Wartość tych nakładów w 2015 r. wyniosła 149,7 mld zł i była wyższa o 13,5% niż w 2014 r.

I.7. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne²²

Wartość napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych²³ (BIZ) do Polski w 2015 r. wyniosła 12,1 mld EUR, wykazując wzrost o 1,4 mld EUR w relacji do roku poprzedniego. Napływ kapitału z tytułu reinwestowanych zysków wzrósł o 17,2% w porównaniu do 2014 r. i wyniósł 7,3 mld EUR. Kategoria „akcje i inne formy udziałów kapitałowych” w zagranicznych inwestycjach bezpośrednich wyniosła – 3,7 mld EUR i wzrosła o 16,7% relacji do 2014 r. Natomiast kategoria „instrumenty dłużne” charakteryzowała się spadkiem o 15,3%, do poziomu 1,2 mld EUR.

Biorąc pod uwagę podział na strefy ekonomiczne²⁴, w 2015 r. największy napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich do Polski pochodził z Europy i wyniósł 12,2 mld EUR, odnotowując 8,0% wzrostu w stosunku do 2014 r. W strukturze tych inwestycji przeważały reinwestowane zyski w kwocie 7,1 mld EUR (wobec 5,9 mld EUR w 2014 r.). Napływ BIZ do Polski z krajów UE był wyższy o 1,2% i wyniósł 11,8 mld EUR. Wzrost napływu odnotowano również z krajów OECD z poziomu 9,4 mld EUR w 2014 r. do 11,6 mld EUR w 2015 r. Natomiast spadek BIZ odnotowano dla przepływów ze strefy euro do poziomu 8,0 mld EUR (wobec 12,7 mld EUR w 2014 r.).

W podziale na kraje największy napływ BIZ do Polski pochodził w 2015 r. z Holandii i Wielkiej Brytanii, odpowiednio 2,9 mld EUR oraz 2,5 mld EUR, wobec napływu kapitału w 2014 r. z tych państw odpowiednio na poziomie 3,5 mld EUR oraz 0,1 mld EUR. Odpływ BIZ z Polski odnotowano dla Słowacji – o 0,2 mld EUR (wobec odpływu w 2014 r. na poziomie 52,7 mln EUR) oraz dla Malty – o 0,2 mld EUR (wobec napływu na poziomie 0,9 mln EUR w roku poprzednim).

Biorąc pod uwagę wybrane rodzaje działalności gospodarczej, największy napływ BIZ do Polski w 2015 r. odnotowano dla podmiotów z sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe” – 2,8 mld EUR (podobnie jak w 2014 r. 2,8 mld EUR) oraz sekcji M „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 2,5 mld EUR (w roku poprzednim było to 1,6 mld EUR). W podmiotach działających w sekcji B „Górnictwo i wydobywanie” w 2015 r. odnotowano

²² Źródło: NBP, Bezpośrednie inwestycje zagraniczne: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/zib/zib.html>

Uwaga: dane dot. BIZ, z uwagi na zmianę metodologii, nie są bezpośrednio porównywalne z prezentowanymi w bilansie płatniczym i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

²³ Informacja o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w Polsce, począwszy od 2013 roku jest przygotowywana w oparciu o nowe standardy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dotyczące sporządzania statystyki inwestycji bezpośrednich, opisane w „Benchmark Definition of Foreign Direct Investment”. Dane historyczne dot. BIZ zostały zweryfikowane od 2010 r.

²⁴ Podane kategorie nie są kategoriami rozłącznymi.

odpływ kapitału związany z poniesionymi przez te podmioty stratami (ujemnej reinwestycji zysków) oraz spłatą zadłużenia względem inwestorów bezpośrednich łącznie o 72,3 mln EUR (wobec odpływu na poziomie 0,4 mld EUR przed rokiem).

I.8. Rynek finansowy

Rynek finansowy w Polsce w 2015 r., mierzony wartością aktywów instytucji finansowych, wzrósł o 5,2% i osiągnął poziom 2 217,8 mld zł. Wartość aktywów sektora finansowego wzrosła w sektorze bankowym, ubezpieczeniowym i funduszy inwestycyjnych, natomiast spadek cechował spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz Otwarte Fundusze Emerytalne (OFE). Najwyższą wartość aktywów na rynku finansowym w Polsce w 2015 r. miały banki komercyjne i spółdzielcze – łącznie 1 600,1 mld zł; aktywa te były wyższe o 4,4% wobec poprzedniego roku. Najszybszy wzrost aktywów w 2015 r., odnotowano dla funduszy inwestycyjnych były one wyższe o 21,6% w stosunku do 2014 r.

Najwyższy udział w strukturze aktywów należał do banków i wyniósł 72,1%. Fundusze inwestycyjne z udziałem 12,8% były drugimi po bankach podmiotami o najwyższej wartości aktywów. Na trzecim miejscu uplasował się sektor ubezpieczeniowy z udziałem 8,1%. Udział aktywów banków zmniejszył się nieznacznie (o 0,6 p. proc.) w porównaniu do roku poprzedniego, co było spowodowane wzrostem udziału aktywów funduszy inwestycyjnych (o 1,7 p. proc.).

Wartość kapitalizacji GPW w 2015 r. wyniosła 1 082,9 mld zł, co stanowiło zmniejszenie o 13,6% wobec 2014 r. Na rynku głównym GPW notowanych było 487 spółek (471 spółek w 2014 r.), w tym 54 spółki zagraniczne (51 na koniec 2014 r.). W 2015 r. na GPW odbyło się 30 debiutów wobec 28 w poprzednim roku. Zmienne nastroje inwestorów na rynkach kapitałowych przełożyły się na ujemne stopy zwrotu w ujęciu rocznym. Stopa zwrotu dla indeksu WIG była ujemna i wyniosła 9,6%% (w 2014 r. była dodatnia i wynosiła 0,3%), a dla WIG-Banki była ujemna i osiągnęła poziom 23,5% (rok wcześniej minus 0,7%)²⁵. Indeks WIG-Banki obejmował 16 spółek o łącznej kapitalizacji 586,2 mld zł, która odnotowała spadek o 20,1% w porównaniu do roku poprzedniego. Stanowiło to 54,1% łącznej kapitalizacji giełdy w 2015 r. Udział banków w wartości kapitalizacji giełdy spadł o 4,1 p. proc. w porównaniu do roku poprzedniego. W 2015 r. wystąpił również spadek udziału obrotów dla banków notowanych na GPW o 4,1 p. proc., kształtując się na poziomie 27,9% łącznych obrotów na giełdzie. Stopa dywidendy wypłacana przez banki notowane na giełdzie wynosiła 1,7% i była wyższa o 0,4 p. proc. w stosunku do 2014 r.

I.9. Polityka monetarna

W 2015 r. polityka pieniężna prowadzona przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP) ukierunkowana była na stabilizowanie inflacji w średnim okresie na poziomie 2,5% przy ustalonym przedziale ich odchyień. W roku tym RPP tylko raz zmieniła poziom stóp procentowych. W I kwartale 2015 r. RPP obniżyła stopy procentowe o 50 p.b., uzasadniając

²⁵ GPW, *Rocznik Giełdowy 2016*, (2016), Warszawa.

swoją decyzję niskimi oczekiwaniami inflacyjnymi przedsiębiorstw i gospodarstw domowych oraz wyższym ryzykiem utrzymania się inflacji poniżej celu inflacyjnego²⁶. Z uwagi na zmniejszające się zjawisko deflacji i poprawę sytuacji na rynku pracy w II kwartale 2015 r. RPP utrzymała stopy procentowe na tym samym poziomie. W III i IV kwartale 2015 r. Rada nie zmieniała stóp procentowych z uwagi na umiarkowane tempo wzrostu popytu w gospodarce krajowej i utrzymującą się ujemną luką popytową. Utrzymanie stóp procentowych na niezmienionym poziomie w opinii Rady pozwoliło na ograniczenie ryzyka wzrostu presji kosztowej związanej z niskimi cenami surowców i umiarkowaną dynamikę płac w ujęciu nominalnym. Na decyzję RPP w tym zakresie miał również wpływ wzrost aktywności w strefie euro przyczyniający się do wyższej dynamiki cen w średnim okresie²⁷.

Ważnym uwarunkowaniem polityki pieniężnej NBP w 2015 r. była nadpłynność sektora bankowego²⁸. Średni poziom nadpłynności w 2015 r. był niższy o 17,7% w porównaniu do roku poprzedniego i wyniósł 89,6 mld zł. Spadek ten warunkowany był przyrostem pieniądza gotówkowego w obiegu oraz wzrostem wysokości rezerwy obowiązkowej²⁹. Czynnikiem zwiększającym poziom płynności w sektorze bankowym był skup walut obcych z rachunku walutowego Ministerstwa Finansów. W 2015 r., wyższy skup walut obcych nad ich sprzedażą przez NBP, przyczynił się do wzrostu płynności sektora bankowego o 13,9 mld zł³⁰.

W 2015 r. stawka POLONIA kształtowała się blisko poziomu stopy referencyjnej NBP, jako że średnie absolutne odchylenie stawki od stopy referencyjnej wyniosło 12 p.b. (wobec 11 p.b. w roku poprzednim)³¹. Zmniejszenie odchylenia stawki POLONIA uwarunkowane było m.in. prowadzonymi przez NBP operacjami otwartego rynku.

W 2015 r. w ramach podstawowych operacji otwartego rynku NBP emitował bony pieniężne z 7-dniowym terminem zapadalności, których średnia dzienna wartość wyniosła 88,0 mln zł i była niższa od średniego poziomu w 2014 r. o 19,3 mln zł. Ponadto, bank centralny dokonał emisji w ramach operacji dostrajających, sprzedając bony pieniężne o krótszych terminach zapadalności o średniej miesięcznej wartości 1,1 mld zł. W 2015 r. przeprowadzono 14 transakcji dostrajających otwartego rynku, tj. o 5 mniej niż w 2014 r.

W 2015 r. nie nastąpiły zmiany w systemie rezerwy obowiązkowej. Podstawowa stopa rezerwy obowiązkowej wynosiła 3,5%³², a wartość rezerw na koniec 2015 r. kształtowała się na poziomie 37,1 mld zł, co oznaczało wzrost o 7,0% w relacji do roku poprzedniego. Oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej w 2015 r. stanowiło 0,9 stopy referencyjnej. Przeciętne oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej

²⁶ NBP, *Informacja po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniach 3-4 marca 2015 r.*, (2015), Warszawa, s. 1-2.

²⁷ NBP, *Raport roczny 2015*, (2016), Warszawa, s. 31.

²⁸ Nadpłynność sektora bankowego to nadwyżka środków pozostająca w sektorze bankowym ponad wymagany poziom rezerwy obowiązkowej. Miarą nadpłynności jest saldo przeprowadzanych przez bank centralny operacji otwartego rynku oraz depozytowo-kredytowych.

²⁹ NBP, *Raport roczny 2015*, (2016), Warszawa, s. 32.

³⁰ NBP, *Sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej na rok 2015*, (2016), Warszawa, s. 13.

³¹ NBP, *Raport roczny 2015*, (2016), Warszawa, s. 35.

³² Od środków złotych i środków w walutach obcych zgromadzonych na rachunkach bankowych oraz od środków uzyskanych z tytułu emisji papierów wartościowych.

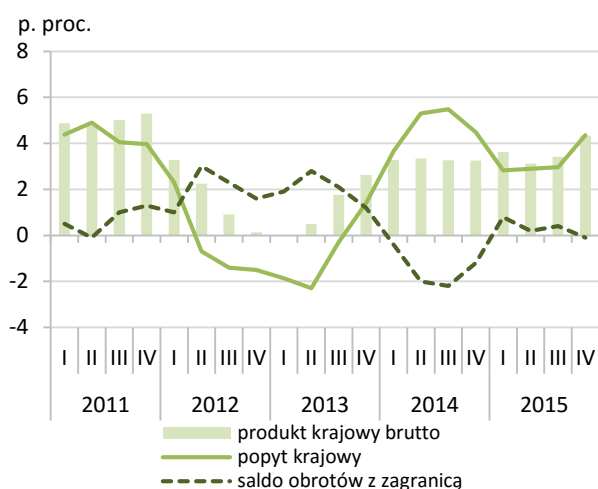
wynosiło 1,43% wobec 2,32% w 2014 r. Rezerwa obowiązkowa w 2015 r. dla banków komercyjnych osiągnęła poziom 34,6 mld zł (wobec 32,2 mld zł w 2014 r.), w bankach spółdzielczych – 2,2 mld zł (wobec 2,0 mld zł w 2014 r.), natomiast rezerwa obowiązkowa spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych wraz z Kasą Krajową wynosiła 0,3 mld zł (wobec 0,5 mld zł w 2014 r.)³³. W 2015 r. banki korzystały z kredytu lombardowego jedynie w ograniczonym zakresie, na co wskazywała niska kwota wykorzystanego kredytu w skali roku na poziomie 10,9 mln zł (o 77,6% niższa od poziomu z 2014 r.)³⁴.

³³ NBP, *Sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej na rok 2015*, (2016), Warszawa, s. 16.

³⁴ NBP, *Raport roczny 2015*, (2016), Warszawa, s. 36.

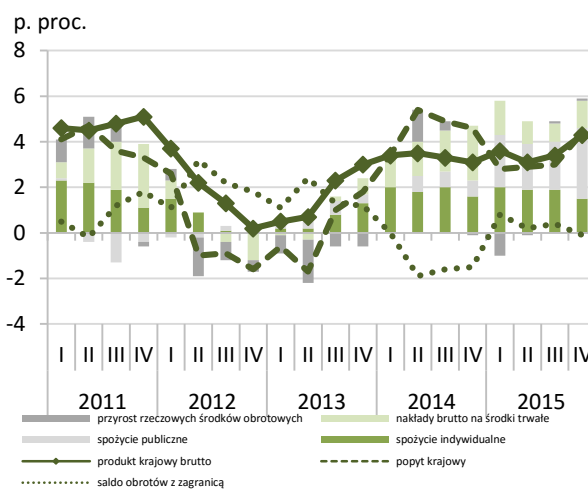
UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE SYTUACJI SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE

Wykres 1. Główne składowe wzrostu realnego PKB w Polsce

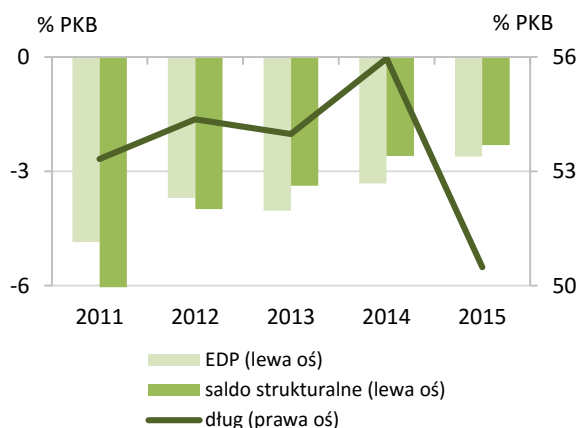
Źródło: dane GUS.

Wykres 2. Wkład popytu wewnętrznego do PKB i jego składowe

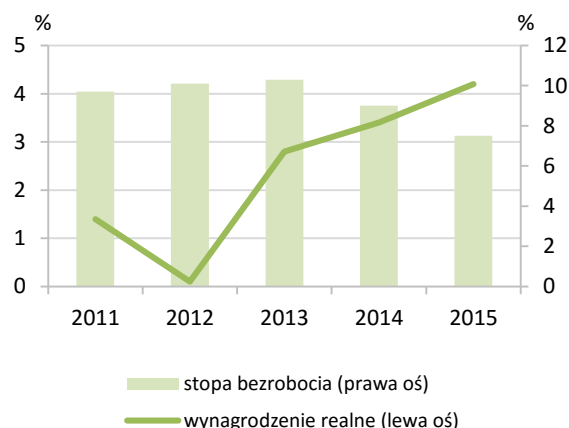
Źródło: dane GUS.

Wykres 3. Saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Polsce

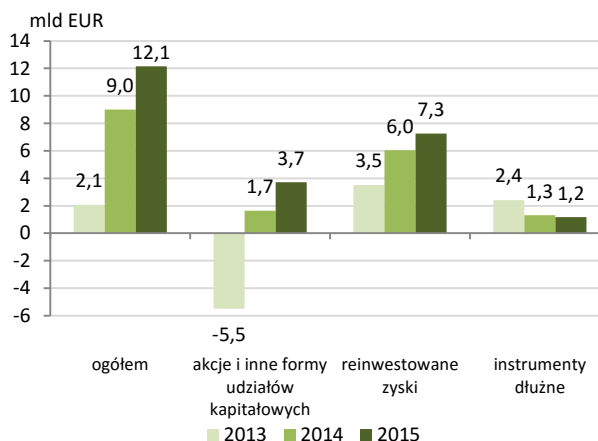
Źródło: dane KE (Ameco).

Wykres 4. Stopa bezrobocia i przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto

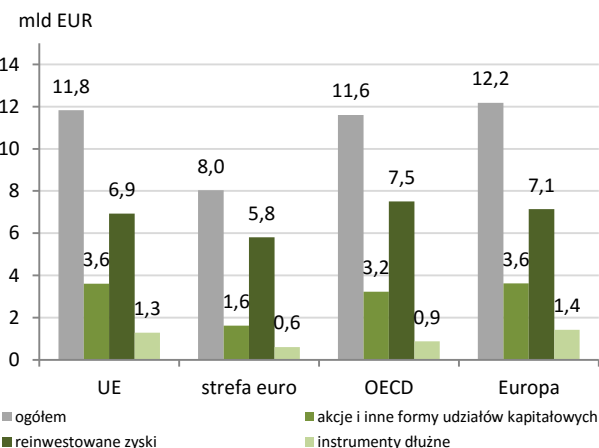
Źródło: dane GUS.

Wykres 5. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski

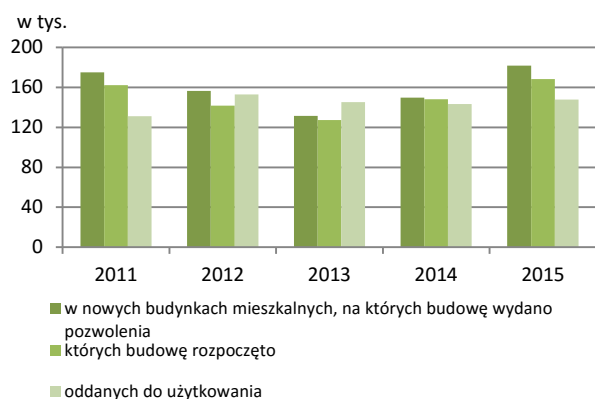

Źródło: NBP, *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2015 roku*, (2016), Warszawa.

Wykres 6. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski w 2015 r.

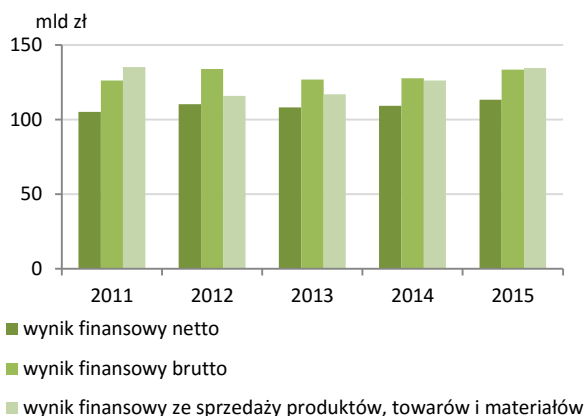

Wykres 7. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia, których budowę rozpoczęto oraz które oddano do użytkowania

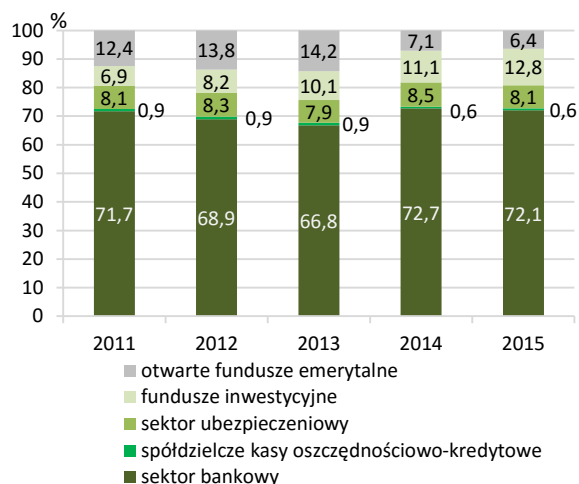
Źródło: dane GUS.

Wykres 8. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

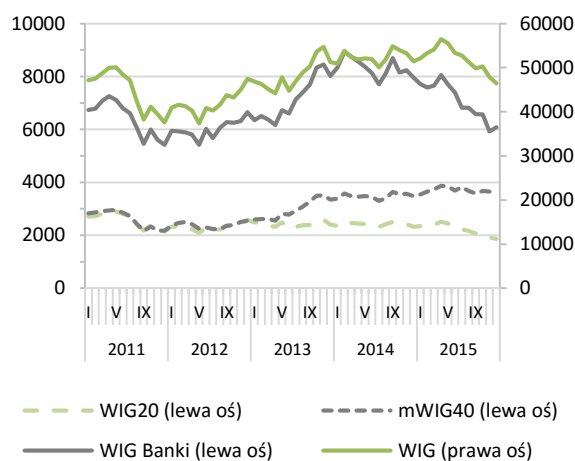
Źródło: dane GUS.

Wykres 9. Aktywa finansowe sektora finansowego w Polsce

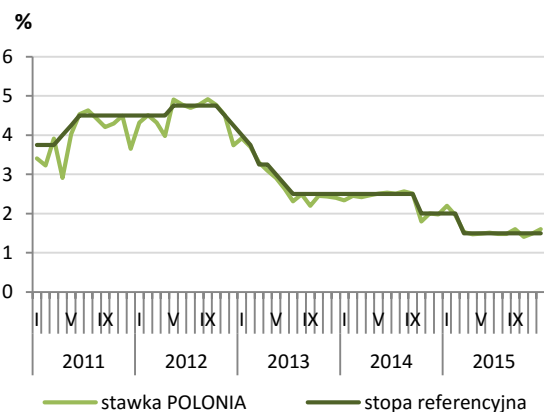
Źródło: NBP, KNF, GUS.

Wykres 10. Wybrane indeksy GPW

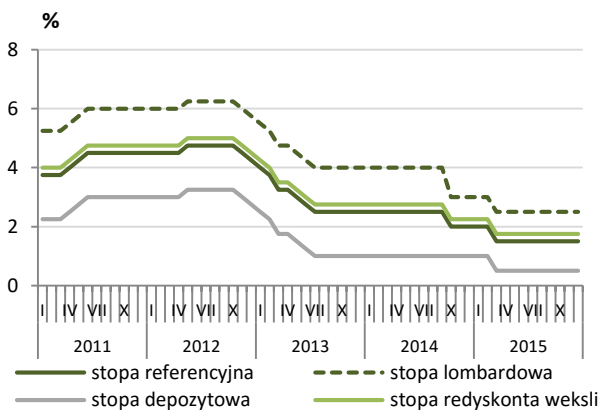
Źródło: dane GPW.

Wykres 11. Stawka POLONIA i stopa referencyjna

Źródło: dane NBP.

Wykres 12. Podstawowe stopy procentowe NBP

Źródło: dane NBP.

II. SEKTOR BANKOWY W UNII EUROPEJSKIEJ

II.1. Sytuacja sektora bankowego w UE

Liczba instytucji kredytowych w końcu 2015 r. w krajach Unii Europejskiej wyniosła 4 250, co oznaczało spadek o 3,7% w relacji do roku poprzedniego. Spadek liczebności tych instytucji wynikał ze zmniejszenia się liczby samodzielnych banków (o 170 podmiotów), natomiast o 8 wzrosła liczba grup bankowych.

Aktywa sektora bankowego UE według EBC w końcu 2015 r. kształtowały się na poziomie 42,6 bln EUR i był to spadek w relacji do roku poprzedniego o 2,5%. Wynik na działalności operacyjnej w relacji do aktywów ogółem banków w 2015 r. wyniósł 2,1%, wykazując nieznaczny spadek o 0,1 p. proc. w porównaniu do roku poprzedniego. Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) dla banków w całym sektorze UE osiągnął w 2015 r. poziom dodatni i wyniósł 4,6% (wobec 3,6% w 2014 r.). Poziom wskaźnika rentowności aktywów (ROA) dla europejskiego sektora bankowego w 2015 r. również był dodatni i wyniósł 0,3% (wobec 0,2% w poprzednim roku).

Tabl. 1. Dane dotyczące sektora bankowego w UE

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba instytucji kredytowych	4 740	4 642	4 588	4 412	4 250
z tego:					
samodzielne banki	4 322	4 242	4 192	3 971	3 801
grupy banków	418	400	396	441	449
Aktywa instytucji kredytowych (mld EUR)	44 916	43 624	39 478	43 671	42 591
Wynik na działalności operacyjnej (% w aktywach ogółem)	2,0	2,0	2,1	2,0	2,1
Wynik z tytułu odsetek ³⁵ (mld EUR)	528,9	503,4	483,0	503,4	520,7
ROE (%)	-0,3	-1,0	2,1	3,6	4,6
ROA (%)	0,0	-0,1	0,1	0,2	0,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statistical Data Warehouse (CBD2) EBC.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2015 r. najwyższy udział krajowych instytucji kredytowych w aktywach ogółem sektora instytucji kredytowych utrzymywał się w Grecji (98,3%), w Niemczech (95,6%), Hiszpanii (94,7), Francji (94,6%), Holandii i Szwecji (po 92,8%) oraz we Włoszech (92,2%). Najmniejszy udział aktywów krajowych instytucji kredytowych w aktywach sektora utrzymywał się w Estonii (5,8%), na Litwie (8,2%), Chorwacji i Rumunii (po 9,5%).

Największą zmianę w udziale krajowych instytucji kredytowych w danym kraju w 2015 r. odnotowano na Cyprze, gdzie krajowe instytucje kredytowe zwiększyły swój udział w aktywach w porównaniu do 2014 r. o 16,0 p. proc., na Łotwie o 5,1 p. proc. oraz na Malcie o 4,9 p. proc. Natomiast krajowe instytucje bankowe zmniejszyły swój udział w rynku w Finlandii o 4,1 p. proc. i w Portugalii o 2,5 p. proc.

³⁵ Net interest income.

Tabl. 2. Udział aktywów krajowych instytucji kredytowych w aktywach ogółem instytucji kredytowych w danym kraju

Kraj	2011	2012	2013	2014	2015
	w %				
Austria	74,9	72,8	72,3	69,6	68,1
Belgia	48,5	49,6	48,9	49,7	50,8
Bułgaria	23,5	26,4	28,5	23,9	23,7
Chorwacja	.	.	10,1	9,8	9,5
Cypr	71,1	69,9	66,1	64,8	80,8
Czechy	5,1	7,3	7,7	8,7	10,0
Dania	87,7	87,5	87,1	87,8	87,5
Estonia	5,8	3,6	4,3	4,9	5,8
Finlandia	22,1	24,8	28,8	28,4	32,5
Francja	96,6	96,7	97,0	94,1	94,6
Grecja	80,8	84,6	96,5	97,1	98,3
Hiszpania	92,1	92,6	93,8	93,5	94,7
Holandia	88,8	89,8	92,5	93,3	92,8
Irlandia	32,0	35,2	34,9	51,7	51,6
Litwa	9,9	5,6	8,5	8,0	8,2
Luksemburg	12,3	12,2	12,5	11,7	12,1
Łotwa	37,7	38,7	40,1	47,5	52,6
Malta	20,1	21,6	25,1	28,6	33,5
Niemcy	94,7	95,5	95,9	95,6	95,6
Polska	36,2	38,1	38,7	40,9	41,1
Portugalia	77,8	77,5	79,7	79,3	76,8
Rumunia	16,7	10,2	10,0	10,0	9,5
Słowacja	11,0	11,6	11,9	15,7	14,9
Słowenia	72,6	70,6	68,7	66,4	66,0
Szwecja	94,4	94,0	93,8	93,0	92,8
Węgry	39,2	41,9	44,5	52,4	53,0
Wielka Brytania	69,0	71,1	72,1	62,9	62,8
Włochy	91,2	91,2	91,4	91,7	92,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

W 12 spośród 27 zbadanych krajów Unii Europejskiej, w 2015 r. wystąpił wzrost wartości aktywów sektora bankowego³⁶ w porównaniu z 2014 r. Najwyższy był on w Czechach, gdzie wyniósł 9,7%, Słowacji – 7,8% oraz Polsce – 4,3%. Największy spadek aktywów sektora bankowego odnotowano na Malcie (o 9,2% wobec 2014 r.) oraz w Wielkiej Brytanii (o 5,7%). Ze względu na dynamikę aktywów sytuacja w sektorze bankowym UE przedstawiała się korzystniej, gdyż średni wzrost wartości aktywów w 2015 r. wyniósł 3,7% i był najwyższy od 2011 r.

³⁶ Aktywa wyceniono w EUR.

Tabl. 3. Dynamika wartości aktywów sektora bankowego w krajach UE (aktywa wyceniono w EUR)

Kraj	2011	2012	2013	2014	2015	
	Rok poprzedni = 100					2008=100
Austria	103,1	99,8	93,7	99,0	97,9	89,9
Belgia	99,7	91,4	91,6	103,7	97,4	68,3
Bułgaria	104,1	107,4	103,9	100,4	103,5	127,9
Chorwacja	.	.	.	98,5	101,9	.
Cypr	88,5	90,8	62,1	97,4	96,8	58,3
Czechy	103,6	106,1	100,6	101,4	109,7	135,1
Dania	100,8	100,2	94,5	104,8	95,5	91,4
Estonia	64,1	104,8	101,5	105,5	105,6	62,7
Finlandia	136,7	94,5	87,1	109,8	95,5	141,8
Francja	104,5	102,0	93,1	113,3	96,6	97,1
Grecja	86,1	96,3	90,3	99,8	95,0	76,5
Hiszpania	102,8	99,2	89,8	102,5	102,5	100,7
Holandia	104,4	94,9	90,5	103,9	100,0	84,4
Irlandia	101,1	83,7	79,1	63,7	95,9	29,7
Litwa	92,4	92,2	102,6	107,8	97,1	78,9
Luksemburg	103,7	93,2	97,0	112,9	100,1	80,5
Łotwa	90,0	105,7	104,3	107,2	104,0	96,8
Malta	102,3	103,6	93,3	103,7	90,8	106,8
Niemcy	101,3	94,6	89,0	104,9	98,5	69,5
Polska	99,0	112,8	102,5	105,0	104,3	148,0
Portugalia	96,4	96,8	93,0	92,3	95,8	85,6
Rumunia	102,2	99,0	98,1	101,2	102,7	103,8
Słowacja	102,3	100,5	101,9	110,3	107,8	107,2
Słowenia	95,9	92,6	87,8	96,2	97,5	76,3
Szwecja	115,1	101,3	96,3	98,3	99,2	129,8
Węgry	91,2	98,3	96,8	97,4	101,4	76,5
Wielka Brytania	109,4	95,3	87,5	131,0	94,3	134,2
Włochy	101,1	102,1	92,2	102,7	100,8	98,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

Jakość portfela kredytowego banków w Unii Europejskiej w 2015 r. uległa nieznacznej poprawie w porównaniu do 2014 r. Największy udział „zagrożonych instrumentów dłużnych brutto w instrumentach dłużnych brutto ogółem” wystąpił w 2015 r. w Grecji (37,92%) oraz na Cyprze (34,72%) i w przypadku Grecji był wyższy niż rok wcześniej. Najniższy udział tej kategorii, podobnie jak rok wcześniej, odnotowano w Luxemburgu (0,86%), w Szwecji (1,15%) i w Finlandii (1,31%). W 2015 r., w porównaniu z 2014 r., spadek udziału pozycji miał miejsce w 23 krajach (wobec 9 w roku poprzednim), natomiast w 3 krajach odnotowano wzrost tego wskaźnika (wobec 15 w roku poprzednim).

Relacja „zagrożonych instrumentów dłużnych netto do funduszy własnych dla wyliczania współczynnika wypłacalności ogółem” w 2015 r. była najwyższa na Cyprze i wyniosła 255,83%. Wysoki udział tej relacji odnotowano również w Grecji, gdzie wyniósł on 175,06%. Oba państwa również w 2014 r. charakteryzowały się najwyższym poziomem omawianej relacji na tle Unii Europejskiej. Najniższy poziom relacji „zagrożonych instrumentów dłużnych netto do funduszy własnych” odnotowano w Luksemburgu (3,96%), w Estonii (8,52%) oraz

w Finlandii (10,61%). W 22 spośród 25 krajów Unii Europejskiej, dla których dostępne były pełne dane, omawiana relacja w 2015 r. w porównaniu z 2014 r. uległa poprawie, a w 3 pogorszeniu.

Według danych EBC, poziom łącznego współczynnika kapitałowego³⁷ w 2015 r. w relacji do roku poprzedniego wyniósł średnio 19,55%. Spadek tej wielkości odnotowano jedynie w 5 krajach, m.in. w Estonii i na Malcie. Najwyższy poziom łącznego współczynnika kapitałowego w 2015 r. wystąpił w Estonii (35,39%) oraz w Irlandii (25,26%). Najniższy poziom tego wskaźnika stwierdzono w Portugalii (13,33%) i w Hiszpanii (14,48%).

Dodatnią rentowność aktywów banków (ROA) w 2015 r. odnotowano w 24 spośród krajów Unii Europejskiej (wobec 21 w 2014 r.), dla których dostępne były dane, natomiast ujemną – w pozostałych 4 przypadkach (wobec 7 w 2014 r.). Najwyższą rentowność w 2015 r. odnotowano na Łotwie (1,20%), w Rumunii (1,17%) oraz w Czechach (1,11%). Najniższą rentowność aktywów banków w 2015 r. zaobserwowano natomiast w Chorwacji (-0,85%) oraz na Cyprze (-0,63%).

Dodatnią rentowność kapitału własnego banków (ROE) w 2015 r. odnotowano w 25 spośród 28 krajów Unii Europejskiej, natomiast ujemną – w pozostałych 3 przypadkach. Sytuacja w 2015 r. przedstawiała się nieznacznie korzystniej w porównaniu z 2014 r. z uwagi na wyższą wielkość średnią ROE (4,69%). Najwyższą rentowność w 2015 r. odnotowano w Rumunii (11,30%), w Szwecji (11,19%) i na Łotwie (10,75%). Najniższą rentowność aktywów banków w 2015 r. zaobserwowano natomiast w Grecji (-24,22%) oraz na Cyprze (-7,56%).

³⁷ Wyrażona w procentach relacja funduszy własnych banku do łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

Tabl. 4. Jakość portfela kredytowego banków w krajach UE

Kraj	Rok	Udział zagrożonych instrumentów dłużnych brutto w instrumentach dłużnych brutto ogółem	Relacja zagrożonych instrumentów dłużnych netto do funduszy własnych dla wyliczania współczynnika wypłacalności ogółem	Odpisy z tytułu utraty wartości ogółem do zagrożonych instrumentów dłużnych brutto ogółem
		w %		
Austria	2015	5,47	25,68	58,31
	2014	6,24	30,11	55,82
Belgia	2015	3,04	22,01	46,30
	2014	3,34	26,19	45,28
Bułgaria	2015	13,02	49,81	52,85
	2014	14,39	50,64	53,70
Chorwacja	2015	12,53	36,45	64,12
	2014	12,88	40,49	59,15
Cypr	2015	34,72	255,83	38,27
	2014	35,65	277,31	33,93
Czechy	2015	.	.	.
	2014	.	.	.
Dania	2015	3,97	32,62	40,02
	2014	5,11	45,85	35,04
Estonia	2015	1,86	8,52	52,19
	2014	2,64	8,99	43,91
Finlandia	2015	1,31	10,61	37,92
	2014	1,45	13,81	36,01
Francja	2015	3,48	19,31	60,89
	2014	3,62	21,02	61,12
Grecja	2015	37,92	175,06	50,37
	2014	34,02	210,24	45,09
Hiszpania	2015	5,33	35,07	60,73
	2014	6,67	45,44	57,39
Holandia	2015	2,38	19,25	44,12
	2014	2,95	24,54	43,31
Irlandia	2015	11,66	48,81	43,69
	2014	16,26	74,92	49,88
Litwa	2015	5,22	28,95	35,25
	2014	6,48	35,92	36,17
Luksemburg	2015	0,86	3,96	44,20
	2014	1,08	6,85	49,52
Łotwa	2015	5,14	24,45	48,66
	2014	7,63	27,90	47,20
Malta	2015	2,89	24,89	40,17
	2014	3,20	20,94	38,08
Niemcy	2015	2,03	16,46	41,61
	2014	2,49	21,31	39,06
Polska	2015	5,00	20,74	61,62
	2014	5,39	20,17	64,13
Portugalia	2015	13,90	93,18	48,10
	2014	12,74	89,31	48,18
Rumunia	2015	10,70	43,96	62,51
	2014	15,84	61,71	59,65
Słowacja	2015	3,55	.	69,50
	2014	4,11	.	62,61
Słowenia	2015	13,26	51,68	66,11
	2014	16,57	80,46	58,76
Szwecja	2015	1,15	11,67	33,58
	2014	1,39	14,34	31,62
Węgry	2015	10,86	50,56	63,36
	2014	14,25	60,34	66,03
Wielka Brytania	2015	2,07	10,41	41,59
	2014	.	.	.
Włochy	2015	15,96	88,76	48,81
	2014	15,81	91,07	48,10

Źródło: dane EBC.

Tabl. 5. Wskaźniki rentowności kapitału własnego (ROE) i aktywów (ROA) oraz współczynniki kapitałowe banków w krajach UE

Kraj	Rok	ROE	ROA	TCR	Tier I
		w %			
Austria	2015	7,56	0,56	16,17	12,71
	2014	1,06	0,08	15,56	11,80
Belgia	2015	10,27	0,70	18,69	15,97
	2014	7,81	0,52	17,57	15,30
Bułgaria	2015	8,01	1,03	21,61	19,93
	2014	7,17	0,93	21,51	19,56
Chorwacja	2015	-6,80	-0,85	19,23	17,71
	2014	3,89	0,54	20,44	19,42
Cypr	2015	-7,56	-0,63	16,63	16,06
	2014	-7,10	-0,63	15,34	14,57
Czechy	2015	10,30	1,11	16,68	16,30
	2014	11,44	1,18	17,04	16,52
Dania	2015	6,81	0,41	19,82	17,63
	2014	4,71	0,26	18,21	16,23
Estonia	2015	6,79	1,08	35,39	34,86
	2014	9,69	1,58	41,85	41,30
Finlandia	2015	8,33	0,47	23,78	22,39
	2014	9,13	0,40	17,53	16,58
Francja	2015	6,83	0,40	16,41	13,81
	2014	4,39	0,23	15,20	13,11
Grecja	2015	-24,22	-2,82	16,46	16,32
	2014	-10,58	-1,05	14,08	13,85
Hiszpania	2015	6,59	0,47	14,48	12,66
	2014	6,69	0,49	13,59	11,83
Holandia	2015	7,09	0,40	20,63	16,57
	2014	3,31	0,19	18,43	15,38
Irlandia	2015	6,81	0,87	25,26	23,18
	2014	8,53	0,94	22,61	20,51
Litwa	2015	7,48	0,92	24,85	24,29
	2014	7,73	0,88	21,29	20,91
Luksemburg	2015	7,22	0,55	20,92	20,18
	2014	7,18	0,54	19,59	18,49
Łotwa	2015	10,75	1,20	21,84	18,98
	2014	10,24	0,98	20,18	17,53
Malta	2015	6,34	0,90	21,25	18,76
	2014	4,37	0,69	25,14	23,12
Niemcy	2015	1,69	0,09	17,91	15,44
	2014	2,49	0,13	17,25	14,75
Polska	2015	7,74	0,86	15,81	14,51
	2014	9,35	1,03	14,90	13,73
Portugalia	2015	0,94	0,09	13,33	12,59
	2014	-17,16	-1,21	12,31	11,45
Rumunia	2015	11,30	1,17	18,92	16,38
	2014	-15,24	-1,28	17,75	14,45
Słowacja	2015	9,69	0,93	17,75	16,49
	2014	9,24	0,90	17,35	16,03
Słowenia	2015	3,50	0,41	18,64	17,98
	2014	-2,48	-0,26	17,87	17,14
Szwecja	2015	11,19	0,62	24,11	21,03
	2014	11,77	0,61	22,19	19,19
Węgry	2015	0,32	-0,08	16,45	13,39
	2014	-21,89	-2,04	17,03	13,80
Wielka Brytania	2015	3,17	0,20	19,46	15,59
	2014	3,85	0,22	.	.
Włochy	2015	3,14	0,24	14,83	12,32
	2014	-2,78	-0,20	14,24	11,78

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

W 2015 r., w porównaniu do 2014 r., wzrost stopnia koncentracji na rynku instytucji kredytowych (mierzony udziałem aktywów pięciu największych instytucji kredytowych w aktywach ogółem) zaobserwowano w 15 spośród 28 państw Unii Europejskiej, a w 13 krajach wystąpił jego spadek.

W 2015 r., w porównaniu z 2014 r., największy spadek stopnia koncentracji zaobserwowano w Finlandii (o 4,8 p. proc.) oraz w Wielkiej Brytanii (o 1,8 p. proc.), natomiast największy wzrost zanotowano na Cyprze (o 4,2 p. proc.), w Słowenii (o 3,6 p. proc.) oraz w Rumunii (o 3,2 p. proc.).

W 2015 r. w instytucjach kredytowych państw Unii Europejskiej zatrudnionych było ogółem 2,86 mln osób. Liczba ta była o 1,0% niższa niż rok wcześniej, kiedy to zatrudnionych było 2,89 mln osób i o 7,7% niższa niż w 2011 r., kiedy zatrudnienie wynosiło 3,09 mln osób.

W 2015 r., w porównaniu z 2014 r. średnia liczba zatrudnionych w instytucjach kredytowych wzrosła w dziewięciu krajach (Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Grecja, Luksemburg, Łotwa, Malta i Słowacja) spośród 28 państw członkowskich Unii Europejskiej. Najwyższy spadek zatrudnienia w sektorze bankowym w 2015 r. wystąpił w Irlandii o 6,2 p. proc., na Litwie o 5,8 p. proc. oraz w Holandii o 4,1 p. proc.

Tabl. 6. Udziały pięciu największych instytucji kredytowych w aktywach ogółem instytucji kredytowych w krajach Unii Europejskiej

Kraj	2011	2012	2013	2014	2015
	w %				
Austria	38,4	36,5	36,7	36,8	35,8
Belgia	70,8	66,3	64,0	65,8	65,5
Bułgaria	52,6	50,4	49,9	55,0	57,6
Chorwacja	.	73,9	72,9	72,3	72,7
Cypr	60,7	62,6	64,1	63,4	67,6
Czechy	61,8	61,5	62,8	61,3	63,3
Dania	66,3	65,6	68,4	68,1	67,8
Estonia	90,6	89,6	89,7	89,9	88,6
Finlandia	80,9	79,0	84,1	79,8	75,0
Francja	48,3	44,6	46,7	47,6	47,2
Grecja	72,0	79,5	94,0	94,1	95,2
Hiszpania	48,1	51,4	54,4	58,3	60,2
Holandia	83,6	82,1	83,8	85,0	84,6
Irlandia	46,7	46,4	47,8	47,6	46,0
Litwa	84,7	83,6	87,1	85,7	86,8
Luksemburg	31,2	33,1	33,7	32,0	31,3
Łotwa	59,6	64,1	64,1	63,6	64,5
Malta	72,0	74,4	76,5	81,5	81,3
Niemcy	33,5	33,0	30,6	32,1	30,6
Polska	43,7	44,4	45,2	48,3	48,6
Portugalia	70,8	69,9	70,3	69,2	69,6
Rumunia	54,6	54,7	54,4	54,2	57,4
Słowacja	72,2	70,7	70,3	70,7	72,3
Słowenia	59,3	58,4	57,1	55,6	59,2
Szwecja	57,8	57,4	58,3	58,5	57,8
Węgry	54,6	54,0	51,9	52,5	53,3
Wielka Brytania	43,5	42,8	43,7	38,6	36,8
Włochy	39,5	39,7	39,6	40,7	41,1

Źródło: dane EBC.

Tabl. 7. Średnia liczba zatrudnionych w krajowych instytucjach kredytowych w Unii Europejskiej w latach 2011-2015

Kraj	2011	2012	2013	2014	2015	
					2014=100	
Austria	78 085	77 424	75 980	74 110	73 315	98,9
Belgia	61 197	60 068	58 237	56 666	55 783	98,4
Bułgaria	33 897	33 527	32 756	31 715	30 657	96,7
Chorwacja	.	.	21 704	21 190	20 914	98,7
Cypr	12 809	12 853	11 142	10 956	10 983	100,2
Czechy	39 461	40 147	39 742	40 334	40 672	100,8
Dania	47 224	44 900	36 367	37 201	40 748	109,5
Estonia	5 516	5 563	4 861	4 860	4 979	102,4
Finlandia	23 188	22 510	22 402	22 019	21 806	99,0
Francja	426 336	421 037	416 262	408 726	407 645	99,7
Grecja	59 958	57 006	51 242	45 654	46 086	100,9
Hiszpania	245 956	234 292	215 953	201 656	196 553	97,5
Holandia	105 408	103 447	96 423	94 000	90 137	95,9
Irlandia	35 612	31 773	29 832	28 871	27 091	93,8
Litwa	8 707	8 671	8 392	8 952	8 434	94,2
Luksemburg	26 696	26 534	26 237	25 963	25 980	100,1
Łotwa	11 188	10 565	10 029	9 374	9 401	100,3
Malta	4 026	4 007	4 197	4 426	4 583	103,5
Niemcy	663 800	659 100	655 600	649 900	646 400	99,5
Polska	186 331	181 991	179 385	175 972	175 151	99,5
Portugalia	59 911	57 348	55 820	53 888	52 496	97,4
Rumunia	65 772	61 769	58 612	57 732	55 928	96,9
Słowacja	18 452	18 655	18 540	18 656	18 900	101,3
Słowenia	11 813	11 498	11 218	10 682	10 444	97,8
Szwecja	49 784	52 186	53 594	54 644	53 987	98,8
Węgry	41 305	41 103	40 642	39 456	38 205	96,8
Wielka Brytania	453 971	439 873	421 508	400 971	398 253	99,3
Włochy	316 360	309 478	306 607	299 684	298 575	99,6

Źródło: dane EBC.

III. POLSKI SEKTOR BANKOWY

III.1. Regulacje polskiego sektora bankowego

Wśród najważniejszych zmian, które weszły w życie w 2015 r., które dotyczyły bezpośrednio polskiego systemu finansowego, a głównie sektora bankowego, wyróżnić należy ustawy oraz ich nowelizacje, regulacje EBC, rozporządzenia KE i Ministra Finansów oraz rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego.

W ramach uwarunkowań prowadzenia działalności bankowej i nadzoru nad tym sektorem wyróżnić można podstawowe zmiany prawne:

- Zalecenie Europejskiego Banku Centralnego z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie zasad wypłaty dywidend (Dz.U. C 51 z 13.2.2015, s. 1);
- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/159 z dnia 27 stycznia 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2532/98 dotyczące uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji;
- Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/656 z dnia 4 lutego 2015 r. w sprawie warunków, na jakich instytucje kredytowe mogą włączać zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne do kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (Dz.U. L 107 z 25.4.2015, s. 76);
- Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/774 z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie programu zakupu aktywów sektora publicznego na rynkach wtórnych (EBC/2015/10);
- Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/855 z dnia 12 marca 2015 r. określające podstawy Zasad etyki Eurosystemu i uchylające wytyczne EBC/2002/6 w sprawie minimalnych norm dla Europejskiego Banku Centralnego oraz krajowych banków centralnych przy przeprowadzaniu operacji związanych z polityką pieniężną, operacji walutowych z rezerwami walutowymi EBC oraz zarządzaniu rezerwowymi aktywami walutowymi EBC (EBC/2015/11);
- Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/534 z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie sprawozdawczości dotyczącej nadzorczych informacji finansowych (EBC/2015/13);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1845 z dnia 14 października 2015 r. ustalające stopy procentowe, które mają być stosowane do obliczania kosztów finansowania środków interwencyjnych obejmujących zakup, przechowywanie i zbyt zapasów na rok budżetowy 2016 EFRG.

Do ustaw, do których wprowadzono istotne zmiany wpływające na rynek finansowy w Polsce w 2015 r. należą:

- Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 nr 0 poz. 1260);

- Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 1166);
- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 1259);
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. 2015 poz. 1513).

Do istotnych zmian prawnych dotyczących sektora finansowego należy rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych, Dz.U. 2016 poz. 26.

Znaczącą rolę dla polskiego sektora bankowego odgrywają prawnie niewiążące, ale o dużej sile oddziaływania rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego. Do ważniejszych nowelizacji tych wytycznych w 2015 r. należały zmiany w:

- Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków (marzec 2015 r.). Rekomendacja ta po nowelizacji uwzględnia m.in. dodatkowe wytyczne związane z ujmowaniem i ujawnianiem informacji dotyczących płynności banku, dywersyfikację aktywów płynnych oraz określanie tolerancji ryzyka płynności banku. Wprowadzone zmiany uwzględniają wytyczne m.in. EBA;
- Rekomendacji W dotyczącej zarządzania ryzykiem modeli w bankach (lipiec 2015 r.). Rekomendacja ta dotyczy dobrych praktyk w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem oraz dostosowania podejmowanych przez banki działań w zakresie zarządzania ryzykiem. Wytyczne rekomendacji mają wspierać wprowadzanie mechanizmów w bankach, które będą usprawniać proces pomiaru ryzyka.

III.2. Struktura podmiotowa sektora bankowego

W strukturze podmiotowej polskiego sektora bankowego w 2015 r. doszło m.in. do przejęcia dwóch banków komercyjnych oraz czterech banków spółdzielczych. Na koniec 2015 r. działalność operacyjną prowadziło łącznie 625 banków. Liczba banków komercyjnych zmniejszyła się o jeden i na koniec grudnia 2015 r. wyniosła 65. Liczba oddziałów instytucji kredytowych również zmniejszyła się o jedną (do 27). Również w sektorze spółdzielczym liczba banków zmniejszyła się w porównaniu do roku 2014 i na koniec badanego okresu wyniosła 560 podmiotów. Prawie wszystkie banki spółdzielcze były zrzeszone w Banku Polskiej Spółdzielczości w Warszawie (355) lub SGB-Banku w Poznaniu (202).

Struktura własnościowa polskiego sektora bankowego uległa w 2015 r. niewielkim zmianom. Kapitał krajowy kontrolował 12 banków komercyjnych oraz wszystkie banki spółdzielcze, zaś Skarb Państwa posiadał większościowy udział w 5 bankach, pozostających pod kontrolą kapitału krajowego: PKO Banku Polskim, PKO Banku Hipotecznym, Banku Gospodarstwa

Krajowego, Banku Pocztowym i Banku Ochrony Środowiska. Kapitał zagraniczny miał większościowy udział w 26 bankach komercyjnych oraz kontrolował wszystkie oddziały instytucji kredytowych. Kapitał zagraniczny stanowił 46,8% kapitału podstawowego sektora bankowego i w porównaniu do roku poprzedniego udział ten zmniejszył się o 7,5 p.proc. W 2015 r. najwyższy udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym sektora bankowego w Polsce mieli inwestorzy z Niemiec i Francji (odpowiednio 11,1% oraz 4,6%).

Tabl. 8. Liczba banków w Polsce

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					w tym liczba oddziałów instytucji kredytowych				
Banki razem	642	642	640	631	625	21	25	28	28	27
komercyjne	68	70	69	66	65	21	25	28	28	27
spółdzielcze	574	572	571	565	560	–	–	–	–	–
Banki prowadzące usługi powiernicze	17	16	15	15	15	2	2	2	2	2
Banki giełdowe	14	15	14	13	13	–	–	–	–	–
Banki prowadzące działalność maklerską	14	15	14	13	12	–	–	–	–	–
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	40	43	43	41	41	21	25	28	28	27
Banki samochodowe	7	7	7	7	7	1	1	2	2	2
Banki hipoteczne	3	3	3	3	4	1	1	1	1	1
Banki zrzeszające	2	2	2	2	2	–	–	–	–	–

Źródło: opracowanie na podstawie danych KNF.

Tabl. 9. Udział kapitału zagranicznego w kapitale (funduszu) podstawowym według kraju pochodzenia^a

Kraje	Wartość					Udział w kapitale podstawowym sektora bankowego				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	w mln zł					w odsetkach				
Ogółem	15 583,0	16 975,1	15 521,9	16 140,0	13 599,6	63,4	60,4	55,3	54,3	46,8
Niemcy	2 482,6	2 699,7	2 608,5	3 202,5	3 216,7	10,1	9,6	9,3	10,8	11,1
Włochy	1 110,4	1 246,3	1 246,3	1 310,3	610,5	4,5	4,4	4,4	4,4	2,1
USA	1 245,7	1 303,5	1 303,5	1 323,5	944,1	5,1	4,6	4,6	4,5	3,3
Francja	2 435,3	2 663,7	2 516,5	2 801,1	1 321,3	9,9	9,5	9,0	9,4	4,6
Pozostałe ^b	8 309,0	9 061,9	7 847,1	7 502,6	7 507,0	33,8	32,3	28,0	25,2	25,9

^a nie dotyczy oddziałów instytucji kredytowych;

^b obejmuje kraje, które posiadają swój kapitał w mniej niż 3 bankach, bez względu na jego wielkość.

Uwaga: tablica nie obejmuje kapitału rozproszonego (poniżej 5%).

Źródło: dane KNF.

W roku 2015 sieć wszystkich placówek bankowych w Polsce zmniejszyła się o 3,9% do poziomu 14 432. Liczba oddziałów banków na terenie kraju wyniosła 7 214 i była mniejsza o 133 placówki niż rok wcześniej, przy czym w bankach komercyjnych był to spadek o 132 oddziały, zaś w bankach spółdzielczych spadek o 1. W większości wyróżnionych grup banków wystąpił spadek liczby oddziałów, jedynie w bankach ze 100% udziałem kapitału

zagranicznego nastąpił wzrost o 8 oddziałów, a w bankach samochodowych i hipotecznych liczba ta pozostała bez zmian.

Liczba filii, ekspozytur, przedstawicielstw i innych placówek na terenie kraju na koniec 2015 r. wyniosła 7 218 i była mniejsza w stosunku do roku poprzedniego o 460 placówek. W bankach komercyjnych sieć zmniejszyła się o 387 filii, ekspozytur, przedstawicielstw i innych placówek bankowych, natomiast w bankach spółdzielczych nastąpiło zmniejszenie sieci o 73 placówki. Wśród wyróżnionych typów banków wystąpiło zmniejszenie sieci wymienionych placówek: o 149 w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów, o 117 w bankach prowadzących usługi powiernicze, o 64 w bankach giełdowych, o 44 w bankach prowadzących działalność maklerską i o 11 (do zera) w bankach zrzeszających. Przyrost liczby wymienionych placówek miał miejsce jedynie w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (o 10).

Tabl. 10. Sieć oddziałów oraz innych placówek banków w Polsce

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
LICZBA ODDZIAŁÓW					
Banki ogółem	7 087	7 530	7 332	7 347	7 214
komercyjne	5 476	5 841	5 609	5 638	5 506
spółdzielcze	1 611	1 689	1 723	1 709	1 708
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	2 786	2 712	2 993	3 109	2 978
Banki prowadzące usługi powiernicze	4 331	4 735	4 559	4 736	4 714
Banki giełdowe	4 260	4 747	4 623	4 681	4 612
Banki prowadzące działalność maklerską	4 175	4 796	5 089	5 123	4 993
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	685	782	676	650	658
Banki samochodowe	2	2	3	2	2
Banki hipoteczne	2	2	2	2	2
Banki zrzeszające	75	76	71	66	64
LICZBA FILII, EKSPOZYTUR, PRZEDSTAWICIELSTW I INNYCH PLACÓWEK					
Banki ogółem	6 794	7 844	7 934	7 678	7 218
komercyjne	4 401	5 322	5 407	5 122	4 735
spółdzielcze	2 393	2 522	2 527	2 556	2 483
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	2 013	1 899	1 901	1 810	1 661
Banki prowadzące usługi powiernicze	2 501	2 077	2 097	1 997	1 880
Banki giełdowe	3 008	3 294	3 285	3 000	2 936
Banki prowadzące działalność maklerską	2 693	2 564	2 667	2 442	2 398
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	622	695	708	747	757
Banki samochodowe	–	–	–	–	–
Banki hipoteczne	5	5	6	6	5
Banki zrzeszające	23	19	14	11	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Zatrudnienie w polskim sektorze bankowym (wyrażone liczbą zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty) na koniec 2015 r. było niższe niż rok wcześniej i wyniosło 170 318 osób,

o 1,2% mniej niż przed rokiem. W bankach komercyjnych zatrudnienie zmniejszyło się o 0,8% i wyniosło 138 327 osób. W bankach spółdzielczych wielkość zatrudnienia spadła o 2,9% i wyniosła 31 991 osób. Wśród wyróżnionych typów banków liczba zatrudnionych ogółem najbardziej wzrosła w bankach hipotecznych, bankach samochodowych oraz w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (odpowiednio o 24,0%, 2,6% i 1,6%). Spadek zatrudnienia zanotowano w bankach prowadzących działalność maklerską (o 1,6%), w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów (o 1,1%) oraz w bankach zrzeszających (o 0,6%). Zatrudnienie w centralach banków ogółem było o 2,0% wyższe niż przed rokiem i na koniec 2015 r. wyniosło 74 191 osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

Tabl. 11. Liczba pracujących w polskim sektorze bankowym

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					w tym w centralach				
Banki ogółem	176 511	174 945	174 106	172 429	170 318	72 045	72 615	72 261	72 758	74 191
komercyjne	143 775	141 969	141 021	139 493	138 327	56 689	57 310	56 892	57 474	59 212
spółdzielcze	32 736	32 976	33 085	32 936	31 991	15 356	15 305	15 369	15 284	14 979
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	66 100	64 622	66 984	68 158	67 436	17 803	17 799	18 692	19 282	19 540
Banki prowadzące usługi powiernicze	103 708	100 671	97 630	99 851	101 152	36 501	35 319	33 303	35 003	37 055
Banki giełdowe	107 232	108 651	107 611	106 172	106 795	38 013	38 952	37 451	37 644	39 999
Banki prowadzące działalność maklerską	98 439	102 386	108 303	106 864	105 166	33 279	35 762	37 324	37 263	38 456
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	21 304	21 539	21 743	21 446	21 796	11 390	12 119	13 098	13 213	13 841
Banki samochodowe	726	762	733	732	751	726	762	683	681	700
Banki hipoteczne	242	242	257	304	377	230	230	225	245	315
Banki zrzeszające	2 126	2 076	1 999	1 943	1 932	910	885	869	925	1 003

Uwaga: liczba pracujących – w przeliczeniu na pełne etaty.

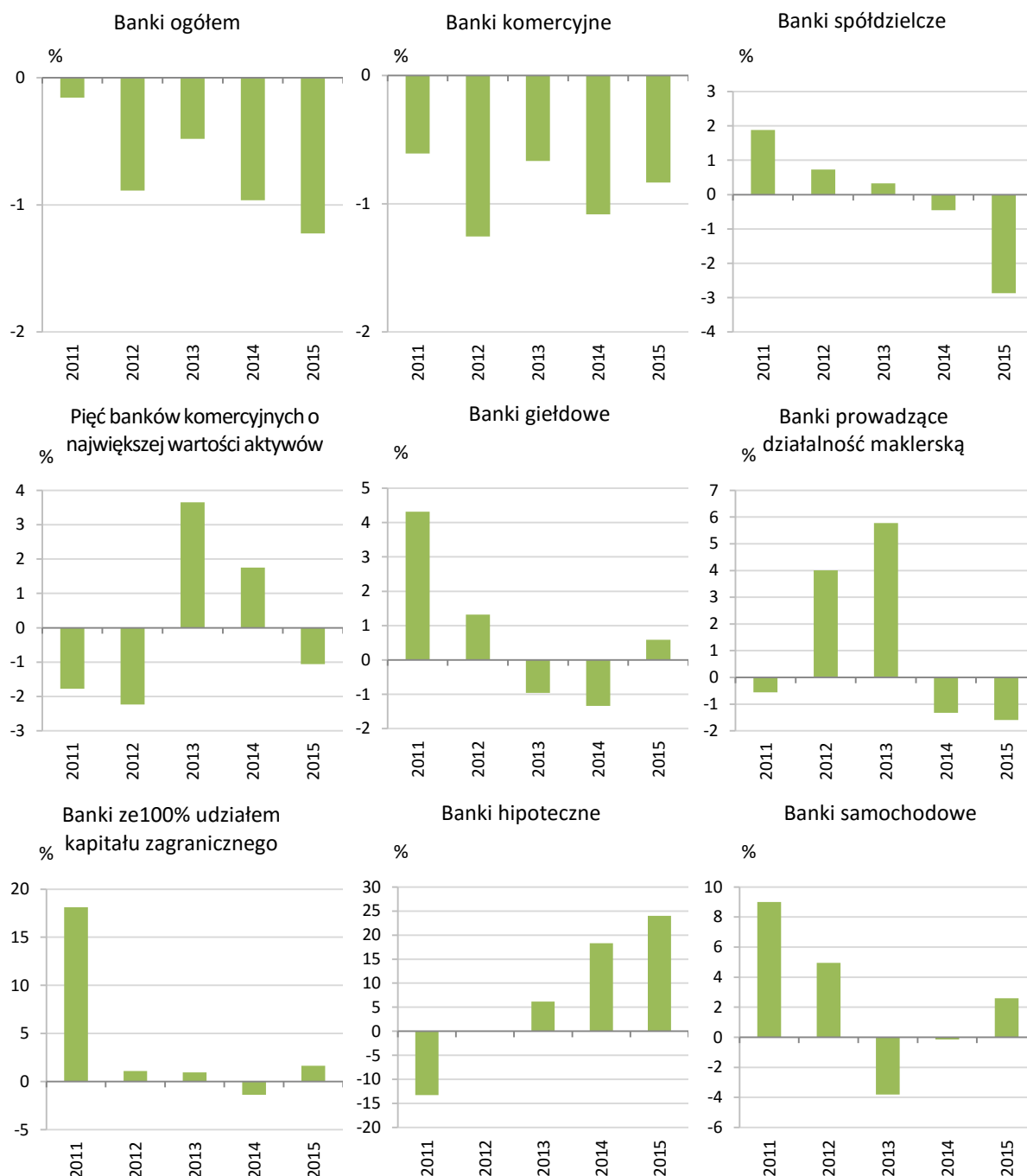
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

W bankach komercyjnych liczba zatrudnionych w centralach wzrosła o 3,0% i na koniec 2015 r. wyniosła 59 212 osób, zaś w bankach spółdzielczych spadła o 2,0% do poziomu 14 979 osób. Biorąc pod uwagę wyróżnione typy banków, liczba zatrudnionych w centralach zwiększyła się we wszystkich typach banków, i tak: w bankach hipotecznych (o 28,6%), w bankach zrzeszających (o 8,4%), w bankach giełdowych (o 6,3%), w bankach prowadzących usługi powiernicze (o 5,9%), w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (o 4,8%),

w bankach maklerskich (o 3,2%), w bankach samochodowych (o 2,8%), w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów (o 1,3%).

STRUKTURA PODMIOTOWA SEKTORA BANKOWEGO

Wykres 13. Zmiana liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty w polskim sektorze bankowym
(zmiana w stosunku do poprzedniego roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

W 2015 r. liczba rachunków prowadzonych przez banki w Polsce zwiększyła się o 4,5% i na koniec roku wyniosła 77,4 mln. Banki komercyjne prowadziły 70,5 mln rachunków (91,1% wszystkich rachunków), zaś banki spółdzielcze 6,9 mln (8,9% całości). Odnotowano wzrost

liczby prowadzonych rachunków we wszystkich typach banków: pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów, bankach prowadzących usługi powiernicze, bankach giełdowych, bankach prowadzących działalność maklerską, bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego, bankach samochodowych oraz w bankach hipotecznych (odpowiednio o: 6,0%, 6,2%, 6,9%, 5,8%, 5,1%, 3,7% i 9,7%).

Tabl. 12. Liczba prowadzonych rachunków

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Banki ogółem	74 040 172	72 842 308	72 469 344	74 054 107	77 365 145
komercyjne	66 936 093	66 059 712	65 636 973	67 121 340	70 462 658
spółdzielcze	7 104 079	6 782 596	6 832 371	6 932 767	6 902 487
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	40 449 961	40 666 247	43 037 860	44 660 423	47 356 533
Banki prowadzące usługi powiernicze	50 385 227	51 430 054	51 271 251	53 459 293	56 822 805
Banki giełdowe	55 821 508	56 668 304	56 503 229	58 092 735	62 079 028
Banki prowadzące działalność maklerską	49 271 042	51 337 157	54 389 027	55 512 441	58 723 660
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	5 148 181	4 605 819	4 216 411	3 916 630	4 084 486
Banki samochodowe	171 248	169 781	156 249	154 707	160 415
Banki hipoteczne	802	917	1 330	1 800	1 975
Banki zrzeszające	#	#	#	#	#

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

III.3. Adekwatność kapitałowa

W końcu 2015 r. fundusze własne banków ogółem³⁸ wyniosły 160,1 mld zł, tj. zwiększyły się o 10,1% w porównaniu z końcem 2014 r. Fundusze własne banków komercyjnych stanowiły 93,4% (o 0,5 p. proc. więcej niż rok wcześniej) funduszy własnych banków ogółem. Udział pięciu największych banków w funduszach banków komercyjnych wyniósł 53,9% (o 0,7 p. proc. więcej), a udział banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego stanowił 12,4% (o 0,1 p. proc. więcej). Fundusze własne banków spółdzielczych stanowiły 6,6% (o 0,5 p. proc. mniej) funduszy własnych banków ogółem.

Fundusze własne banków ogółem składały się w 92,0% z kapitału Tier I (kapitał podstawowy Tier I 91,9% i kapitał dodatkowy Tier I 0,1%) oraz w 8,0% z kapitału Tier II. W bankach komercyjnych udziały poszczególnych składowych funduszy własnych różniły się nieznacznie (od 0,0 do 0,1 p. proc.) od tych dla banków ogółem, natomiast w bankach spółdzielczych te udziały wyniosły odpowiednio 93,4% (92,7% i 0,7%) oraz 6,6%.

Fundusze własne banków ogółem w końcu 2015 r. były o 82,3 mld zł wyższe od całkowitych wymogów kapitałowych, co oznaczało zwiększenie tej nadwyżki w ciągu roku o 19,1%. W bankach komercyjnych wartość nadwyżki funduszy własnych nad całkowitymi wymogami kapitałowymi wyniosła 77,1 mld zł (wzrost o 20,3%), a w bankach spółdzielczych 5,2 mld zł (wzrost o 3,2%).

³⁸ Bez oddziałów instytucji kredytowych, które podlegają badaniu adekwatności kapitałowej razem ze swoją jednostką nadrzędną w jej kraju macierzystym.

Całkowite wymogi kapitałowe³⁹ banków ogółem na koniec 2015 r. zostały ustalone na poziomie 77,8 mld zł (wzrost o 1,9%). Z ogólnej kwoty całkowitych wymogów kapitałowych na banki komercyjne przypadało 93,2%, w tym na pięć największych banków 50,0%, a na banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego 11,6%. Całkowite wymogi kapitałowe banków spółdzielczych wyniosły 5,3 mld zł, co stanowiło 6,8% całkowitych wymogów kapitałowych banków ogółem.

Wymogi kapitałowe były przeznaczone głównie na pokrycie ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego, które w przypadku banków ogółem stanowiły 88,8% (69,0 mld zł) całkowitych wymogów kapitałowych. Dla banków komercyjnych udział tych wymogów w wymogach całkowitych był na podobnym poziomie 88,9% (64,4 mld zł), a dla banków spółdzielczych na poziomie niższym o 1,5 p. proc., tj. 87,3% (4,6 mld zł, o 1,1% więcej niż rok wcześniej). Drugim ważnym obszarem ryzyka, na pokrycie którego musiały być gromadzone fundusze własne, było ryzyko operacyjne. W przypadku banków ogółem, a także dla grupy banków komercyjnych, wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego ukształtowały się na zbliżonym poziomie, odpowiednio 8,2% i 7,8% wymogów całkowitych. Dla banków spółdzielczych udział wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł 12,7% całkowitych wymogów kapitałowych. Udziały wymogów kapitałowych na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka w całkowitych wymogach kapitałowych wyniosły w bankach ogółem łącznie 3,0% (w tym 1,5 p. proc. z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów) i 3,3% (w tym 1,6 p. proc. z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów) w bankach komercyjnych. W bankach spółdzielczych pozostałe wymogi kapitałowe stanowiły 0,0% ich całkowitych wymogów kapitałowych.

Na koniec 2015 r. łączny współczynnik kapitałowy i współczynnik kapitału Tier I dla banków ogółem ukształtował się odpowiednio na poziomie 16,47% i 15,15% (wobec 15,25% i 14,01% rok wcześniej). W bankach komercyjnych współczynniki te osiągnęły wartość 16,51% i 15,17% (15,21% i 13,97%), a w bankach spółdzielczych 15,92% i 14,86% (15,75% i 14,64%). Współczynniki wypłacalności były dla wszystkich grup banków, jako całości, wyższe od zalecanych minimum 9% (dla współczynnika kapitału Tier I) oraz 12,0% (dla łącznego współczynnika kapitałowego). Jednak w przypadku jednego banku komercyjnego i jednego spółdzielczego minimalne wymagania, określone w art. 92 rozporządzenia CRR, nie zostały spełnione⁴⁰.

W ciągu następnych lat wartości minimalnych współczynników obowiązujące banki, będą podwyższone zgodnie z ustawą o *nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym*, która nakłada na banki dodatkowy bufor zabezpieczający, powiększający minimalny poziom kapitału podstawowego Tier I o 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Zgodnie z uchwałą nr 1/2015 Komitetu Stabilności Finansowej z dnia 23 grudnia 2015 r. docelowa wartość bufora zabezpieczającego będzie wprowadzana stopniowo; w latach 2016-2017 będzie obowiązywało 1,25%, w 2018 r. – 1,875%, a od 1 stycznia 2019 r. – 2,5%. Co oznacza, że od 2016 r. współczynnik kapitału

³⁹ Obliczona, zgodnie z rozporządzeniem CRR, łączna kwota ekspozycji na ryzyko podzielona przez 12,5.

⁴⁰ KNF, Raport o sytuacji banków w 2015 r., Warszawa, 2016.

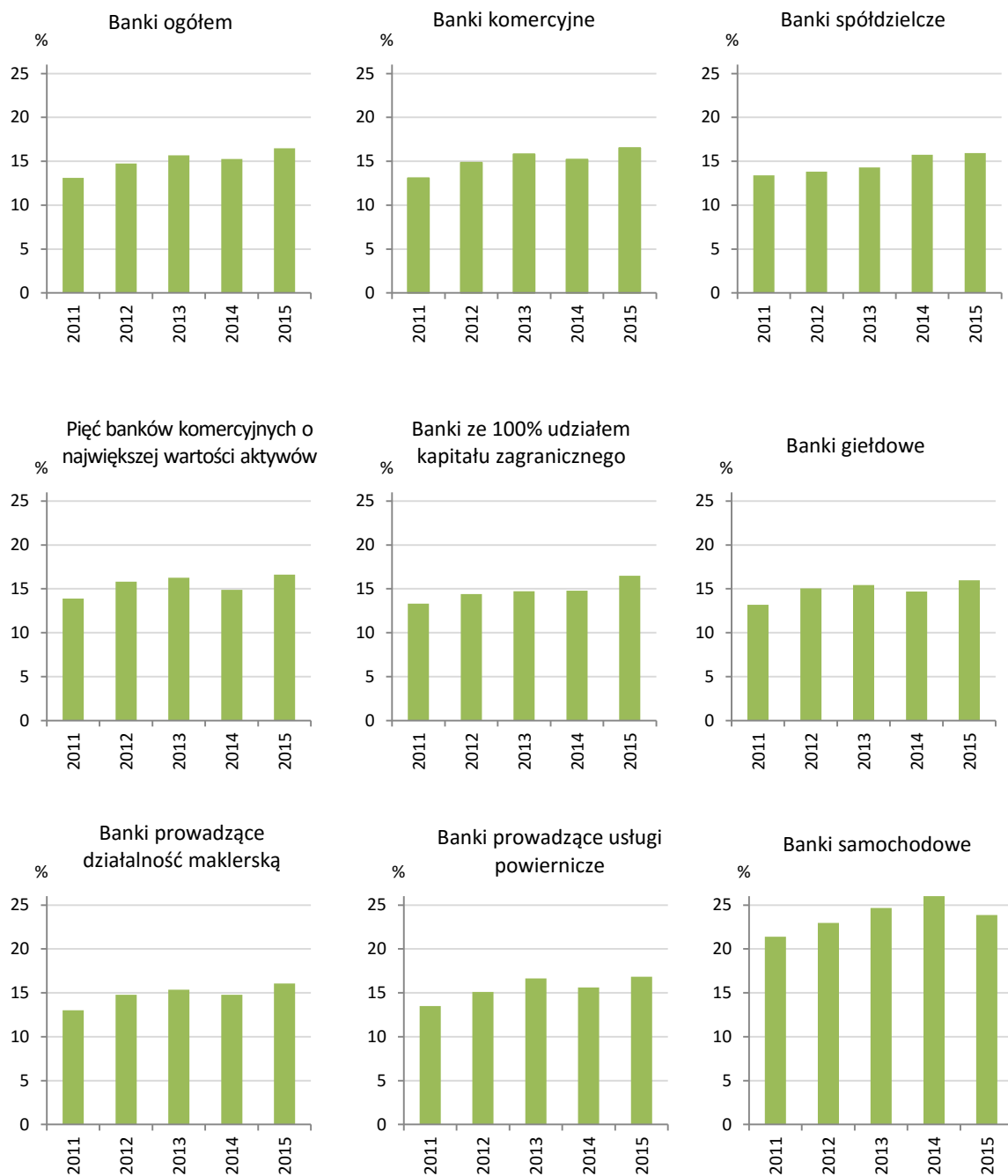
Tier I powinien wynosić co najmniej 10,25%, a łączny współczynnik kapitałowy 13,25%. Ustawa ta wprowadziła również bufor antycykliczny, który jest instrumentem makroostrożnościowym, mającym na celu złagodzenie cyklicznych wahań poziomu kredytu w gospodarce i ich konsekwencji w przedziale 0-2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Od 1 stycznia 2016 r. ten bufor został ustalony przez Komitet Stabilności Finansowej na poziomie 0,0%. Ponadto, zostały wprowadzone nowe kategorie instytucji, tj. globalne o znaczeniu systemowym i inne instytucje o znaczeniu systemowym. Zgodnie z ww. ustawą, banki stwarzające niecykliczne ryzyko systemowe lub na nie narażone muszą utrzymywać dodatkowy kapitał podstawowy Tier I (bufor ryzyka systemowego) w wysokości co najmniej 1% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Specjalne wymogi kapitałowe muszą spełniać banki planujące wypłacenie dywidend i posiadające w swoich portfelach duży udział kredytów walutowych lub mające ponad 5-cio procentowy udział w rynku depozytów sektora niefinansowego⁴¹. Dodatkowe wymogi kapitałowe mogą być również nakładane w drodze indywidualnych decyzji przez KNF na banki posiadające istotne ekspozycje na rynku kredytów walutowych dla gospodarstw domowych. W 2015 r. takie zalecenia, powiększające wymogi kapitałowe od 0,6% do 4,4% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, otrzymało 14 banków⁴².

⁴¹ KNF, *Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej banków*, Komunikat z 286. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 15 grudnia 2015 r., Warszawa, 2015.

⁴² KNF, *Raport o sytuacji banków w 2015 r.*, Warszawa, 2016.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Wykres 14. Współczynnik wypłacalności według grup banków

Uwaga: od 2014 r. łączny współczynnik kapitałowy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Tabl. 13. Współczynniki wypłacalności według grup banków

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014 ^a	2015	2011	2012	2013	2014 ^b	2015
	współczynnik wypłacalności					współczynnik Tier I				
	w %									
Banki ogółem	13,11	14,76	15,68	15,25 ^c	16,47	11,72	13,15	14,13	14,01 ^c	15,15
komercyjne	13,09	14,83	15,80	15,21 ^c	16,51	11,66	13,16	14,19	13,97 ^c	15,17
spółdzielcze	13,41	13,83	14,29	15,75	15,92	12,58	13,03	13,36	14,64	14,86
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	13,90	15,81	16,26	14,87	16,60	12,51	14,32	14,80	13,97	15,60
Banki prowadzące usługi powiernicze	13,50	15,09	16,64	15,61 ^c	16,85	12,03	13,64	15,35	14,69 ^c	15,86
Banki giełdowe	13,17	15,05	15,42	14,70	15,98	11,65	13,19	13,69	13,48	14,67
Banki prowadzące działalność maklerską	13,03	14,79	15,35	14,78	16,07	11,60	13,22	13,92	13,81	15,01
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	13,32	14,40	14,73	14,80	16,48	12,26	13,68	13,85	13,80	15,21
Banki samochodowe	21,39	22,95	24,65	26,00	23,86	19,87	21,49	22,93	24,19	22,19
Banki hipoteczne	13,28	13,75	16,13	14,52	16,77	11,45	12,39	14,97	12,83	15,51

^a Od 2014 r. – łączny współczynnik kapitałowy.

^b Od 2014 r. – współczynnik kapitału Tier I.

^c Współczynniki opublikowane w *Monitoringu Banków 2014* zostały skorygowane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Tabl. 14. Fundusze własne i wymogi kapitałowe według stanu na dzień 31 XII

Wyszczególnienie	a–2015 r. b–2014 r. c–2014=100	Banki ogółem	z tego:	
			komercyjne	spółdzielcze
			w mln zł	
Fundusze własne	a	160 087,0	149 552,7	10 534,3
	b	145 452,9^d	135 131,6^d	10 321,2
	c	110,1	110,7	102,1
Kapitał Tier I	a	147 274,1	137 439,2	9 834,9
	b	133 687,5 ^d	124 093,4 ^d	9 594,1
	c	110,2	110,8	102,5
Kapitał podstawowy Tier I	a	147 188,1	137 427,1	9 761,0
	b	133 557,3 ^d	124 059,8 ^d	9 497,5
	c	110,2	110,8	102,8
Kapitał dodatkowy Tier I	a	86,0	12,1	73,9
	b	130,2	33,6	96,6
	c	66,1	36,1	76,5
Kapitał Tier II	a	12 812,9	12 113,5	699,5
	b	11 765,4 ^d	11 038,2 ^d	727,2
	c	108,9	109,7	96,2
łączna kwota ekspozycji na ryzyko	a	972 000,3	905 835,7	66 164,6
	b	953 909,5 ^d	888 371,4 ^d	65 538,1
	c	101,9	102,0	101,0
Nadwyżka kapitału podstawowego Tier I	a	103 448,0	96 664,5	6 783,6
	b	90 631,4 ^d	84 083,1 ^d	6 548,3
	c	114,1	115,0	103,6
Nadwyżka kapitału Tier I	a	88 954,1	83 089,1	5 865,0
	b	76 452,9 ^d	70 791,2 ^d	5 661,8
	c	116,4	117,4	103,6
Nadwyżka łącznego kapitału	a	82 327,0	77 085,8	5 241,2
	b	69 140,1 ^d	64 061,9 ^d	5 078,2
	c	119,1	120,3	103,2
w %				
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	a	15,14	15,17	14,75
	b	14,00 ^d	13,96 ^d	14,49
Współczynnik kapitału Tier I	a	15,15	15,17	14,86
	b	14,01 ^d	13,97 ^d	14,64
łączny współczynnik kapitałowy	a	16,47	16,51	15,92
	b	15,25 ^d	15,21 ^d	15,75

^d Dane opublikowane w *Monitoringu Banków 2014* zostały skorygowane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

III.4. Testy warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych, czyli *stress-testy*, to analizy sytuacji systemu finansowego mało prawdopodobnej, lecz możliwej w przypadku wystąpienia skrajnie niekorzystnych warunków makroekonomicznych. Wyniki tego typu badań są prezentowane przez NBP w *Raporcie o stabilności systemu finansowego* z półroczną częstotliwością. Analizy przeprowadzone w lutym 2016 r.⁴³ oparte zostały o trójetapową symulację znacznych zmian w sferze następujących rodzajów ryzyk: szoku makroekonomicznego, szoku rynkowego i szoku płynnościowego. Ponadto badaniu został poddany wpływ upadku jednego banku na cały sektor bankowy.

Tabl. 15. Test warunków skrajnych

Ryzyko	Założenia	Wyniki
szok makroekonomiczny	- osłabienie wzrostu PKB gospodarek rozwijających się, spadek dynamiki PKB istotnych dla Polski gospodarek; - powrót cen surowców energetycznych do poziomu z 2014 r., aprecjacja dolara amerykańskiego i franka szwajcarskiego; - przepływ kapitału do krajów rozwiniętych oraz <i>safe haven</i>; - obniżenie tempa wzrostu w Polsce.	- zwiększenie funduszy własnych: - w scenariuszu referencyjnym: 13% udziału banków; - w scenariuszu szokowym: 20% udziału banków; - ponadto w scenariuszu szokowym: - większość banków zachowałaby płynność; - niewystarczające bufora dla banków o udziale około 9% w aktywach sektora; - niedobór środków płynnych to około 19 mld zł.
szok rynkowy	- wzrost rentowności obligacji o 300 pkt bazowych; - deprecjacja złotego wobec euro i franka o 30%.	
szok płynności	- odpływ części środków zagranicznych; - wycofanie części depozytów i innych środków gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i jednostek sektora publicznego.	

Źródło: opracowanie na podstawie NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego Luty 2016 r.*, (2016), Warszawa.

Analizy przeprowadzone przez NBP przy założeniu niezmienności pozostałych czynników wskazywały na możliwość znacznej absorpcji szoków przez polski system bankowy. W porównaniu do badania z lipca 2015 r., przy istnieniu grupy banków o niedostatecznych buforach płynnościowych, niedobory środków płynnych spadły⁴⁴.

⁴³ NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego, Luty 2016 r.*, (2016), Warszawa, s. 112-118.

⁴⁴ Należy zwrócić uwagę, że założenia do stress-testów nie uwzględniały skutków nowych regulacji prawnych. Autorzy zaznaczają znaczne zmniejszenie odporności sektora na szoki w wyniku wprowadzenia na początku 2016 r. ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, dla którego skutków przeprowadzono odrębne analizy. Planowana restrukturyzacja portfela walutowych kredytów mieszkaniowych również może mieć negatywny wpływ na stabilność sektora finansowego w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków. Op. cit. 118-125.

III.5. Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej

W 2015 r. przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej banków ogółem wyniosły 15,6 mld zł, co w porównaniu z 12,1 mld zł w roku poprzednim oznacza wzrost o 28,4%. Banki komercyjne osiągnęły przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej o wartości 13,1 mld zł (wobec 9,9 mld zł w 2014 r.), a banki spółdzielcze 2,5 mld zł, tj. o 10,3% więcej niż rok wcześniej. Pięć największych banków osiągnęło nadwyżkę przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej w wysokości 17,1 mld zł (wobec 0,6 mld zł w 2014 r.), a banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego odnotowały deficyt o wartości 6,3 mld zł (wobec nadwyżki 17,0 mld zł rok wcześniej).

Pomimo, że w 2015 r. zysk netto był niższy niż rok wcześniej, to przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej były wyższe. Głównym czynnikiem, poza zyskiem netto, kształtującym wielkość przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej były zmiany stanów⁴⁵ aktywów i zobowiązań operacyjnych (z wyłączeniem gotówki i jej ekwiwalentów). Wartość aktywów operacyjnych w bankach ogółem zwiększyła się w 2015 r. o 87,0 mld zł (wobec 107,2 mld zł w roku poprzednim), podczas gdy wartość zobowiązań operacyjnych powiększyła się o 86,1 mld zł (wobec 101,9 mld zł w 2014 r.). Większa skala wzrostu aktywów niż zobowiązań operacyjnych (o 0,9 mld zł) przyczyniła się do zmniejszenia środków pieniężnych o tę kwotę. W przypadku banków komercyjnych ta różnica była jeszcze większa. Wzrost aktywów operacyjnych był w tej grupie banków o 2,7 mld zł większy od wzrostu zobowiązań operacyjnych pomimo, że w pięciu największych bankach wzrost zobowiązań operacyjnych przewyższył wzrost aktywów operacyjnych o 6,6 mld zł, ale banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego osiągnęły saldo zmian aktywów i zobowiązań operacyjnych na poziomie minus 8,9 mld zł. Odwrotna sytuacja, niż dla banków komercyjnych wystąpiła w bankach spółdzielczych, w których wzrost wartości zobowiązań operacyjnych był o 1,8 mld zł wyższy od wzrostu aktywów operacyjnych. W 2014 r. wartość aktywów operacyjnych banków komercyjnych zwiększyła się o 6,6 mld zł więcej od wartości ich zobowiązań, natomiast w bankach spółdzielczych przyrost wartości zobowiązań przewyższał wzrost aktywów o 1,3 mld zł.

Ponadto, zysk netto został skorygowany o korekty do uzgodnienia zysku (straty) netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej, w tym o amortyzację oraz o zmianę stanu należności i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego dotyczącego działalności operacyjnej.

W rezultacie, w 2015 r. przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej banków ogółem były wyższe o 21,8% niż zysk netto bieżącego roku. W bankach komercyjnych przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej były wyższe o 5,9% od ich zysku netto bieżącego roku, a banki spółdzielcze wypracowały przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej

⁴⁵ Wzrost stanu wartości aktywów (z wyłączeniem gotówki i jej ekwiwalentów) powoduje zmniejszenie środków pieniężnych, natomiast zmniejszenie stanu aktywów powiększa stan środków pieniężnych. Odwrotna sytuacja zachodzi w przypadku zobowiązań: wzrost stanu ich wartości oznacza zwiększenie, a spadek zmniejszenie stanu środków pieniężnych.

prawie sześciokrotnie większe niż ich zysk netto. Pięć największych banków uzyskało przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej o 90,3% wyższe od swojego zysku netto.

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej

Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej banków ogółem zamknęły się w 2015 r. nadwyżką w wysokości 4,0 mld zł (wobec minus 17,1 mld zł w 2014 r.). Banki komercyjne osiągnęły nadwyżkę 4,5 mld zł (minus 16,5 mld zł rok wcześniej), a banki spółdzielcze zanotowały większe wydatki niż wpływy z działalności inwestycyjnej o 0,5 mld zł (minus 0,6 mld zł w 2014 r.). Pięć największych banków osiągnęło dodatnie przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w wysokości 1,0 mld zł (w porównaniu do minus 0,9 mld zł w 2014 r.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego odnotowały również dodatnie saldo z działalności inwestycyjnej w wysokości 5,7 mld zł, podczas gdy w poprzednim roku saldo to wyniosło minus 15,2 mld zł.

W 2015 r. wpływy z działalności inwestycyjnej banków ogółem wyniosły 827,4 mld zł, co oznacza ich spadek w skali roku o 10,3%. Były one wypracowane niemal w całości (99,9%) przez banki komercyjne. Pięć największych banków posiadało 50,0% udziału w tych wpływach (wobec 74,9% w 2014 r.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego osiągnęły 49,8% udziału w tych wpływach (wobec 20,0% rok wcześniej). Wpływy z działalności inwestycyjnej banków ogółem pochodziły głównie z innych wpływów związanych z działalnością inwestycyjną (63,5% wobec 55,6% w poprzednim roku), ze zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (28,9% wobec 39,5%) oraz ze zbycia inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (7,5% wobec 4,9%). Pięć największych banków osiągało wpływy z działalności inwestycyjnej głównie ze zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (53,8%) i inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (11,0%) oraz innych wpływów związanych z działalnością inwestycyjną (35,1%). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego osiągnęły wpływy z działalności inwestycyjnej głównie z niesklasyfikowanych źródeł⁴⁶ (92,2%) oraz ze zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (3,9%) i inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (3,8%).

W 2015 r. wydatki na działalność inwestycyjną banków ogółem, po spadku o 12,4%, wyniosły 823,4 mld zł. Struktura tych wydatków w przypadku banków ogółem i banków komercyjnych była podobna i zostały one przeznaczone głównie na inne wydatki związane z działalnością inwestycyjną (64,3% wobec 55,8% w 2014 r.), nabycie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (27,2% wobec 37,6%) oraz nabycie inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (8,0% wobec 5,9%).

Udział banków spółdzielczych we wpływach i wydatkach z działalności inwestycyjnej banków ogółem, podobnie jak rok wcześniej, wyniósł odpowiednio 0,1% i 0,2%, ale te wpływy

⁴⁶ Wpływy nie pochodzące ze zbycia: rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, udziałów w jednostkach podporządkowanych, aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

i wydatki miały inną strukturę niż w bankach komercyjnych. W bankach spółdzielczych 75,8% (wobec 88,6% w 2014 r.) wpływów z działalności inwestycyjnej pochodziła ze zbycia inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności. Większość (63,9% bez zmian w porównaniu do 2014 r.) wydatków na działalność inwestycyjną banków spółdzielczych stanowiły wydatki na nabycie inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności, natomiast wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych stanowiły 14,3% wydatków inwestycyjnych (wobec 15,3% w 2014 r.).

Przepływy pieniężne z działalności finansowej

Banki ogółem odnotowały w 2015 r. ujemne przepływy pieniężne netto z działalności finansowej o wartości 13,0 mld zł, w porównaniu do nadwyżki 16,1 mld zł w poprzednim roku. O takim wyniku zdecydowały banki komercyjne, które osiągnęły ujemne saldo z działalności finansowej w wysokości 12,9 mld zł (wobec nadwyżki 16,0 mld zł rok wcześniej), a banki spółdzielcze wykazały ujemne saldo w wysokości 0,1 mld zł (wobec nadwyżki 0,07 mld zł rok wcześniej).

Istotny wpływ na przepływy pieniężne netto z działalności finansowej banków ogółem wywarło pięć największych banków, które osiągnęły ujemne przepływy pieniężne netto z działalności finansowej w wysokości 15,5 mld zł (w porównaniu do nadwyżki 9,3 mld zł w 2014 r.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego odnotowały ujemne saldo z działalności finansowej w kwocie 0,4 mld zł, a w poprzednim roku ta wielkość wyniosła minus 2,5 mld zł.

Wpływy z działalności finansowej banków ogółem wyniosły 32,9 mld zł (50,8% mniej niż rok wcześniej) i zostały wypracowane w 96,7% przez banki komercyjne. Udział banków spółdzielczych w tych wpływach zwiększył się o 2,8 p. proc. do 3,3%. W porównaniu do poprzedniego roku udział pięciu największych banków w tych wpływach zmniejszył się do 28,6% (o 11,1 p. proc.), a udział banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego zwiększył się do 27,4% (o 13,4 p. proc.).

W 2015 r. na wpływy z działalności finansowej banków ogółem składały się głównie wpływy z emisji zobowiązań podporządkowanych – 17,1% (o 13,1 p. proc. więcej niż w 2014 r.), wpływy z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych – 16,2% (o 3,8 p. proc. więcej), oraz inne wpływy z działalności finansowej⁴⁷ – 66,7%; (o 16,9 p. proc. mniej). Pięć największych banków uzyskało w 2015 r. wpływy z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych o wartości 3,9 mld zł (o 34,4% mniej niż rok wcześniej) i inne wpływy z działalności finansowej za 5,6 mld zł (o 72,1% mniej). Stanowiły one odpowiednio 41,0% (o 18,9 p. proc. więcej) i 59,0% (o 16,0 p. proc. mniej) wpływów z działalności finansowej tych banków. Z kolei banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego pozyskały środki finansowe z emisji zobowiązań podporządkowanych w kwocie 2,8 mld zł (o 94,0% więcej) oraz innych wpływów z działalności finansowej na kwotę 6,2 mld zł (o 10,5% mniej). Wpływy

⁴⁷ Wpływy niebędące wpływami z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych, emisji zobowiązań podporządkowanych lub ze sprzedaży akcji własnych.

z tych źródeł stanowiły odpowiednio 30,9% (wobec 15,3% w 2014 r.) i 60,1% (wobec 74,3%) wpływów z działalności finansowej tych banków.

Wydatki na działalność finansową banków ogółem wyniosły 45,9 mld zł (o 9,8% mniej niż rok wcześniej). Podobnie, jak wpływy zostały one wygenerowane prawie w całości przez banki komercyjne – 97,4% (o 2,1 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Udział w tych wydatkach pięciu największych banków wyniósł 54,4% (o 20,5 p. proc. więcej), a banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego 20,6% (o 2,7 p. proc. mniej). Wydatki na działalność finansową banków ogółem składały się głównie ze spłaty zobowiązań podporządkowanych 13,2% (3,9 p. proc. więcej niż w 2014 r.), wypłaconych dywidend 8,7% (o 5,0 p. proc. mniej) oraz innych wydatków na działalność finansową⁴⁸ 78,0% (o 1,1 p. proc. więcej). Wydatki na nabycie i umorzenie akcji własnych lub innych instrumentów kapitałowych stanowiły, podobnie jak w poprzednim roku 0,0% wydatków finansowych. Pięć największych banków oprócz innych wydatków wypłaciło w 2015 r. dywidendy w wysokości 2,6 mld zł (o 50,2% mniej niż rok wcześniej), które stanowiły 10,5% ich wydatków na działalność finansową (spadek o 20,0 p. proc.). Ponadto, te banki spłaciły zobowiązania podporządkowane w wysokości 1,8 mld zł (3,7 razy więcej). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego spłaciły zobowiązania podporządkowane w wysokości 3,0 mld zł (o 24,1% mniej niż rok wcześniej) oraz wypłaciły dywidendy w wysokości 0,1 mld zł (o 73,0% mniej). Udziały tych wydatków wyniosły w tej grupie banków odpowiednio 31,5% (o 1,6 p. proc. mniej) i 1,4% (2,8 p. proc. mniej) w wydatkach na działalność finansową.

⁴⁸ Wydatki niebędące wypłaconymi dywidendami, spłatą zobowiązań podporządkowanych, wydatkami z tytułu umorzenia akcji lub innych instrumentów kapitałowych.

Tabl. 16. Rachunek przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	a–2015 r. b–2014 r. c–2014=100	z tego:		
		Banki ogółem	komercyjne	spółdzielcze
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA				
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	a	12 788,0	12 343,0	445,0
	b	15 881,9	15 120,8	761,1
	c	80,5	81,6	58,5
Korekty do uzgodnienia zysku (straty) netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej	a	5 176,8	4 926,0	250,8
	b	1 556,1	1 310,7	245,4
	c	332,7	375,8	102,2
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	a	17 964,9	17 269,0	695,9
	b	17 438,0	16 431,5	1 006,5
	c	103,0	105,1	69,1
(Wzrost) spadek aktywów i zobowiązań operacyjnych (z wyłączeniem gotówki i ekwiwalentów)	a	-875,4	-2 690,1	1 814,7
	b	-5 305,3	-6 571,3	1 265,9
	c	x	x	143,4
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	a	17 089,5	14 578,9	2 510,6
	b	12 132,7	9 860,3	2 272,4
	c	140,9	147,9	110,5
Zmiana stanu należności/zobowiązań z tytułu podatku dochodowego dotyczącego działalności operacyjnej	a	-1 515,1	-1 509,6	-5,5
	b	-1,3	0,5	-1,9
	c	x	x	x
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	a	15 574,4	13 069,3	2 505,1
	b	12 131,4	9 860,8	2 270,6
	c	128,4	132,5	110,3
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA				
Wpływy związane z działalnością inwestycyjną	a	827 365,3	826 484,6	880,7
	b	922 811,7	921 902,7	909,0
	c	89,7	89,6	96,9
Wydatki związane z działalnością inwestycyjną	a	823 411,1	822 019,1	1 392,0
	b	939 877,1	938 353,1	1 524,0
	c	87,6	87,6	91,3
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	a	3 954,2	4 465,5	-511,3
	b	-17 065,4	-16 450,4	-615,0
	c	x	x	x
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA				
Wpływy z działalności finansowej	a	32 883,8	31 802,0	1 081,8
	b	66 887,2	66 586,7	300,5
	c	49,2	47,8	360,0
Wydatki na działalność finansową	a	45 875,2	44 701,5	1 173,7
	b	50 832,8	50 605,6	227,1
	c	90,2	88,3	5 razy
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	a	-12 991,4	-12 899,5	-91,9
	b	16 054,4	15 981,1	73,4
	c	x	x	x
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	a	78,6	65,0	13,6
	b	156,0	156,0	0,0
	c	50,4	41,7	x
Zwiększenie środków pieniężnych netto	a	6 615,8	4 700,3	1 915,5
	b	11 276,4	9 547,5	1 729,0
	c	58,7	49,2	110,8
Środki pieniężne na początku okresu	a	101 122,9	94 439,3	6 683,6
	b	93 151,7	87 734,3	5 417,4
	c	108,6	107,6	123,4
Środki pieniężne na koniec okresu	a	107 738,6	99 139,6	8 599,1
	b	104 428,2	97 281,8	7 146,4
	c	103,2	101,9	120,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Środki pieniężne na koniec okresu

W 2015 r. banki ogółem oraz banki komercyjne osiągnęły dodatnie przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej i inwestycyjnej, a ujemne z działalności finansowej. W 2014 r. banki ogółem jak i komercyjne wykazały ujemne przepływy pieniężne netto tylko z działalności inwestycyjnej. W przypadku banków spółdzielczych ujemne przepływy pieniężne netto wystąpiły w 2015 r. na działalności inwestycyjnej i finansowej, podczas gdy w 2014 r. tylko na działalności inwestycyjnej. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych w 2015 r. wyniosły 0,1 mld zł i wystąpiły zarówno w bankach komercyjnych, jak i w bankach spółdzielczych (w 2014 r. tylko w bankach komercyjnych). W rezultacie, na koniec 2015 r. doszło do zwiększenia środków pieniężnych banków ogółem o 6,6 mld zł (4,7 mld zł w bankach komercyjnych i 1,9 mld zł w spółdzielczych). W 2014 r. wystąpił wzrost środków pieniężnych o 11,3 mld zł (9,5 mld zł w bankach komercyjnych i 1,7 mld zł w spółdzielczych). Stan środków pieniężnych banków ogółem w końcu 2015 r. osiągnął wartość 107,7 mld zł, tj. o 3,2% więcej w porównaniu z końcem 2014 r. Do banków komercyjnych należało 99,1 mld zł (wzrost o 1,9%), w tym pięć największych banków dysponowało kwotą 55,0 mld zł (więcej o 4,2%), a banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego posiadały 12,4 mld zł (mniej o 10,4%). W bankach spółdzielczych stan środków pieniężnych zwiększył się o 20,3% do 8,6 mld zł.

Na środki pieniężne w bankach ogółem w końcu 2015 r. składały się głównie: należności od banków centralnych – 46,6% (o 0,8 p. proc. mniej niż rok wcześniej), kredyty i inne należności – 24,2% (o 1,8 p. proc. więcej), gotówka w kasie – 16,8% (o 0,9 p. proc. mniej) oraz aktywa dostępne do sprzedaży – 8,4% (o 0,2 p. proc. więcej). W bankach komercyjnych struktura środków pieniężnych była zbliżona do tej odnotowanej dla całego sektora bankowego, występowały tylko niewielkie różnice w udziałach procentowych poszczególnych pozycji. Banki spółdzielcze, tak jak w poprzednich latach, charakteryzowały się inną strukturą środków pieniężnych, ponieważ banki te przeprowadzają operacje z bankiem centralnym przede wszystkim za pośrednictwem swoich banków zrzeszających. Środki pieniężne banków spółdzielczych składały się głównie z kredytów i innych należności – 51,1% (o 5,1 p. proc. więcej niż rok wcześniej), gotówki w kasie – 23,4% (o 3,4 p. proc. mniej), aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu – 9,5% (wzrost o 0,9 p. proc.), należności od banków centralnych – 7,7% (mniej o 0,7 p. proc.) oraz inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności – 4,2% (spadek o 0,9 p. proc.).

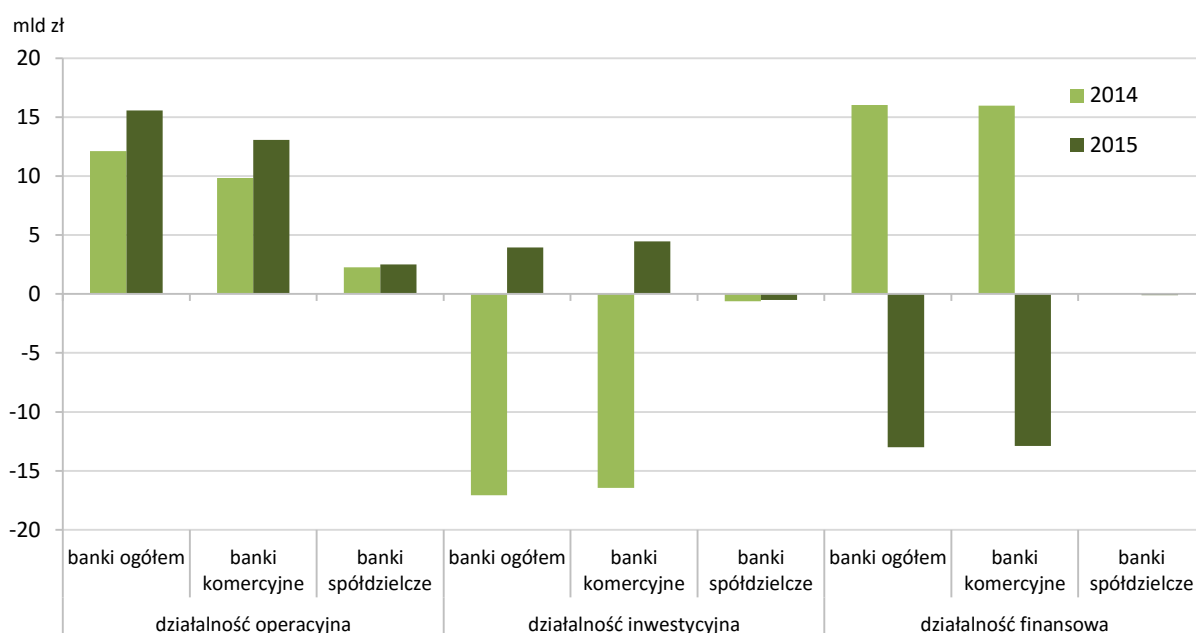
Tabl. 17. Środki pieniężne na koniec okresu

Wyszczególnienie	a–2015 r. b–2014 r. c–2014=100	Banki ogółem	z tego:	
			komercyjne	spółdzielcze
			w mln zł	
Środki pieniężne na koniec okresu	a	107 738,6	99 139,6	8 599,1
	b	104 428,2	97 281,8	7 146,4
	c	103,2	101,9	120,3
Gotówka w kasie	a	18 046,6	16 033,3	2 013,2
	b	18 514,1	16 598,1	1 916,0
	c	97,5	96,6	105,1
Należności od banków centralnych	a	50 199,1	49 538,6	660,5
	b	49 462,4	48 863,7	598,7
	c	101,5	101,4	110,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	a	1 057,8	244,1	813,7
	b	1 939,1	1 324,7	614,4
	c	54,6	18,4	132,4
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	a	64,4	–	64,4
	b	55,0	–	55,0
	c	117,2	–	117,2
Aktywa dostępne do sprzedaży	a	9 077,7	8 888,4	189,3
	b	8 525,6	8 326,6	199,0
	c	106,5	106,7	95,2
Kredyty i inne należności (razem z leasingiem finansowym)	a	26 114,0	21 717,4	4 396,6
	b	23 405,9	20 118,6	3 287,3
	c	111,6	107,9	133,7
Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności	a	775,0	416,9	358,1
	b	523,7	159,6	364,1
	c	148,0	261,2	98,4
Inne inwestycje krótkoterminowe o wysokiej płynności	a	2 023,6	1 946,2	77,4
	b	1 513,1	1 438,3	74,8
	c	133,7	135,3	103,4
Przekroczenie salda na rachunkach banku płatnych na żądanie (jeśli są integralną częścią zarządzania środkami pieniężnymi)	a	380,5	354,7	25,8
	b	489,4	452,2	37,2
	c	77,7	78,4	69,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

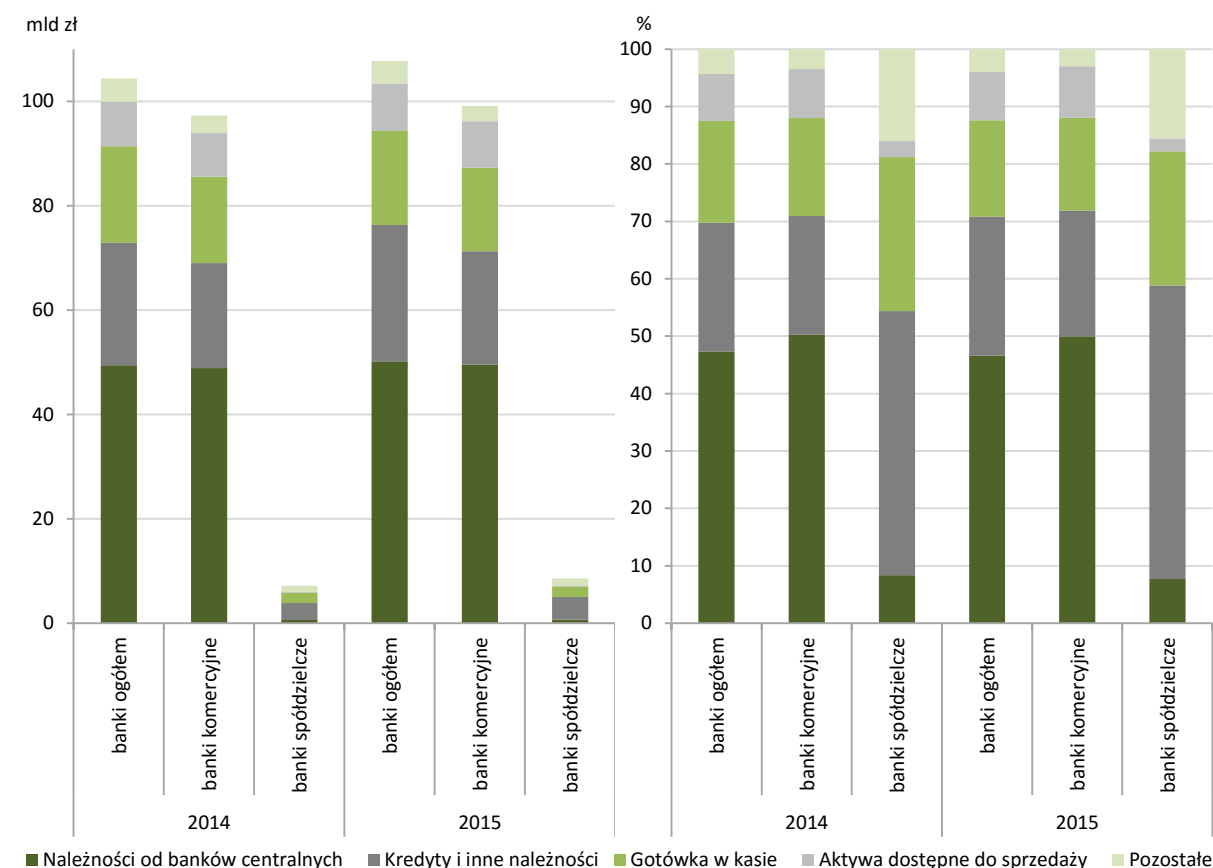
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Wykres 15. Przepływy pieniężne netto

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Wykres 16. Struktura środków pieniężnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

III.6. Wyniki finansowe polskiego sektora bankowego

Bilans

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec 2015 r. wyniosła 1 595,0 mld zł i była wyższa w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 4,3%. Sumę bilansową sektora bankowego wypracowały głównie banki komercyjne, w których posiadaniu było – podobnie jak przed rokiem – 93,2% aktywów ogółem, zaś banki spółdzielcze dysponowały 6,8% aktywów sektora bankowego w Polsce.

Najwyższą dynamikę aktywów w 2015 r. odnotowano w bankach giełdowych (wzrost wartości sumy bilansowej o 7,1%), w bankach prowadzących usługi powiernicze (wzrost o 5,5%) oraz w bankach maklerskich (wzrost o 5,3%). W pozostałych wyróżnionych grupach banków nie odnotowano spadku wartości aktywów. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów zgromadziło 48,7% aktywów sektora bankowego (o 0,3 p. proc. więcej niż przed rokiem) w kwocie 777,2 mld zł.

W strukturze aktywów banków w końcu 2015 r. najbardziej znaczącą pozycją były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), których udział stanowił 71,2%, zaś ich wartość wyniosła 1 135,3 mld zł. W stosunku do roku poprzedniego wzrosła ona o 6,5%.

Kredyty i pożyczki stanowiły 97,0% wartości kredytów i innych należności, kształtując się na poziomie 1 100,7 mld zł. W 2015 r. banki komercyjne udzieliły 92,5% wszystkich kredytów i pożyczek (podobnie jak przed rokiem), a ich wartość wzrosła o 6,6%, osiągając kwotę 1 018,6 mld zł. Wartość kredytów i pożyczek udzielonych przez banki spółdzielcze wyniosła 82,2 mld zł, czyli o 2,3% więcej niż przed rokiem.

Największą część (81,8%) kredytów i pożyczek⁴⁹ stanowiły w badanym okresie kredyty i pożyczki dla sektora niefinansowego, a ich wartość na koniec 2015 r. wyniosła 900,0 mld zł, tj. o 7,4% więcej niż w roku poprzednim. Banki komercyjne udzieliły 93,5% wszystkich kredytów i pożyczek dla sektora niefinansowego, a udział pięciu banków komercyjnych o największej wartości aktywów wyniósł odpowiednio 48,5%.

Kredyty na nieruchomości stanowiły 50,2% kredytów i pożyczek dla sektora niefinansowego udzielonych przez sektor bankowy. W 2015 r. ich wartość wzrosła o 7,6% i na koniec roku wyniosła 451,8 mld zł, z czego 98,9%, czyli 446,7 mld zł banki udzieliły gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom. Przeważającą część kredytów na nieruchomości (86,2%) banki udzieliły gospodarstwom domowym. Ich wartość wyniosła 389,3 mld zł. Kredyty na nieruchomości dla przedsiębiorstw wyniosły 57,5 mld zł, o 12,4% więcej niż przed rokiem. Głównym kierunkiem przeznaczenia kredytów na nieruchomości gospodarstw domowych było finansowanie zakupu nieruchomości mieszkaniowych (378,1 mld zł), a dla przedsiębiorstw nieruchomości niemieszkaniowych (45,6 mld zł).

⁴⁹ Kredyty i pożyczki według sektorów i według ich przeznaczenia podano w wartości brutto, czyli niepomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów; wielkość ta nie zawiera innych należności tj. gwarancji, poręczeń, akredytyw oraz należności z tytułu przekroczenia salda zdefiniowanego w umowie kredytowej na rachunku bieżącym i rachunku karty kredytowej.

Tabl. 18. Podstawowe dane ze sprawozdań banków

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	
	w mln zł					2014= 100
Suma bilansowa	1 294 009	1 349 487	1 404 736	1 529 279	1 594 968	104,3
Kredyty i pożyczki	917 302	934 158	970 071	1 035 861	1 100 706	106,3
w tym dla sektora niefinansowego	755 129	759 592	785 774	838 269	899 966	107,4
kredyty na nieruchomości ^a	377 957	385 108	398 057	420 023	451 821	107,6
gospodarstwa domowe	326 471	329 864	344 014	364 137	389 269	106,9
przedsiębiorstwa	48 266	51 237	49 647	51 154	57 481	112,4
pozostałe kredyty ^{a, b}	385 695	384 335	397 210	420 090	447 551	106,5
gospodarstwa domowe	193 163	190 224	197 648	207 877	220 257	106,0
przedsiębiorstwa	191 621	193 315	198 717	211 332	226 367	107,1
Depozyty	900 266	925 328	974 109	1 040 949	1 110 092	106,6
w tym sektora niefinansowego	696 039	720 847	771 318	849 253	933 403	109,9
gospodarstwa domowe ^c	473 697	511 612	543 306	600 772	659 301	109,7
przedsiębiorstwa ^c	205 963	191 257	209 729	229 402	253 306	110,4
Kapitały	128 959	146 520	152 965	166 010	175 182	105,5
Wynik działalności bankowej, w tym z tytułu:	57 243	58 726	55 447	57 619	55 770	96,8
odsetek	34 921	35 439	34 686	37 098	35 219	94,9
opłat i prowizji	14 277	14 329	13 423	13 775	13 289	96,5
Wynik finansowy netto roku bieżącego	15 592	15 445	15 146	15 882	12 788	80,5
zysk netto	16 177	15 799	15 477	16 165	13 391	82,8
strata netto	585	354	331	284	603	212,8
Udział należności z utratą wartości, w należnościach od sektora niefinansowego (%)	8,2	8,8	8,5	8,1	7,5	x

^a Wartość bilansowa brutto (Portfel B),

^b Bez instrumentów dłużnych i innych należności,

^c Bez depozytów zablokowanych i depozytów z terminem wypowiedzenia.

Źródło: dane NBP.

Pozostałe kredyty sektora niefinansowego na koniec 2015 r. wyniosły 447,6 mld zł i ich wartość wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 6,5%. Niemal połowę (49,2%) pozostałych kredytów banki udzieliły gospodarstwom domowym, a ich wartość wyniosła 220,3 mld zł, z czego 59,4%, czyli 130,8 mld zł (o 5,9% więcej niż przed rokiem) przeznaczone było na cele konsumpcyjne. Z portfela pozostałych kredytów banki udzieliły przedsiębiorstwom kredyty na kwotę 226,4 mld zł. Dominującymi kierunkami ich przeznaczenia były kredyty operacyjne (53,6%) w kwocie 121,4 mld zł (wzrost o 7,7% w stosunku do roku poprzedniego) oraz kredyty inwestycyjne (45,1%) o wartości 102,0 mld zł, czyli o 6,2% większej niż przed rokiem.

Udział kredytów z utratą wartości w kredytach dla sektora niefinansowego zmniejszył się i na koniec 2015 r. wyniósł 7,5%, czyli o 0,6 p. proc. mniej niż przed rokiem, utrzymując trend spadkowy od 2012 r.

Oprócz kredytów i innych należności znaczącą pozycję w aktywach sektora bankowego w 2015 r. stanowiły aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, których udział w sumie bilansowej wyniósł 14,8%, co stanowiło kwotę 236,3 mld zł. W porównaniu do poprzedniego roku ich wartość wzrosła o 1,8%. W aktywach banków komercyjnych znajdowało się 97,9%

tych aktywów finansowych, z czego 118,8 mld zł (51,3%) było w posiadaniu pięciu banków komercyjnych o największej wartości aktywów. W 2015 r. najwyższy udział (97,2%) w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży miały instrumenty dłużne, ich wartość wyniosła 229,6 mld zł.

Główną pozycję pasywów polskiego sektora bankowego stanowiły zobowiązania. Na koniec 2015 r. wyniosły one 1 419,8 mld zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 4,1%. Stanowiły one, podobnie jak w poprzednim roku, 89,0% ogólnej kwoty pasywów. Najwyższą dynamikę zobowiązań odnotowano w bankach giełdowych (wzrost o 7,2%) oraz w bankach maklerskich (wzrost o 5,3%). Na grupę banków komercyjnych przypadało 93,1% zobowiązań sektora bankowego, zaś pozostałe 6,9% na banki spółdzielcze.

Główną pozycją zobowiązań banków były zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Ich udział na koniec 2015 r. wyniósł 94,9%, co stanowiło kwotę 1 347,6 mld zł (wzrost o 5,2% wobec 2014 r.).

Na koniec 2015 r. udział depozytów w pasywach sektora bankowego wyniósł 69,6% i kształtował się na poziomie 1 110,1 mld zł. Największą część depozytów (84,8%) stanowiły depozyty sektora niefinansowego o wartości 933,4 mld zł, czyli o 9,9% większej niż przed rokiem. Większość tych depozytów została ulokowana w bankach komercyjnych (91,5%). Wartość depozytów sektora niefinansowego w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów ukształtowała się na poziomie 509,7 mld zł, co stanowiło 54,6% depozytów sektora niefinansowego.

Tempo wzrostu wartości depozytów sektora niefinansowego było szybsze w bankach komercyjnych (6,9%), niż w bankach spółdzielczych (3,8%). Wśród wyróżnionych typów banków największy wzrost depozytów odnotowano w bankach giełdowych (11,9%) oraz bankach maklerskich (10,2%).

Struktura walutowa depozytów sektora niefinansowego w 2015 r. pozostała stabilna: 89,6% stanowiły depozyty złotowe (o 1,2 p. proc. mniej niż przed rokiem), 6,8% to udział depozytów w EUR (o 0,3 p. proc. więcej niż rok wcześniej), a pozostałe 3,7% – to depozyty w innych niż EUR walutach obcych (o 0,6 p. proc. więcej niż w 2014 r.).

Największy udział w depozytach sektora niefinansowego miały depozyty gospodarstw domowych. Ich udział na koniec 2015 r. wyniósł 70,6%. Wartość depozytów gospodarstw domowych wzrosła w badanym okresie o 9,7%, osiągając kwotę 659,3 mld zł. Depozyty przedsiębiorstw stanowiły 29,4% depozytów sektora niefinansowego, a ich wartość na koniec 2015 r. wyniosła 253,3 mld zł, czyli o 10,4% więcej niż rok wcześniej.

Wartość depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2015 r. wyniosła 48,4 mld zł, czyli o 20,2% mniej niż rok wcześniej. Wynikało to ze spadku depozytów w innych niż EUR walutach obcych (o 98,6%).

Zmiana ta miała wpływ na strukturę walutową depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2015 r. Udział depozytów złotych zwiększył się z 74,6% do 85,6%,

depozytów w EUR wzrósł z 9,9% do 14,1%, zaś udział depozytów w innych niż EUR walutach obcych zmniejszył się z 15,5% do 0,3%.

Depozyty sektora finansowego na koniec 2015 r. wyniosły 128,1 mld zł i były o 2,1% niższe niż przed rokiem, zaś ich udział w depozytach ogółem wyniósł 11,6% (wobec 12,6% w 2014 r.). W strukturze walutowej depozytów sektora finansowego zwiększył się udział depozytów złotych (o 3,6 p. proc. do poziomu 75,9%) oraz udział depozytów w innych niż EUR walutach obcych się do poziomu 8,4% (wzrost o 1,6 p. proc.), zaś udział depozytów w EUR zmniejszył się o 5,2 p. proc. do poziomu 15,7%).

Kapitały sektora bankowego w Polsce na koniec 2015 r. wyniosły 175,2 mld zł i zwiększyły się o 5,5%, czyli o 9,2 mld zł w stosunku do roku poprzedniego. Udział kapitałów w pasywach banków pozostał stabilny na poziomie 11,0%. Kapitały banków komercyjnych wyniosły 164,5 mld zł, a ich udział w kapitałach sektora bankowego nieznacznie zwiększył się w stosunku do roku 2014 i wyniósł 93,9% (o 0,3 p. proc.). Kapitały banków spółdzielczych na koniec 2015 r. osiągnęły wartość 10,7 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego ich wartość nie zmieniła się znacząco. Niemal wszystkie z wyróżnionych typów banków wykazały się przyrostem kapitałów, oprócz banków spółdzielczych w których kapitał ten pozostał na zbliżonym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego. Wzrost kapitałów w 2015 r. w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego wyniósł 11,5%, w bankach giełdowych 6,6%, a w grupie pięciu banków o największej wartości aktywów - 6,3%.

Struktura kapitałów sektora bankowego w 2015 r. uległa niewielkim zmianom w porównaniu do roku 2014. Największą ich część (47,2%) stanowiły kapitały zapasowe, których wartość wyniosła 82,6 mld zł, a ich udział w kapitałach banków ogółem był większy o 1,5 p. proc. niż przed rokiem. Kapitał podstawowy stanowił 16,6% kapitałów sektora bankowego i na koniec 2015 r. wyniósł 29,0 mld zł. Kapitały rezerwowe banków w 2015 r. były wyższe od wartości kapitału podstawowego. Kapitał rezerwowy banków na koniec badanego okresu wyniósł 32,6 mld zł, co stanowiło 18,5% udziału w kapitałach sektora bankowego (wzrost o 0,6 p. proc.).

Rachunek zysków i strat

Przychody z działalności operacyjnej sektora bankowego na koniec 2015 r. wyniosły 137,6 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 4,4%, czyli o 5,8 mld zł. Banki komercyjne wypracowały 95,6% wymienionych przychodów, na kwotę 131,5 mld zł (o 5,2% większą niż przed rokiem). Przychody z działalności operacyjnej banków spółdzielczych na koniec 2015 r. wyniosły 6,1 mld zł i były o 11,2% mniejsze niż rok wcześniej. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów osiągnęło przychody z działalności operacyjnej w wysokości 81,5 mld zł, co stanowiło 59,2% przychodów banków ogółem, zwiększając swój udział w rynku o 3,1 p. proc.

Główną składową (59,2%) przychodów z działalności operacyjnej były przychody z działalności bankowej, które na koniec 2015 r. wyniosły 81,5 mld zł i w relacji do roku poprzedniego zmniejszyły się o 7,4%. Najważniejszymi źródłami przychodów z działalności

bankowej były przychody z tytułu odsetek (udział 64,6%) oraz przychody z tytułu opłat i prowizji (udział 20,8%).

Przychody z tytułu odsetek na koniec 2015 r. wyniosły 52,6 mld zł i były mniejsze o 6,2 mld zł (10,5%) niż przed rokiem. Na kwotę tę złożyły się głównie odsetki od kredytów i innych należności (łącznie z leasingiem finansowym), które w badanym okresie wyniosły 43,8 mld zł (o 10,8% mniej niż przed rokiem), co stanowiło 83,3% przychodów z tytułu odsetek. Drugim znaczącym źródłem przychodów z tytułu odsetek (10,1% tychże przychodów) były odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które na koniec 2015 r. wyniosły 5,3 mld zł i w relacji do roku poprzedniego spadły o 17,9%. Natomiast koszty z tytułu odsetek wyniosły na koniec badanego okresu 17,4 mld zł – o 19,7% mniej niż przed rokiem. W rezultacie wynik z tytułu odsetek ukształtował się na poziomie 35,2 mld zł i był niższy o 5,1% w zestawieniu z rokiem 2014.

Na przychody z działalności bankowej znaczący wpływ miały m.in. przychody z tytułu opłat i prowizji, które na koniec 2015 r. wyniosły 16,9 mld zł – o 4,9% mniej niż rok wcześniej. Natomiast koszty z tytułu opłat i prowizji były niższe o 9,4% i na koniec badanego okresu wyniosły 3,6 mld zł. W efekcie wynik z tytułu opłat i prowizji ukształtował się na poziomie 13,3 mld zł, odnotowując spadek o 3,5% w relacji do roku poprzedniego.

Koszty działalności operacyjnej na koniec 2015 r. wyniosły 121,9 mld zł i w porównaniu z rokiem 2014 zwiększyły się o 9,0%. Banki komercyjne były odpowiedzialne za 95,5% tych kosztów w kwocie 116,4 mld zł – o 9,9% więcej niż przed rokiem. Udział banków spółdzielczych w kosztach działalności operacyjnej sektora bankowego wyniósł 5,5%, co stanowiło 5,5 mld zł. Kwota ta zmniejszyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 6,6%.

Jednym z głównych komponentów kosztów działalności operacyjnej były koszty działalności bankowej, które wyniosły 25,7 mld zł. Udział kosztów działalności bankowej w kosztach działalności operacyjnej na koniec 2015 r. wyniósł 21,1%. Wartość tych kosztów zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 15,3%, czyli o 4,6 mld zł, co głównie było wynikiem zmniejszenia kosztów odsetek z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu (o 20,1%, czyli 4,5 mld zł).

Wynik działalności bankowej na koniec 2015 r. wyniósł 55,8 mld zł i był o 3,2% niższy niż przed rokiem. Zarówno banki spółdzielcze, jak i komercyjne odnotowały zmniejszenie wyniku działalności bankowej (odpowiednio o 5,5% i 3,0%).

Poziom kosztów działalności operacyjnej banków był również kształtowany przez koszty działania banków i amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat. Koszty działania banków w 2015 r. wyniosły 30,5 mld zł i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 12,6%. Większość (55,4%) tych kosztów stanowiły koszty ogólnego zarządu, których kwota wyniosła 15,4 mld zł i była o 27,1% wyższa niż przed rokiem. Pozostałą część (49,6%) kosztów działania banków stanowiły koszty pracownicze,

których wartość na koniec 2015 r. wyniosła 15,1 mld zł – o 0,9% więcej niż w 2014 r. Wartość amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wyniosła 2,8 mld zł, czyli o 4,4% więcej niż przed rokiem. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat wyniosły 7,1 mld zł, tj. o 14,6% mniej niż rok wcześniej. Główną składową tychże odpisów były odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu, których saldo zmniejszyło się w badanym okresie o 13,6%.

Wynik z działalności operacyjnej sektora bankowego na koniec 2015 r. wyniósł 15,7 mld zł, czyli o 21,5% mniej niż przed rokiem. Banki komercyjne wypracowały 96,1% tego wyniku w kwocie 15,1 mld zł. W bankach spółdzielczych wynik z działalności operacyjnej wyniósł 0,6 mld zł i był niższy o 38,7% niż przed rokiem. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów wypracowało 69,4% wyniku z działalności operacyjnej sektora bankowego w kwocie 10,1 mld zł, o 12,8% mniej niż w 2014 r.

Wynik finansowy brutto z działalności kontynuowanej sektora bankowego na koniec 2015 r. wyniósł 15,8 mld zł, w porównaniu z 19,8 mld zł w 2014 r. (spadek o 20,5%). Obciążenie wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym wyniosło 3,0 mld zł i w relacji do 2014 r. zmniejszyło się o 24,8%. Relacja podatku dochodowego do zysku brutto z działalności kontynuowanej w całym sektorze bankowym w 2015 r. wyniosła 18,8%.

Wynik finansowy netto sektora bankowego na koniec 2015 r. wyniósł 12,8 mld zł i był o 19,5% niższy niż rok wcześniej. Zysk netto ukształtował się na poziomie 13,4 mld zł – o 17,2% niższym niż przed rokiem, zaś strata netto wyniosła 0,6 mld zł, zwiększając swój poziom o 112,8%. Stratę netto poniosło 5 banków komercyjnych, 7 oddziałów instytucji kredytowych i 6 banków spółdzielczych.

Banki komercyjne wypracowały 96,5% wyniku finansowego netto sektora bankowego. Wynik finansowy netto banków komercyjnych na koniec 2015 r. wyniósł 12,3 mld zł, natomiast banków spółdzielczych ukształtował się na poziomie 0,4 mld zł. Wynik finansowy banków spółdzielczych zmniejszył się o 41,5%, natomiast w bankach komercyjnych – o 18,4%. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów zarejestrowało wynik finansowy netto w wysokości 9,0 mld zł (o 9,7% niższy niż w 2014 r.), co stanowiło 70,4% wyniku netto sektora bankowego.

III.7. Wskaźniki rentowności sektora bankowego

Wskaźnik rentowności kapitału (ROE) sektora bankowego w 2015 r. wyniósł 7,50% i był niższy o 2,46 p. proc. niż rok wcześniej. Zarówno banki komercyjne i spółdzielcze, jak i większość z wyróżnionych w niniejszym opracowaniu typów banków (za wyjątkiem banków samochodowych), odnotowały spadek wskaźnika ROE. W bankach komercyjnych wskaźnik rentowności kapitału wyniósł 7,72%, zaś w bankach spółdzielczych 4,17%. Efektywność sektora bankowego w obszarze rentowności aktywów ogółem (ROA) w 2015 r. uległa pogorszeniu i wyniosła 0,82% (wobec 1,08% w 2014 r.).

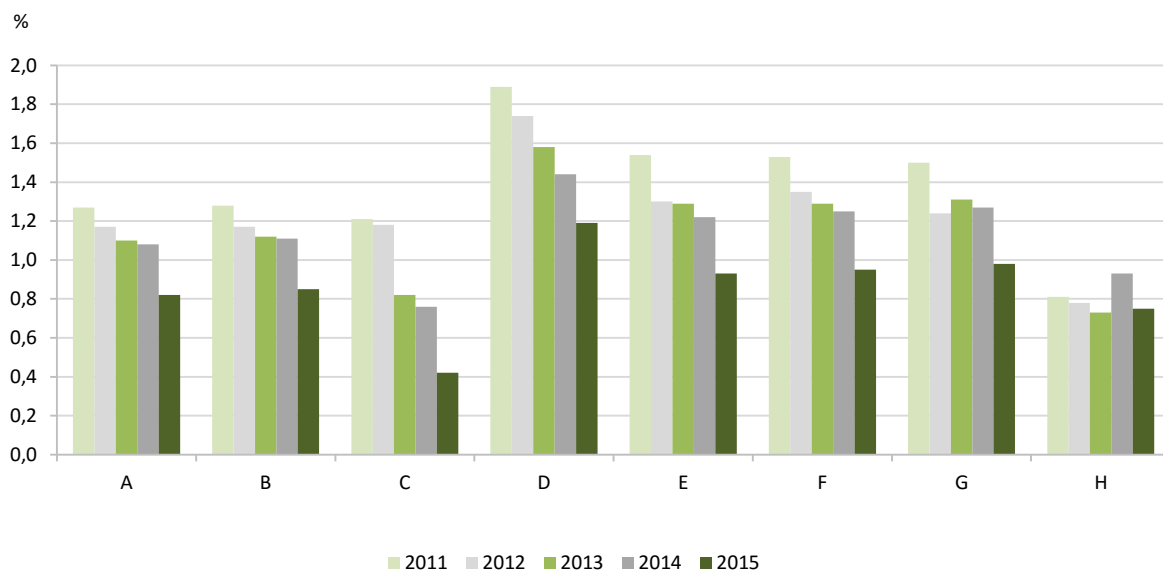
Spadek wskaźnika rentowności aktywów w 2015 r. wystąpił w bankach komercyjnych i spółdzielczych oraz we wszystkich wyróżnionych grupach banków (za wyjątkiem banków samochodowych). W bankach komercyjnych wskaźnik ROA zmniejszył się o 0,26 p. proc. do poziomu 0,85%, zaś w bankach spółdzielczych o 0,34 p. proc. do poziomu 0,42%. Banki samochodowe cechowały się najwyższymi wskaźnikami rentowności aktywów i kapitału w polskim sektorze bankowym, które w 2015 r. wyniosły odpowiednio 1,54% i 10,12%.

Tabl. 19. Wskaźniki rentowności aktywów i kapitału w polskim sektorze bankowym

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	ROA					ROE				
	w %									
Banki ogółem	1,27	1,17	1,10	1,08	0,82	12,73	11,21	10,11	9,96	7,50
komercyjne	1,28	1,17	1,12	1,11	0,85	12,80	11,21	10,27	10,13	7,72
spółdzielcze	1,21	1,18	0,82	0,76	0,42	11,60	11,19	7,85	7,41	4,17
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów	1,89	1,74	1,58	1,44	1,19	15,83	14,10	12,42	11,72	9,75
Banki prowadzące usługi powiernicze	1,54	1,30	1,29	1,22	0,93	14,08	11,73	11,10	10,48	8,07
Banki giełdowe	1,53	1,35	1,29	1,25	0,95	14,20	12,09	11,05	10,79	8,33
Banki prowadzące działalność maklerską	1,50	1,24	1,31	1,27	0,98	13,77	11,05	11,08	10,67	8,35
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	0,81	0,78	0,73	0,93	0,75	10,67	8,38	7,40	9,67	7,50
Banki samochodowe	1,30	1,20	1,37	1,19	1,54	7,78	6,64	7,76	7,41	10,12
Banki hipoteczne	0,52	0,37	0,24	0,42	0,10	5,08	3,71	2,14	3,79	0,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

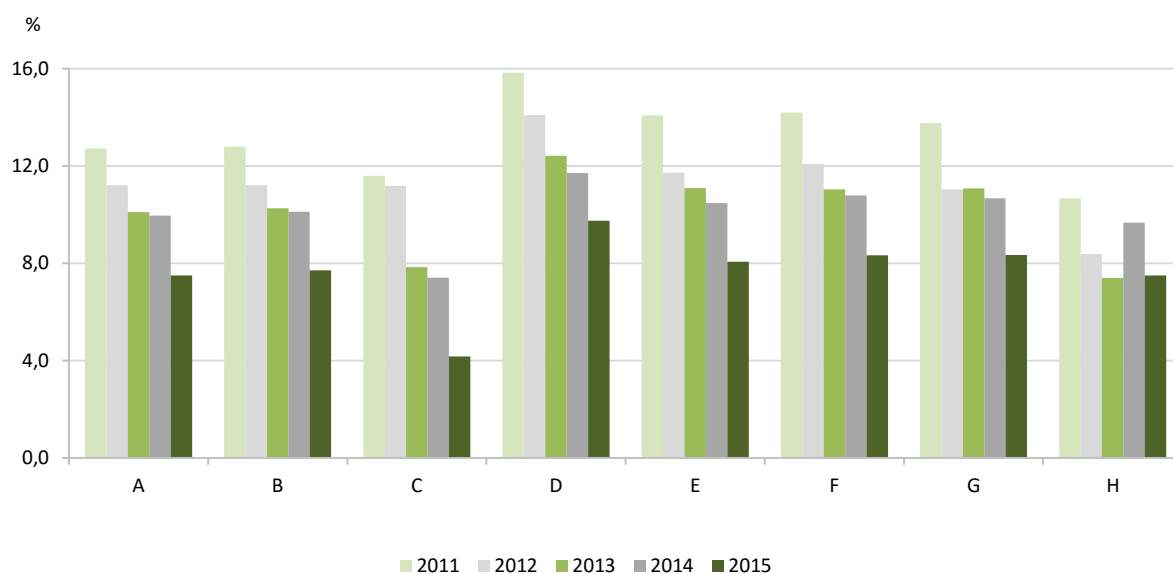
Wykres 17. Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) w polskim sektorze bankowym

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Wykres 18. Wskaźnik rentowności kapitału (ROE) w polskim sektorze bankowym

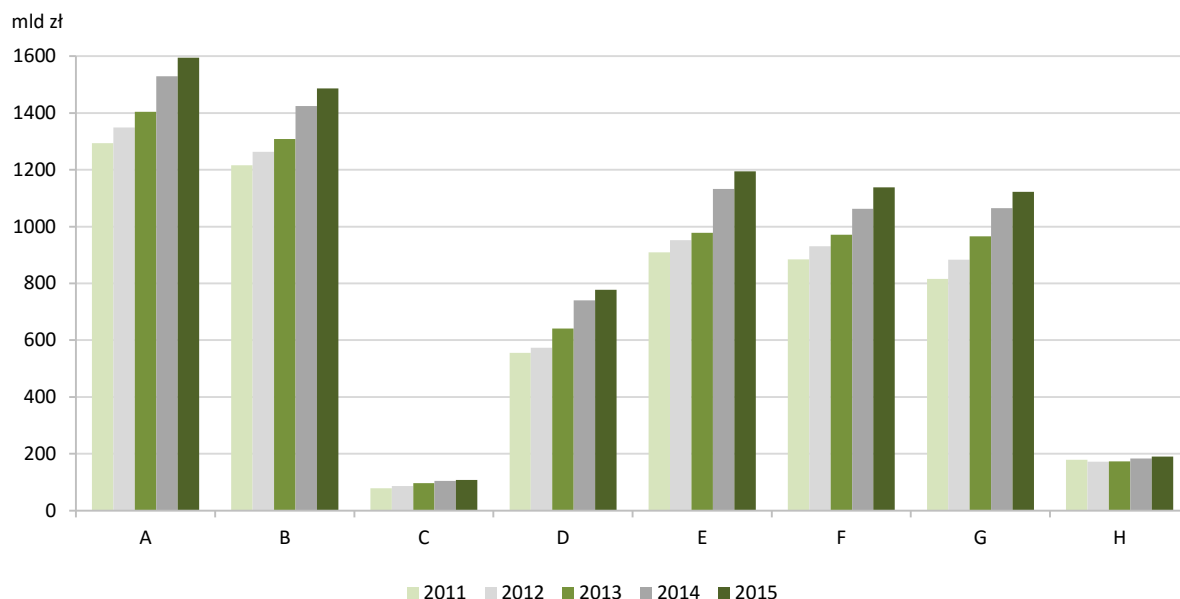

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

WYNIKI FINANSOWE POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO⁵⁰

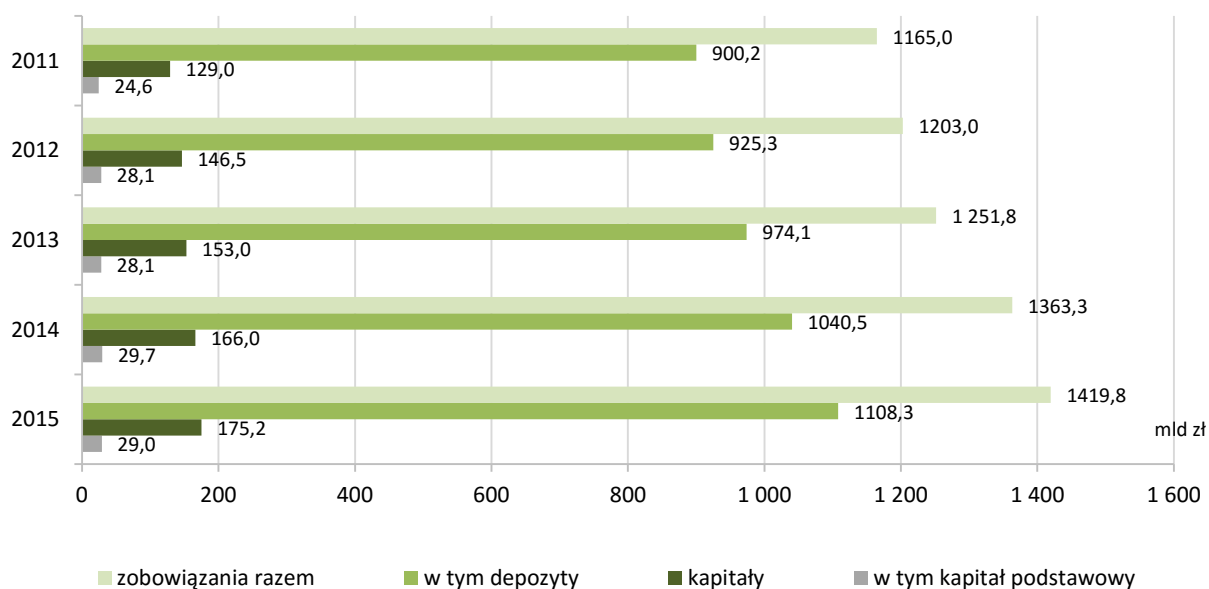
Wykres 19. Suma bilansowa sektora bankowego

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

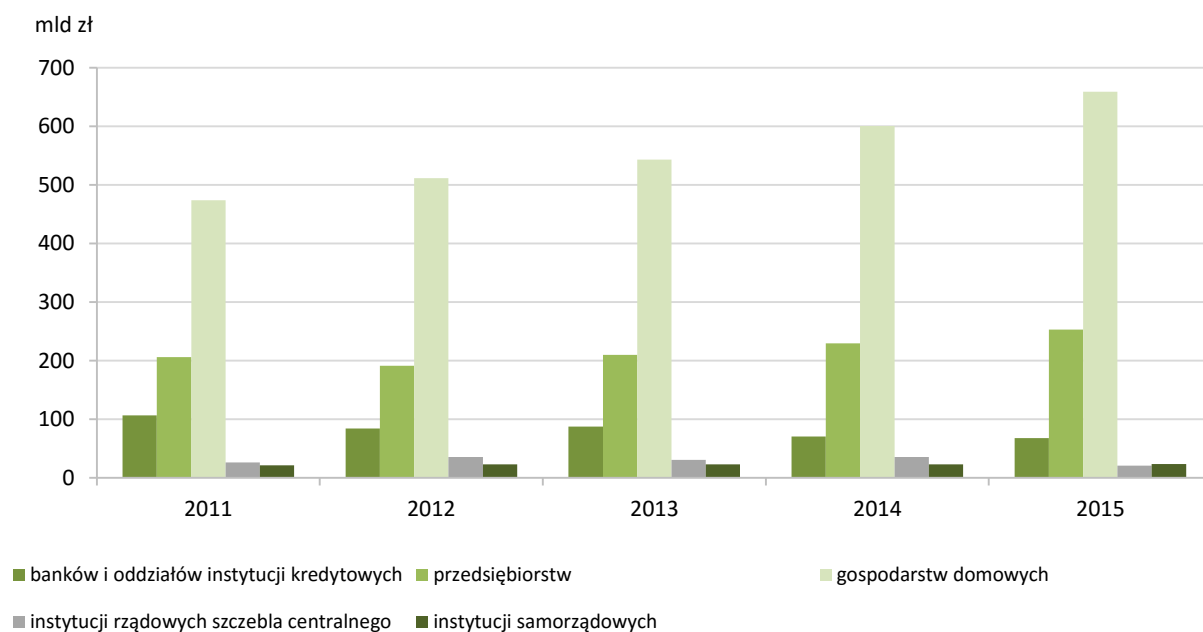
Wykres 20. Pasywa polskiego sektora bankowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

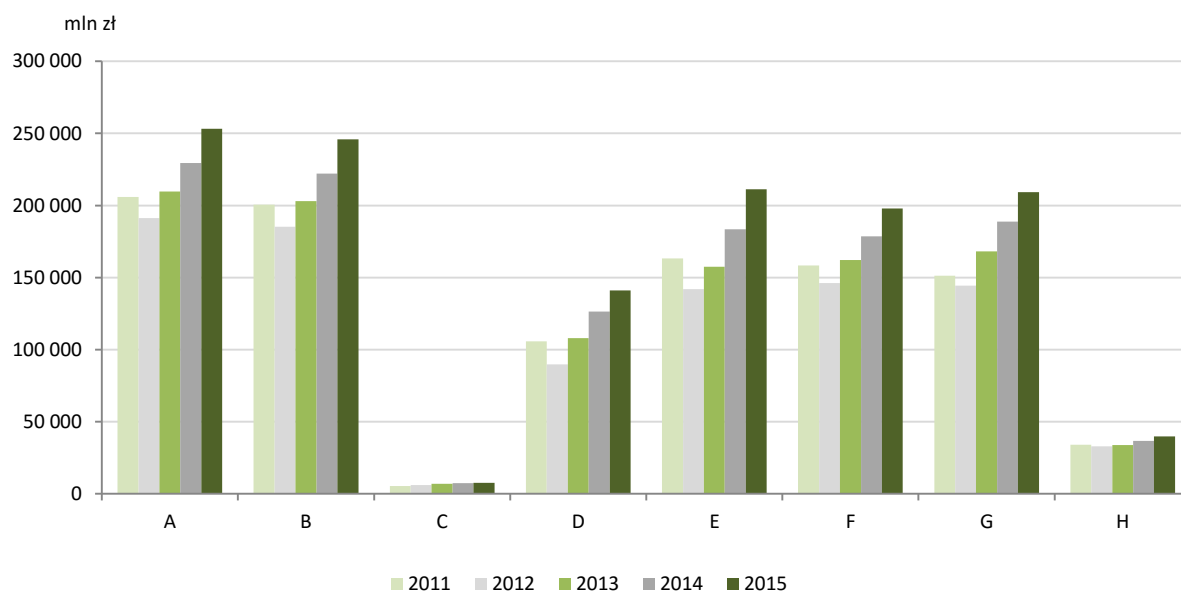
⁵⁰ Z prezentacji graficznej wyłączone kategorie banków samochodowych oraz banków hipotecznych z uwagi na niską wartość prezentowanych kategorii finansowych w porównaniu do pozostałych wyróżnionych grup banków.

Wykres 21. Depozyty polskiego sektora bankowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Wykres 22. Depozyty przedsiębiorstw w polskim sektorze bankowym

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

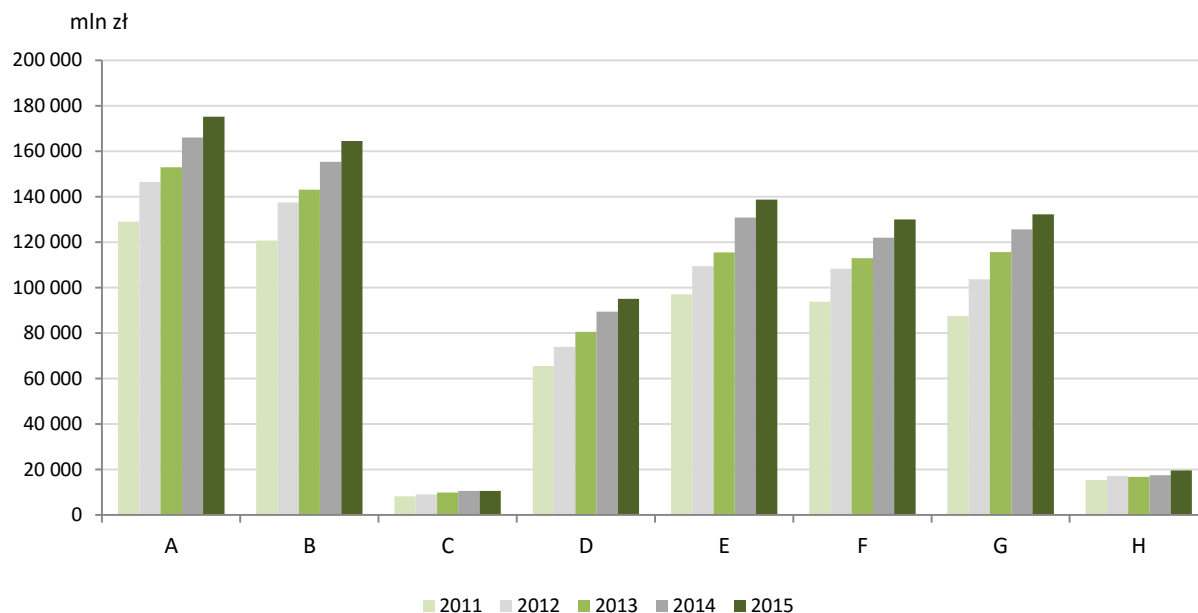
Wykres 23. Depozyty gospodarstw domowych w polskim sektorze bankowym

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

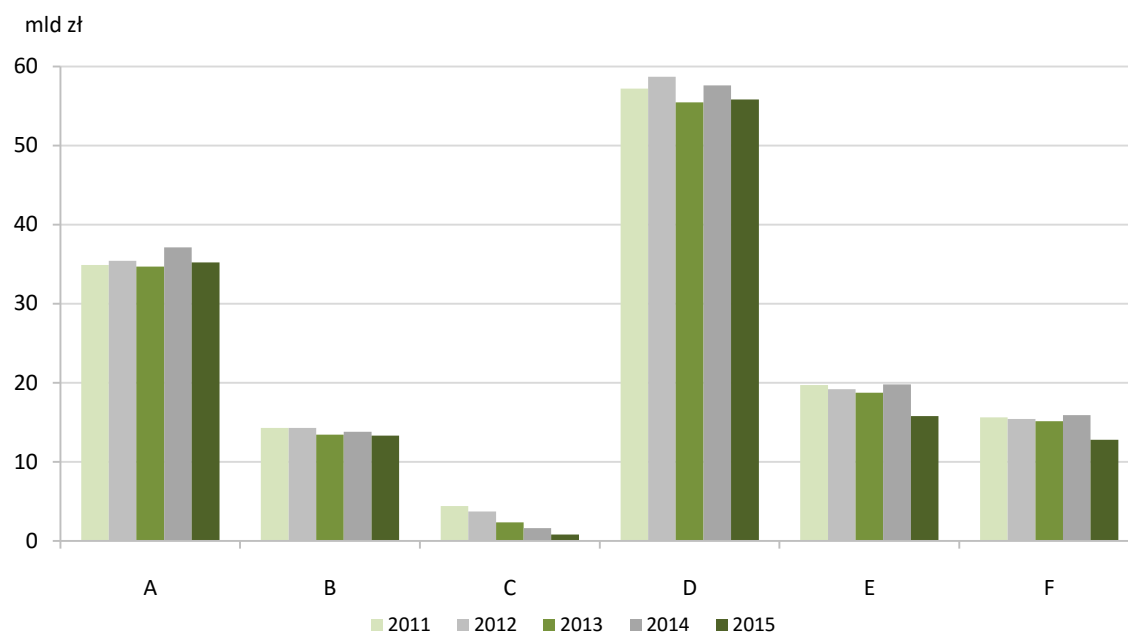
Wykres 24. Wartość kapitału w polskim sektorze bankowym

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Wykres 25. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego

A – wynik z tytułu odsetek; B – wynik z tytułu opłat i prowizji; C - wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu; D - wynik działalności bankowej; E - wynik brutto z działalności kontynuowanej; F - wynik netto roku bieżącego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

PODSUMOWANIE

W końcu 2015 r. liczba banków w Polsce wynosiła 625 i była niższa w porównaniu z końcem poprzedzającego roku o 6, w tym liczba banków komercyjnych zmniejszyła się o jeden, a spółdzielczych o 5. Zmniejszyła się również liczba pracujących ogółem w sektorze wraz ze spadkiem liczby oddziałów oraz innych placówek banków.

Polski sektor bankowy w 2015 r. odnotował spadek wyniku finansowego netto o 19,5% do kwoty 12,8 mld zł, przy wzroście sumy bilansowej o 4,3% do kwoty 1 595,0 mld zł. Zysk netto ukształtował się na poziomie 13,4 mld zł i był niższy niż w poprzednim roku o 17,2%, a strata netto wynosiła 0,6 mld zł, zwiększając swój poziom ponad dwukrotnie.

Wynik finansowy netto banków komercyjnych wyniósł 12,3 mld zł, natomiast w przypadku banków spółdzielczych wynik netto kształtował się na poziomie 0,4 mld zł. Kapitały własne sektora bankowego w Polsce na koniec 2015 r. wyniosły 175,2 mld zł i zwiększyły się o 5,5% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2015 r. polski sektor bankowy utrzymał adekwatność kapitałową na bezpiecznym poziomie. Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) dla banków ogółem wyniósł 16,47%, zaś Tier I osiągnął 15,15%. Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) sektora bankowego wyniósł 7,50%, zaś wskaźnik rentowności aktywów (ROA) osiągnął poziom 0,82%.

Na początku 2016 r. NBP przeprowadził test warunków skrajnych stanu banków w II połowie 2015 r. Badanie to dało pozytywne wyniki dla polskiego systemu bankowego, który okazał się zdolny do absorpcji silnych szoków makroekonomicznych, rynkowych i płynnościowych.

SUMMARY

At the end of 2015, the number of banks in Poland was 625 and was lower compared to the end of the preceding year by 6. The number of commercial banks decreased by one and cooperative banks – by 5. The number of employed in the sector decreased as well, with a simultaneous decreased of branches and other banks facilities.

The net financial result of Polish financial sector was lower by 19.5% than in a previous year, ie. 12.8 billion PLN. With an increase by 4.3%, the total balance sheet amounted of 1 595.0 billion PLN. The net profit, which reached 13.4 billion PLN, was lower than in the last year by 17.2%, while the net loss amounted 0.6 billion PLN, which is a twofold increase comparing with the previous year.

The net financial result of commercial banks amounted to 12.3 billion PLN. In the case of cooperative banks, this figure reached 0.4 billion PLN. The equity of the banking sector in Poland at the end of 2015 amounted to 175.2 billion PLN, which was an increase by 5.5% compared to the previous year.

In 2015 Polish banking sector's capital adequacy remained at a safe level. The total capital ratio (TCR) for the total of banks amounted to 16.47% and for Tier 1 reached 15.15%. Return on equity (ROE) of the banking sector in 2015 amounted to 7.50%, while the profitability of total assets (ROA) reached a level of 0.82%.

At the beginning of 2016, the National Bank of Poland conducted semi-annual stress-tests. The results of this study turned out to be positive, as the Polish banking system proved to be capable of absorbing strong macroeconomic, market and liquidity shocks.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAPHY

1. Dziennik Urzędowy Komisji Nadzoru Finansowego (wybrane roczniki).
2. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (wybrane roczniki).
3. EBC, http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/monpol/html/mp_009.pl.html
4. EBC, *Raport roczny 2015 r.*, (2016), Frankfurt.
5. EBC, *Polityka pieniężna 2015 r.*, (2016), Frankfurt.
6. Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>
7. FED, <http://www.federalreserve.gov/>
8. GPW, *Rocznik Giełdowy 2016*, (2016), Warszawa.
9. GUS, *Biuletyn Statystyczny nr 9/2016*, (2016), Warszawa.
10. GUS, *Handel zagraniczny styczeń-grudzień 2015 r.*, (2016), Warszawa.
11. GUS, *Budownictwo – wyniki działalności w 2015 r.*, (2016), Warszawa.
12. GUS, *Budżety gospodarstw domowych w 2015 r.*, (2016), Warszawa.
13. GUS, *Popyt na pracę w 2015 r.*, (2016), Warszawa.
14. GUS, *Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2015 r. na tle procesów w gospodarce światowej*, (2016), Warszawa.
15. GUS, *Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w II kwartale 2016 r.*, (2016), Warszawa.
16. GUS, *Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych I-XII 2015 r.*, (2016), Warszawa.
17. GUS, *Zatrudnienie i wynagrodzenie w 2015 r.*, (2016), Warszawa.
18. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>
19. <http://www.federalreserve.gov/>
20. KE, AMECO.
21. KE, *Poland, Report prepared in accordance with Article 104(3) of the Treaty*, (2009), Bruksela.
22. KNF, *Raport o sytuacji banków w 2015 r.*, (2016), Warszawa.
23. KNF, *Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej instytucji finansowych*, Komunikat z 242. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 2 grudnia 2015 r., (2015) Warszawa.
24. MFW, *World Economic Outlook (WEO), Recovery Strengthens, Remains Uneven*, (2015), Waszyngton.
25. NBP, *Informacja po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniach 3-4 marca 2015 r.*, (2015), Warszawa.
26. NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego, Luty 2015 r.*, (2016), Warszawa, s. 112-118.
27. NBP, *Rozwój rynku finansowego w Polsce w 2015 r.*, (2016), Warszawa,
28. NBP, *Raport roczny 2015*, (2016), Warszawa.
29. NBP, *Raport Roczny 2015. Płynność sektora bankowego. Instrumenty polityki pieniężnej*, (2016), Warszawa.
30. NBP, *Sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej na rok 2015*, (2016), Warszawa.
31. NBP, *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2015 roku*, (2016), Warszawa.
32. NBP, *Sytuacja finansowa sektora gospodarstw domowych - IV kw. 2015 r.*, (2016), Warszawa.
33. NBP, *Zasobność gospodarstw domowych w Polsce. Raport z badania pilotażowego 2015 r.*, (2016), Warszawa.

SPIS WYKRESÓW W TEKŚCIE

LIST OF CHARTS IN THE TEXT

WYKRES 1. GŁÓWNE SKŁADOWE WZROSTU REALNEGO PKB W POLSCE.....	18
WYKRES 2. WKŁAD POPYTU WEWNĘTRZNEGO DO PKB I JEGO SKŁADOWE.....	18
WYKRES 3. SALDO I DŁUG SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH W POLSCE.....	18
WYKRES 4. STOPA BEZROBOCIA I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE REALNE BRUTTO.....	18
WYKRES 5. NAPŁYW BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH DO POLSKI.....	18
WYKRES 6. NAPŁYW BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH DO POLSKI W 2015 R.	18
WYKRES 7. LICZBA MIESZKAŃ, NA KTÓRYCH BUDOWĘ WYDANO POZWOLENIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO ORAZ KTÓRE ODDANO DO UŻYTKOWANIA.....	19
WYKRES 8. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH.....	19
WYKRES 9. AKTYWA FINANSOWE SEKTORA FINANSOWEGO W POLSCE.....	19
WYKRES 10. WYBRANE INDEKSY GPW.....	19
WYKRES 11. STAWKA POLONIA I STOPA REFERENCYJNA.....	19
WYKRES 12. PODSTAWOWE STOPY PROCENTOWE NBP.....	19
WYKRES 13. ZMIANA LICZBY PRACUJĄCYCH W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	34
WYKRES 14. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI WEDŁUG GRUP BANKÓW.....	38
WYKRES 15. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO.....	47
WYKRES 16. STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	48
WYKRES 17. WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI AKTYWÓW (ROA) W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	55
WYKRES 18. WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI KAPITAŁU (ROE) W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	56
WYKRES 19. SUMA BILANSOWA SEKTORA BANKOWEGO.....	57
WYKRES 20. PASywa POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	57
WYKRES 21. DEPOZYTY POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	58
WYKRES 22. DEPOZYTY PRZEDSIĘBIORSTW W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	58
WYKRES 23. DEPOZYTY GOSPODARSTW DOMOWYCH W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	59
WYKRES 24. WARTOŚĆ KAPITAŁU W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	59
WYKRES 25. WYBRANE POZYCJE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT SEKTORA BANKOWEGO.....	60

SPIS TABLIC W TEKŚCIE

LIST OF TABLES IN THE TEXT

TABL. 1. DANE DOTYCZĄCE SEKTORA BANKOWEGO W UE.....	20
TABL. 2. UDZIAŁ AKTYWÓW KRAJOWYCH INSTYTUCJI KREDYTOWYCH W AKTYWACH OGÓŁEM INSTYTUCJI KREDYTOWYCH W DANYM KRAJU	21
TABL. 3. DYNAMIKA WARTOŚCI AKTYWÓW SEKTORA BANKOWEGO W KRAJACH UE (AKTYWA WYCENIONO W EUR).....	22
TABL. 4. JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTOWEGO BANKÓW W KRAJACH UE	24
TABL. 5. WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI KAPITAŁU WŁASNEGO (ROE) I AKTYWÓW (ROA) ORAZ WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE BANKÓW W KRAJACH UE.....	25
TABL. 6. UDZIAŁY PIĘCIU NAJWIĘKSZYCH INSTYTUCJI KREDYTOWYCH W AKTYWACH OGÓŁEM INSTYTUCJI KREDYTOWYCH W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ.....	27
TABL. 7. ŚREDNIA LICZBA ZATRUDNIONYCH W KRAJOWYCH INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH W UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2011-2015	28
TABL. 8. LICZBA BANKÓW W POLSCE	31
TABL. 9. UDZIAŁ KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO W KAPITALE (FUNDUSZU) PODSTAWOWYM WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA.....	31
TABL. 10. SIEĆ ODDZIAŁÓW ORAZ INNYCH PLACÓWEK BANKÓW W POLSCE	32
TABL. 11. LICZBA PRACUJĄCYCH W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	33
TABL. 12. LICZBA PROWADZONYCH RACHUNKÓW	35
TABL. 13. WSPÓŁCZYNNIKI WYPŁACALNOŚCI WEDŁUG GRUP BANKÓW	39
TABL. 14. FUNDUSZE WŁASNE I WYMOGI KAPITAŁOWE WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31 XII	39
TABL. 15. TEST WARUNKÓW SKRAJNYCH	40
TABL. 16. RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	45
TABL. 17. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU.....	47
TABL. 18. PODSTAWOWE DANE ZE SPRAWOZDAŃ BANKÓW	50
TABL. 19. WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI AKTYWÓW I KAPITAŁU W POLSKIM SEKTORZE BANKOWYM.....	55

UWAGI METODYCZNE

Prezentowane dane polskiego sektora bankowego pochodzą z systemu informacji statystycznej Narodowego Banku Polskiego i są zbierane od poszczególnych banków na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity ogłoszony w Dz. U. z 2013, poz. 908 wraz z późn. zm.), a także zgodnie z uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego:

- za lata 2010-2011 – uchwałą nr 23/2003 z dnia 25 lipca 2003 r. (Dz. Urz. NBP z 2003 r. nr 16, poz. 26 z późn. zm.),
- za lata 2012-2015 – uchwałą nr 53/2011 z dnia 22 września 2011 r. (Dz. Urz. NBP z 2011 r. nr 14, poz. 15, z późn. zm.),

oraz odnośnie adekwatności kapitałowej za lata 2014-2015 – według Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Dane statystyczne za 2015 r. dotyczące sektora bankowego zostały przekazane przez Narodowy Bank Polski do Głównego Urzędu Statystycznego w dniu 16 sierpnia 2016 r. Dane te są odzwierciedleniem bazy danych na ten dzień, to znaczy, że nie uwzględniają ewentualnych korekt danych złożonych przez banki po tym terminie.

Prezentowane dane zawierają bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, adekwatność kapitałową, strukturę kredytów i depozytów oraz dane o sieci dystrybucji i zatrudnienia. Dane zostały przedstawione dla całego polskiego sektora bankowego ogółem oraz w rozbiciu na szereg analitycznych grup banków. Grupy banków komercyjnych i spółdzielczych stanowią podstawowy podział sektora bankowego i łącznie składają się na grupę banków ogółem. Pozostałe grupy obejmują banki komercyjne charakteryzujące się określonym zakresem działalności, wartością aktywów lub faktem, że ich akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Ze względu na to, że banki komercyjne mogą być zaklasyfikowane do kilku grup banków jednocześnie, dane z poszczególnych grup innych niż banki komercyjne i spółdzielcze nie sumują się do wartości ogółem.

O ile nie zaznaczono inaczej, pozostałe dane (za lata 2010-2015) przedstawiono według stanu na 15 listopada 2016 r.

METHODICAL NOTES

Data presented for the polish banking sector comes from statistical system of the National Bank of Poland, and is collected on the basis of The Act on the National Bank of Poland of August 29, 1997 as published in Dziennik Ustaw (Polish Journal of Laws) of 2013, item 908 with further amendments, and according to resolutions of National Bank of Poland Board of Directors on method and detailed rules of transmitting information from banks to the National Bank of Poland concerning essential data for monetary policy and periodic assessment of monetary situation of state and financial situation of banks and risk of banking sector:

- *for the years 2010-2011 – resolution no 23/2003 of July 25, 2003 (Dz. Urz. NBP of 2003, no 16, item 26 with further amendments),*
- *for the years 2012-2015 – resolution no 53/2011 of September 22, 2011 (Dz. Urz. NBP of 2011, no 14, item 15 with further amendments),*

and on the capital adequacy for 2014-2015 – according to the Commission implementing regulation (EU) no 680/2014 of 16 April 2014 laying down implementing technical standards with regard to supervisory reporting of institutions according to Regulation (EU) no 575/2013 of the European Parliament and of the Council.

Statistical data for 2015 on a banking sector was transferred to the Central Statistical Office from the National Bank of Poland on August 16th 2016. Data reflects database on this day (cut-off date), and does not take into account changes made by individual banks after this term.

Data presented include: annual balance, income and cash flow statements, capital adequacy, structure of credits and deposits as well as the data about distribution network and employment. Data contented in publications presents information for all banking sector in Poland and in division into several analytic groups of banks. Commercial and cooperative groups of banks constitute the main division of banking sector and set for the group banks in total. Remaining groups of commercial banks are characterized by definite scale of performance, value of assets and banks, which are listed on Warsaw Stock Exchange. Commercial banks can be classified in more than one group at the same time, therefore the data from separate group (different than commercial and cooperatives banks group) is not summing up to the same value as total value for banking sector.

Unless otherwise stated, other data (covering 2010-2015 period) as of the 15th of November 2016.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Koszty działalności operacyjnej – koszty działalności bankowej (w tym koszty z tytułu: odsetek, opłat i prowizji) i inne koszty operacyjne (w tym koszty: działania banku, amortyzacji oraz utworzone odpisy z tytułu utraty wartości aktywów).

Przychody z działalności operacyjnej – przychody z działalności bankowej (w tym przychody z tytułu: odsetek, opłat i prowizji oraz dywidend) i inne przychody operacyjne (w tym z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych oraz rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów).

Wskaźnik zwrotu na aktywach ROA – wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do średniej wielkości aktywów z końca roku poprzedniego i bieżącego.

Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE – wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do średniej wielkości kapitału własnego z końca roku poprzedniego i bieżącego.

Definicje pozostałych pojęć wykorzystywanych w publikacji są zgodne z „Instrukcją uzupełniającą pakiet FINREP jednostkowy”, NBP (www.nbp.pl/statystyka/sprawozdawczosc/form/instrukcja-FINREP.pdf).

GLOSSARY

Operating expenses – cost of banking activities (of which costs of: interest, fee and commission) and another operating costs (of which other operating costs and increase of impairment).

Income from operating activities – income from banking activities (of which income from: interest, fee and commission, dividends) and another operating income (of which other operating income and dissolution of impairment).

Return on assets ROA – a percentage relation of net profit/loss to average value of assets from end of previous year and current year.

Return on equity ROE – a percentage relation of net profit/loss to average value of own equity from end of previous year and current year.

Definitions of other terms used in this publication are consistent with „Instrukcja uzupełniająca pakiet FINREP jednostkowy”, NBP (www.nbp.pl/statystyka/sprawozdawczosc/form/instrukcja-FINREP.pdf).

ANEKS STATYSTYCZNY

STATISTICAL APPENDIX

SPIS TABLIC (ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE)
LIST OF CHARTS (STATISTICAL APPENDIX – SELECTED TABLES)

TABL. 1. BANKI OGÓŁEM – AKTYWA	71
TABL. 2. BANKI OGÓŁEM – PASywa	72
TABL. 3. BANKI OGÓŁEM – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	73
TABL. 3. BANKI OGÓŁEM – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	74
TABL. 5. BANKI OGÓŁEM – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO	76
TABL. 6. BANKI KOMERCYJNE – AKTYWA	77
TABL. 7. BANKI KOMERCYJNE – PASywa	78
TABL. 8. BANKI KOMERCYJNE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	79
TABL. 8. BANKI KOMERCYJNE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	80
TABL. 9. BANKI KOMERCYJNE – WARTOŚĆ DEPOZYTÓW	81
TABL. 10. BANKI KOMERCYJNE – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO ...	82
TABL. 11. BANKI SPÓŁDZIELCZE – AKTYWA	83
TABL. 12. BANKI SPÓŁDZIELCZE – PASywa	84
TABL. 13. BANKI SPÓŁDZIELCZE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	85
TABL. 13. BANKI SPÓŁDZIELCZE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	86
TABL. 14. BANKI SPÓŁDZIELCZE – WARTOŚĆ DEPOZYTÓW	87
TABL. 15. BANKI SPÓŁDZIELCZE – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO	88
TABL. 16. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – AKTYWA	89
TABL. 17. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – PASywa	90
TABL. 18. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	91
TABL. 18. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	92
TABL. 19. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – WARTOŚĆ DEPOZYTÓW	93
TABL. 20. PIĘĆ BANKÓW KOMERCYJNYCH O NAJWIĘKSZEJ WARTOŚCI AKTYWÓW – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO	94
TABL. 21. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – AKTYWA	95
TABL. 22. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – PASywa	96
TABL. 23. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	97
TABL. 23. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	98
TABL. 24. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – WARTOŚĆ DEPOZYTÓW	99
TABL. 25. BANKI ZE 100% UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO	100
TABL. 26. BANKI GIEŁDOWE – AKTYWA	101
TABL. 27. BANKI GIEŁDOWE – PASywa	102
TABL. 28. BANKI GIEŁDOWE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	103
TABL. 28. BANKI GIEŁDOWE – RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (DOK.)	104
TABL. 29. BANKI GIEŁDOWE – WARTOŚĆ DEPOZYTÓW	105
TABL. 30. BANKI GIEŁDOWE – RODZAJE I PRZEZNACZENIE KREDYTÓW DLA SEKTORA NIEFINANSOWEGO	106

ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE
STATISTICAL APPENDIX – SELECTED TABLES

Tabl. 1. Banki ogółem – aktywa
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	1 404 736	1 529 279	1 594 968	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	54 896	67 518	68 014	 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	41 286	54 640	48 080	 Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	23 886	18 721	18 429	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	216 478	232 005	236 275	 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	995 702	1 065 522	1 135 251	 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	25 631	29 662	34 545	Debt instruments
Kredyty i pożyczki	970 071	1 035 861	1 100 706	Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	26 925	38 119	34 278	 Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	2 511	4 668	4 030	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	3,0	2,9	2,7	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	11 284	11 290	11 346	 Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	10 932	10 692	10 647	Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	352	599	699	Investment property
Wartości niematerialne i prawne	8 994	10 075	10 160	 Intangible assets
Wartość firmy	3 502	4 348	4 297	Goodwill
Inne	5 492	5 728	5 862	Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	6 684	9 121	11 135	Investments in subsidiaries, associates and joint ventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	6 988	7 007	6 324	 Income tax assets
Pozostałe aktywa	8 480	9 718	10 784	 Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	621	873	859	Non-current assets and disposal groups classified as held for sale

Tabl. 2. Banki ogółem – pasywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	1 404 736	1 529 279	1 594 968	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	1 251 771	1 363 269	1 419 786	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	6,0	120	7,7	Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	22 206	37 851	26 441	Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	329	596	1 865	Financial liabilities designated at fair value throughprofit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 186 312	1 280 386	1 347 646	Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	6 634	4 386	894	Financial liabilities associated with transferredfinancial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 402	7 700	11 371	Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	3,6	114	103	Fair value changes of the hedged items in portfoliohedge of interest rate risk
Rezerwy	3 040	3 288	3 045	Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 598	2 391	792	Income tax liabilities
Inne zobowiązania	21 022	20 519	22 206	Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty (IBNR ^{a)})	4 450	4 423	4 224	Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	1 764	1 487	1 188	Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	4,5	9,2	3,6	Liabilities included in disposal groups classified asheld for sale
Kapitały, w tym	152 965	166 010	175 182	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	28 052	29 730	29 037	Issued capital
Kapitał zapasowy	69 728	75 823	82 631	Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	30 190	29 751	32 571	Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	8 960	9 111	9 558	General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	4 823 533	5 866 007	5 303 069	Off-balance sheet items

^{a)} IBNR (Incurred But Not Reported) – poniesione, ale niewykazane straty.

Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przychody z działalności operacyjnej	133 676	131 834	137 611	<i>Income from operating activity</i>
Przychody z działalności bankowej	90 240	87 972	81 472	<i>Income from banking activity</i>
Koszty działalności operacyjnej	115 166	111 816	121 903	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	34 792	30 353	25 702	<i>Cost of banking activity</i>
Przychody z tytułu odsetek	61 841	58 755	52 613	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	50 956	49 059	43 812	<i>of which loans and receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	27 155	21 657	17 394	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	26 929	21 405	16 927	<i>..... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	34 686	37 098	35 219	<i>Net interest income</i>
Przychody z tytułu dywidend	759	1 169	1 363	<i>Dividend income</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	17 559	17 795	16 931	<i>Fee and commission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4 137	4 020	3 641	<i>Fee and commission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	1 404	1 176	1 936	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	2 348	1 632	799	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	725	540	305	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	2 102	2 229	2 859	<i>Exchange differences, net</i>
Wynik działalności bankowej	55 447	57 619	55 770	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	349	29	31	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ...	1 131	962	1 072	<i>Other operating gains (losses), net</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-7,6	10	45	<i>Gains (losses) from hedge accounting, net</i>

Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	27 498	27 101	30 519	<i>Administrative expenses</i>
koszty pracownicze	15 310	15 008	15 147	 <i>Staff expenses</i>
koszty ogólnego zarządu	12 188	12 093	15 372	 <i>Other administrative expenses</i>
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 650	2 723	2 843	<i>Depreciation of fixed assets and intangible assets</i>
Rezerwy	458	713	864	<i>Provisions</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	7 791	8 329	7 110	<i>Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning</i>
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ...	7 696	8 098	6 995	 <i>cost (including financial leases)</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	167	259	312	<i>Impairment on non-financial assets</i>
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR ^{b)})	154	522	438	<i>Result of incurred but not reported losses IBNR</i>
Wynik z działalności operacyjnej	18 510	20 018	15 708	<i>Result from operating activity</i>
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	<i>Result from extraordinary items</i>
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	-17	–	–	<i>Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method</i>
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	223	-188	50	<i>Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations</i>
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	18 716	19 831	15 758	<i>Total profit or loss before tax from continuing operations</i>
Zysk brutto	19 088	20 139	16 439	 <i>Gross profit</i>
Strata brutto	372	309	682	 <i>Gross loss</i>
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	3 572	3 949	2 970	<i>Income tax related to continuing operations</i>
Wynik (zysk/strata) netto roku bieżącego	15 146	15 882	12 788	<i>Profit or loss for the year</i>
Zysk netto	15 477	16 165	13 391	 <i>Profit</i>
Strata netto	331	284	603	 <i>Loss</i>

^{b)} PSR – polskie standardy rachunkowości.

Tabl. 4. Banki ogółem – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	973 176	1 039 913	1 108 837	Deposits total
PLN	840 569	907 071	973 608	 PLN
EUR	82 472	88 513	90 205	 EUR
Inne niż PLN i EUR	50 135	44 328	45 025	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	147 283	130 833	128 102	Financial sector
PLN	103 992	94 555	97 211	 PLN
EUR	24 531	27 343	20 147	 EUR
Inne niż PLN i EUR	18 760	8 935	10 744	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	770 522	848 460	932 343	Non-financial sector
PLN	692 038	767 292	834 949	 PLN
EUR	51 305	55 157	63 243	 EUR
Inne niż PLN i EUR	27 179	26 012	34 150	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	209 729	229 402	253 306	Enterprises
PLN	176 533	196 118	212 368	 PLN
EUR	25 669	27 385	31 588	 EUR
Inne niż PLN i EUR	7 527	5 899	9 351	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	543 306	600 772	659 301	Households
PLN	498 851	553 621	603 646	 PLN
EUR	24 994	27 204	31 062	 EUR
Inne niż PLN i EUR	19 462	19 947	24 593	 Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	17 487	18 286	19 736	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	55 371	60 620	48 392	General government sektor
PLN	44 539	45 225	41 448	 PLN
EUR	6 637	6 014	6 815	 EUR
Inne niż PLN i EUR	4 195	9 381	130	 Other than PLN, EUR

Tabl. 5. Banki ogółem – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przedsiębiorstwa	248 364	262 486	283 848	Enterprises
PLN	181 573	185 644	197 437	PLN
EUR	53 015	62 603	69 812	EUR
Inne niż PLN i EUR	13 777	14 239	16 598	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	13 627	12 605	11 900	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	36 020	38 549	45 581	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	109 274	112 688	121 372	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	86 985	96 076	102 001	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	66	65	366	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	2 156	2 296	2 424	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	236	209	204	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	541 662	572 014	609 526	Households
PLN	363 967	398 317	432 720	PLN
EUR	32 516	31 957	29 750	EUR
Inne niż PLN i EUR	145 180	141 739	147 055	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	333 902	353 473	378 133	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	10 112	10 664	11 135	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	34 508	38 856	42 249	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	30 360	31 695	32 917	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	1 010	721	765	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	12 490	13 115	13 571	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	10 279	9 253	8 207	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	49 957	52 337	57 331	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	59 044	61 901	65 217	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	5 241	5 613	5 999	Non-profit institutions serving households
PLN	5 228	5 599	5 990	PLN
EUR	9,3	11,0	6,9	EUR
Inne niż PLN i EUR	3,3	2,8	2,6	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	4 238	4 580	4 904	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	158	151	168	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	242	260	287	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	597	617	635	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	0,0	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	4,2	3,5	3,4	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1,3	1,4	1,4	Loans in credit card account

Tabl. 6. Banki komercyjne – aktywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Aktywa, razem	1 308 205	1 424 517	1 486 771	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	52 994	65 462	65 897	Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	41 250	54 561	47 997	Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	23 875	18 682	18 383	Financial assets designated at fair value through profitand loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	213 531	227 635	231 382	Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	919 730	985 224	1 053 098	Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	25 628	29 662	34 545	Debt instruments
Kredyty i pożyczki	894 102	955 563	1 018 553	Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	14 384	23 454	18 750	Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	2 511	4 668	4 030	Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	3,0	2,9	2,7	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedgeof interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	8 931	8 887	8 953	Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe.....	8 625	8 333	8 294	Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	306	554	659	Investment property
Wartości niematerialne i prawne	8 955	10 036	10 123	Intangible assets
Wartość firmy	3 502	4 348	4 297	Goodwill
Inne	5 453	5 688	5 826	Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	6 683	9 120	11 134	Investments in subsidiaries, associates and jointventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	6 732	6 736	6 051	Income tax assets
Pozostałe aktywa	8 136	9 358	10 365	Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	491	692	606	Non-current assets and disposal groups classified asheld for sale

Tabl. 7. Banki komercyjne – pasywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Pasywa, razem	1 308 205	1 424 517	1 486 771	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	1 165 114	1 269 176	1 322 273	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	5,9	120	5,6	 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	22 206	37 851	26 441	 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	329	596	1 865	 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 101 305	1 188 006	1 251 817	 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	6 634	4 386	894	 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 402	7 700	11 364	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane.....	3,6	114	103	 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	2 828	3 044	2 791	 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 527	2 315	733	 Income tax liabilities
Inne zobowiązania	20 498	20 012	21 680	 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty (IBNR)	4 249	4 216	4 016	 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	1 122	807	559	 Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	4,5	9,2	3,5	 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały, w tym	143 090	155 342	164 498	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	27 264	29 014	28 420	 Issued capital
Kapitał zapasowy	61 933	67 138	73 555	 Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	30 136	29 694	32 518	 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	8 523	8 752	9 184	 General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	4 763 356	5 799 462	5 222 528	Off-balance sheet items

Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przychody z działalności operacyjnej	126 683	124 953	131 499	<i>Income from operating activity</i>
Przychody z działalności bankowej	83 874	81 760	76 032	<i>Income from banking activity</i>
Koszty działalności operacyjnej	109 128	105 927	116 400	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	32 665	28 627	24 500	<i>Cost of banking activity</i>
Przychody z tytułu odsetek	56 640	53 737	48 376	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	46 178	44 500	39 940	<i>of which loans and receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	25 143	20 044	16 308	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	24 917	19 792	15 842	<i>..... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	31 497	33 692	32 069	<i>Net interest income</i>
Przychody z tytułu dywidend	757	1 168	1 354	<i>Dividend income</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	16 436	16 662	15 805	<i>Fee and commission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4 030	3 914	3 532	<i>Fee and commission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	1 403	1 165	1 917	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	2 349	1 627	793	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	725	536	301	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	2 072	2 196	2 825	<i>Exchange differences, net</i>
Wynik działalności bankowej	51 209	53 133	51 531	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	344	29	30	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ...	1 052	895	995	<i>Other operating gains (losses), net</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-7,6	10	45	<i>Gains (losses) from hedge accounting, net</i>

Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat (dok.)

08

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Koszty działania banku	24 641	24 174	27 421	<i>Administrative expenses</i>
koszty pracownicze	13 319	12 981	13 154	<i>..... Staff expenses</i>
koszty ogólnego zarządu	11 321	11 193	14 268	<i>..... Other administrative expenses</i>
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 443	2 511	2 639	<i>Depreciation of fixed assets and intangible assets</i>
Rezerwy	391	637	794	<i>Provisions</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	7 548	7 992	6 778	<i>Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning</i>
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ..	7 462	7 767	6 678	<i>of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	167	257	312	<i>Impairment on non-financial assets</i>
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	147	529	441	<i>Result of incurred but not reported losses IBNR</i>
Wynik z działalności operacyjnej	17 556	19 025	15 099	<i>Result from operating activity</i>
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	<i>Result from extraordinary items</i>
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	-17	–	–	<i>Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method</i>
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	223	-188	49	<i>Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations</i>
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	17 762	18 838	15 148	<i>Total profit or loss before tax from continuing operations</i>
Zysk brutto	18 125	19 134	15 739	<i>..... Gross profit</i>
Strata brutto	364	296	590	<i>..... Gross loss</i>
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	3 362	3 718	2 805	<i>Income tax related to continuing operations</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	14 401	15 121	12 343	<i>Profit or loss for the year</i>
Zysk netto	14 723	15 392	12 854	<i>..... Profit</i>
Strata netto	322	271	511	<i>..... Loss</i>

Tabl. 9. Banki komercyjne – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	889 841	949 383	1 014 877	Deposits total
PLN	758 329	817 804	881 060	 PLN
EUR	81 617	87 532	89 087	 EUR
Inne niż PLN i EUR	49 895	44 047	44 730	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	146 813	130 321	127 684	Financial sector
PLN	103 547	94 066	96 796	 PLN
EUR	24 510	27 325	20 147	 EUR
Inne niż PLN i EUR	18 755	8 930	10 742	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	694 602	765 318	845 904	Non-financial sector
PLN	617 155	685 376	749 907	 PLN
EUR	50 502	54 207	62 138	 EUR
Inne niż PLN i EUR	26 945	25 736	33 859	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	202 909	222 118	245 850	Enterprises
PLN	169 851	188 985	205 088	 PLN
EUR	25 541	27 253	31 431	 EUR
Inne niż PLN i EUR	7 517	5 881	9 331	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	476 300	527 145	582 672	Households
PLN	432 734	481 062	528 228	 PLN
EUR	24 327	26 392	30 121	 EUR
Inne niż PLN i EUR	19 239	19 691	24 323	Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	15 393	16 055	17 381	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	48 427	53 744	41 289	General government sektor
PLN	37 627	38 362	34 357	 PLN
EUR	6 604	6 000	6 802	 EUR
Inne niż PLN i EUR	4 195	9 381	130	 Other than PLN, EUR

Tabl. 10. Banki komercyjne – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przedsiębiorstwa	232 043	243 442	265 946	Enterprises
PLN	165 328	166 706	179 641	PLN
EUR	52 945	62 504	69 714	EUR
Inne niż PLN i EUR	13 770	14 232	16 591	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	12 964	11 944	11 366	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	32 341	34 270	40 788	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	102 099	104 435	113 929	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	82 228	90 267	96 913	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	66	65	366	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	2 110	2 254	2 381	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	235	208	203	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	506 780	534 613	570 174	Households
PLN	329 115	360 951	393 393	PLN
EUR	32 487	31 924	29 727	EUR
Inne niż PLN i EUR	145 178	141 738	147 054	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	328 458	347 130	370 817	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	6 476	6 725	6 937	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	26 883	30 705	33 870	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	17 654	18 361	19 390	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	989	711	756	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	12 462	13 084	13 538	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	10 109	9 094	8 070	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	46 138	48 339	53 067	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	57 611	60 465	63 730	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	4 766	5 106	5 463	Non-profit institutions serving households
PLN	4 753	5 092	5 453	PLN
EUR	9,3	11,0	6,9	EUR
Inne niż PLN i EUR	3,3	2,8	2,6	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	4 072	4 401	4 718	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	82	67	76	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	198	210	242	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	409	424	423	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	4,2	3,3	3,1	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1,3	1,4	1,4	Loans in credit card account

Tabl. 11. Banki spółdzielcze – aktywa

Stan w dniu 31 XII

83

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Aktywa, razem	96 531	104 762	108 197	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	1 902	2 056	2 117	 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	36	79	83	 Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	11	39	46	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 947	4 370	4 893	 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	75 972	80 298	82 153	 Loans and other receivables (including financial leases
Instrumenty dłużne	3,0	–	–	 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	75 969	80 298	82 153	 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	12 541	14 664	15 528	 Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	–	–	–	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	–	–	–	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	2 353	2 403	2 394	 Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe.....	2 307	2 358	2 353	 Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	46	45	41	 Investment property
Wartości niematerialne i prawne	39	40	37	 Wartości niematerialne i prawne
Wartość firmy	0,1	–	–	 Goodwill
Inne	39	40	37	 Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	1,0	1,0	1,0	Investments in subsidiaries, associates and joint ventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	256	271	273	 Income tax assets
Pozostałe aktywa	343	360	419	 Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	130	181	254	Non-current assets and disposal groups classified as held for sale

Tabl. 12. Banki spółdzielcze – pasywa

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	96 531	104 762	108 197	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	86 657	94 093	97 513	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	0,2	0,1	2,1	 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	–	–	–	 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	–	–	–	 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	85 006	92 380	95 830	 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	–	–	–	 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	–	–	6,9	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane.....	–	–	–	 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	212	244	253	 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	71	76	59	 Income tax liabilities
Inne zobowiązania	524	507	526	 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty IBNR.....	201	207	208	 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	642	680	629	 Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	0,0	0,0	0,0	 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały, w tym	9 874	10 668	10 684	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	788	716	617	 Issued capital
Kapitał zapasowy	7 794	8 685	9 075	 Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	54	57	53	 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	437	359	375	 General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	60 177	66 545	80 540	Off-balance sheet items

Tabl. 13. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	6 993	6 882	6 112	Income from operating activity
Przychody z działalności bankowej	6 365	6 212	5 440	Income from banking activity
Koszty działalności operacyjnej	6 038	5 889	5 503	Operating expenses
Koszty działalności bankowej	2 127	1 726	1 201	Cost of banking activity
Przychody z tytułu odsetek	5 201	5 018	4 237	Interest income
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	4 778	4 559	3 871	of which loans and receivables (including financial leases)
Koszty odsetek	2 012	1 613	1 086	Interest expenses
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	2 012	1 613	1 085	 of which financial liabilities measured at amortised cost
Wynik z tytułu odsetek	3 189	3 405	3 151	Net interest income
Przychody z tytułu dywidend	1,7	1,2	8,5	Dividend income
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 123	1 133	1 126	Fee and commission income
Koszty z tytułu opłat i prowizji	106	107	109	Fee and commission expenses
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	1,1	11	19	Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-0,8	5,0	5,4	Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	-0,4	4,2	3,8	Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	31	33	34	Exchange differences, net
Wynik działalności bankowej	4 238	4 486	4 239	Result on banking activity
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	4,7	0,3	0,4	Result on derecognition of assets other than held for sale
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ...	79	67	77	Other operating gains (losses), net
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	–	–	–	Gains (losses) from hedge accounting, net

Tabl. 13. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	2 857	2 927	3 098	Administrative expenses
koszty pracownicze	1 991	2 028	1 994	Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	867	899	1 104	Other administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	207	213	204	Depreciation of fixed assets and intangible assets
Rezerwy	67	77	71	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	243	337	332	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ..	234	330	318	of which loans and receivables measured at amortisedcost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0,1	1,3	0,0	Impairment on non-financial assets
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	6,5	-6,6	-2,1	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	955	993	609	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	Result from extraordinary items
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności ...	–	–	–	Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	–	–	0,5	Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	955	993	610	Total profit or loss before tax from continuing operations
Zysk brutto	963	1 005	701	Gross profit
Strata brutto	8,6	12	91	Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	209	232	164	Income tax related to continuing operations
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	745	761	445	Profit or loss for the year
Zysk netto	754	774	538	Profit
Strata netto	8,8	13	93	Loss

Tabl. 14. Banki spółdzielcze – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	83 335	90 530	93 960	Deposits total
PLN	82 240	89 267	92 548	 PLN
EUR	856	981	1 118	 EUR
Inne niż PLN i EUR	240	281	294	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	471	512	418	Financial sector
PLN	445	489	415	 PLN
EUR	21	18	0,0	 EUR
Inne niż PLN i EUR	5,0	5,0	3,0	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	75 920	83 142	86 439	Non-financial sector
PLN	74 883	81 916	85 043	 PLN
EUR	802	950	1 105	 EUR
Inne niż PLN i EUR	235	276	291	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	6 820	7 284	7 456	Enterprises
PLN	6 682	7 133	7 280	 PLN
EUR	129	132	157	 EUR
Inne niż PLN i EUR	10,0	18	20	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	67 006	73 627	76 628	Households
PLN	66 116	72 559	75 417	 PLN
EUR	667	812	941	 EUR
Inne niż PLN i EUR	223	256	269	 Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	2 094	2 231	2 354	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	6 944	6 876	7 103	General government sektor
PLN	6 911	6 862	7 090	 PLN
EUR	33	14	13	 EUR
Inne niż PLN i EUR	0,0	0,1	0,0	 Other than PLN, EUR

Tabl. 15. Banki spółdzielcze – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przedsiębiorstwa	16 321	19 044	17 902	Enterprises
PLN	16 245	18 938	17 796	PLN
EUR	69	99	98	EUR
Inne niż PLN i EUR	6,0	7,0	7,0	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	663	660	534	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	3 679	4 279	4 793	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	7 175	8 253	7 443	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	4 757	5 809	5 087	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	0,0	0,0	0,0	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	46	42	43	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1,0	1,0	1,0	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	34 883	37 401	39 351	Households
PLN	34 852	37 367	39 327	PLN
EUR	29	33	23	EUR
Inne niż PLN i EUR	1,3	1,1	1,1	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	5 444	6 343	7 316	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	3 637	3 939	4 198	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	7 625	8 151	8 379	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	12 706	13 334	13 527	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	21	10	9,0	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	28	31	33	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	170	159	138	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	3 819	3 998	4 264	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	1 432	1 436	1 488	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	475	506	536	Non-profit institutions serving households
PLN	475	506	536	PLN
EUR	—	—	-	EUR
Inne niż PLN i EUR	—	—	-	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	166	179	186	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	76	84	92	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	45	50	46	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	188	193	212	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	0,0	0,1	0,3	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,0	0,0	0,0	Loans in credit card account

Tabl. 16. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – aktywa

Stan w dniu 31 XII

68

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Aktywa, razem	640 662	740 228	777 195	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	25 070	35 825	37 138	 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	14 278	27 393	20 177	 Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	15 179	13 418	12 796	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	113 208	119 696	118 807	 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	446 853	510 938	551 204	 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	19 263	24 181	26 874	Debt instruments
Kredyty i pożyczki	427 590	486 757	524 330	Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	1 889	1 524	6 091	 Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	1 986	4 448	3 716	 Instrumenty pochodne zabezpieczające
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	—	—	—	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	5 517	5 577	5 582	 Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe.....	5 477	5 493	5 503	Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	40	84	78	Investment property
Wartości niematerialne i prawne	5 341	6 367	6 423	 Intangible assets
Wartość firmy	1 971	2 836	2 836	Goodwill
Inne	3 370	3 532	3 588	Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	3 883	6 148	7 239	Investments in subsidiaries, associates and joint ventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	2 742	3 053	2 319	 Income tax assets
Pozostałe aktywa	4 445	5 252	5 158	 Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	271	590	544	Non-current assets and disposal groups classified as held for sale

Tabl. 17. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – pasywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Pasywa, razem	640 662	740 228	777 195	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	560 080	650 733	682 088	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	5,3	6,1	5,6	 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11 922	21 348	16 519	 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	291	118	72	 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	524 568	604 929	643 897	 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	6 582	4 331	894	 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	2 912	5 250	6 556	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-2,3	78	79	 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	1 639	1 743	1 653	 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	923	1 540	361	 Income tax liabilities
Inne zobowiązania	9 367	9 548	10 337	 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty (IBNR)	1 873	1 841	1 714	 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	–	–	–	 Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały, w tym	80 583	89 495	95 108	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	2 747	2 804	2 804	 Issued capital
Kapitał zapasowy	39 100	43 505	45 823	 Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	21 324	22 314	23 918	 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	5 633	5 733	5 871	 General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	2 947 395	3 812 768	3 430 807	Off-balances sheet items

Tabl. 18. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przychody z działalności operacyjnej	72 584	73 878	81 539	<i>Income from operating activity</i>
Przychody z działalności bankowej	44 533	44 760	42 067	<i>Income from banking activity</i>
Koszty działalności operacyjnej	61 006	61 368	70 631	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	16 198	15 117	12 586	<i>Cost of banking activity</i>
Przychody z tytułu odsetek	28 272	27 195	24 944	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	23 050	22 375	20 489	<i>of which loans and receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	11 060	8 865	7 035	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	11 009	8 775	7 012	<i>.... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	17 212	18 330	17 909	<i>Net interest income</i>
Przychody z tytułu dywidend	474	774	801	<i>Dividend income</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	9 935	10 029	9 464	<i>Fee and commission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	2 183	2 219	1 940	<i>Fee and commission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	854	720	1 273	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	648	237	-659	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	438	370	195	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	957	1 401	2 437	<i>Exchange differences, net</i>
Wynik działalności bankowej	28 335	29 643	29 480	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	-7,9	16	29	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ..	257	63	208	<i>Other operating gains (losses), net</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	15	13	34	<i>Gains (losses) from hedge accounting, net</i>

Tabl. 18. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat (dok.)

92

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	11 607	11 442	13 535	Administrative expenses
koszty pracownicze	6 530	6 372	6 654	 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	5 077	5 070	6 881	 Other administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 383	1 475	1 627	Depreciation of fixed assets and intangible assets
Rezerwy	110	422	441	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	3 909	4 264	3 501	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ..	3 892	4 152	3 447	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	114	191	56	Impairment on non-financial assets
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	104	570	317	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	11 578	12 510	10 908	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	Result from extraordinary items
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności ...	–	–	–	Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	246	-157	77	Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	11 825	12 353	10 985	Total profit or loss before tax from continuing operations
Zysk brutto	11 825	12 353	10 985	 Gross profit
Strata brutto	–	–	–	 Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2 223	2 388	1 987	Income tax related to continuing operations
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	9 602	9 965	8 998	Profit or loss for the year
Zysk netto	9 602	9 965	8 998	 Profit
Strata netto	–	–	–	 Loss

Tabl. 19. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	461 901	516 439	565 580	Deposits total
PLN	410 348	459 189	496 872	 PLN
EUR	33 649	39 078	45 423	 EUR
Inne niż PLN i EUR	17 905	18 173	23 285	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	37 688	36 243	36 219	Financial sector
PLN	33 814	29 904	29 356	 PLN
EUR	2 554	5 000	5 228	 EUR
Inne niż PLN i EUR	1 321	1 339	1 635	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	408 943	463 253	509 743	Non-financial sector
PLN	361 837	412 905	448 459	 PLN
EUR	30 582	33 567	39 683	 EUR
Inne niż PLN i EUR	16 525	16 782	21 602	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	108 010	126 364	141 064	Enterprises
PLN	89 864	108 141	117 209	 PLN
EUR	14 059	15 224	18 870	 EUR
Inne niż PLN i EUR	4 086	2 999	4 985	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	291 272	326 500	357 307	Households
PLN	262 624	294 680	320 271	 PLN
EUR	16 298	18 139	20 556	 EUR
Inne niż PLN i EUR	12 351	13 681	16 479	 Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	9 662	10 389	11 372	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	15 270	16 943	19 618	General government sektor
PLN	14 697	16 379	19 057	 PLN
EUR	513	512	513	 EUR
Inne niż PLN i EUR	59	52	48	 Other than PLN, EUR

Tabl. 20. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przedsiębiorstwa	125 042	136 693	147 777	Enterprises
PLN	87 398	90 528	96 455	PLN
EUR	31 165	37 667	42 165	EUR
Inne niż PLN i EUR	6 479	8 497	9 157	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	5 752	5 003	4 197	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	15 404	17 626	22 507	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	51 574	54 675	60 462	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	52 166	59 239	60 461	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	0,0	0,0	0,0	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	20	19	16	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	126	131	133	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	237 707	271 775	294 560	Households
PLN	172 432	194 424	215 603	PLN
EUR	9 698	11 473	10 713	EUR
Inne niż PLN i EUR	55 577	65 878	68 245	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	163 875	193 715	210 087	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	3 920	3 984	4 118	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	14 415	15 396	16 901	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	8 938	8 868	8 764	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	496	349	327	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	4 262	4 569	5 038	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	503	609	672	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	23 585	25 154	28 052	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	17 712	19 131	20 601	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	3 622	3 945	4 335	Non-profit institutions serving households
PLN	3 614	3 935	4 329	PLN
EUR	7,6	10	6,0	EUR
Inne niż PLN i EUR	0,3	0,3	0,0	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	3 204	3 542	3 847	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	17	16	36	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	150	122	166	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	249	264	285	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	0,4	0,1	0,0	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1,0	1,0	1,2	Loans in credit card account

Tabl. 21. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – aktywa

Stan w dniu 31 XII

55

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Aktywa, razem	173 288	183 251	189 658	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	7 469	8 093	7 328	 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17 870	10 216	18 266	 Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	—	—	—	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 899	16 996	21 049	 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	128 757	131 184	136 225	 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	733	694	898	 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	128 024	130 490	135 327	 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	1 793	12 052	2 341	 Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	96	30	27	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	2,9	2,9	2,7	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	638	537	498	 Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	638	537	497	 Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	0,2	0,1	0,5	 Investment property
Wartości niematerialne i prawne	905	845	791	 Intangible assets
Wartość firmy	60	60	60	 Goodwill
Inne	845	785	731	 Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	435	759	721	Investments in subsidiaries, associates and joint ventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	1 350	1 217	1 119	 Income tax assets
Pozostałe aktywa	1 065	1 296	1 282	 Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	6,8	22	9,0	Non-current assets and disposal groups classified as held for sale

Tabl. 22. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – pasywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Pasywa, razem	173 288	183 251	189 658	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	156 473	165 665	170 051	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	–	–	–	 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4 185	7 277	5 067	 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	0,8	–	–	 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	146 615	152 400	159 752	 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	–	–	–	 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	41	295	997	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-0,2	3,4	1,4	 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	515	626	381	 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	160	271	87	 Income tax liabilities
Inne zobowiązania	3 927	3 786	2 995	 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty (IBNR)	757	758	752	 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	273	248	18	 Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały, w tym	16 815	17 586	19 608	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	7 908	8 419	8 444	 Issued capital
Kapitał zapasowy	5 559	5 470	5 917	 Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	1 601	1 430	1 966	 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	1 185	1 200	1 238	 General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	666 555	669 756	644 300	Off-balances sheet items

Tabl. 23. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat

97

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przychody z działalności operacyjnej	15 604	15 508	14 919	<i>Income from operating activity</i>
Przychody z działalności bankowej	10 992	10 569	9 813	<i>Income from banking activity</i>
Koszty działalności operacyjnej	14 009	13 327	13 174	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	4 067	3 351	2 845	<i>Cost of banking activity</i>
Przychody z tytułu odsetek	7 274	7 258	6 632	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	6 513	6 605	5 922	<i>of which loans and receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	3 333	2 635	2 174	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	3 322	2 617	2 158	<i>.... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	3 942	4 623	4 457	<i>Net interest income</i>
Przychody z tytułu dywidend	44	98	117	<i>Dividend income</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 215	2 360	2 277	<i>Fee and commission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	648	668	593	<i>Fee and commission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	13	7,3	167	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	852	354	297	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	0,7	-1,2	–	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	506	445	244	<i>Exchange differences, net</i>
Wynik działalności bankowej	6 925	7 218	6 968	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	0,0	-0,8	0,1	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ..	476	693	643	<i>Other operating gains (losses), net</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-15	3,4	-0,8	<i>Gains (losses) from hedge accounting, net</i>

Tabl. 23. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	4 551	4 454	4 710	Administrative expenses
koszty pracownicze	2 287	2 223	2 224	 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	2 265	2 231	2 487	 Other administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	340	360	325	Depreciation of fixed assets and intangible assets
Rezerwy	97	116	97	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	758	793	690	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ..	740	754	690	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	19	19	66	Impairment on non-financial assets
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	-26	10	23	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	1 596	2 181	1 745	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	Result from extraordinary items
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności ...	–	–	–	Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	0,5	–	–	Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	1 596	2 181	1 745	Total profit or loss before tax from continuing operations
Zysk brutto	1 775	2 263	1 768	 Gross profit
Strata brutto	179	82	23	 Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	338	519	349	Income tax related to continuing operations
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	1 260	1 663	1 396	Profit or loss for the year
Zysk netto	1 429	1 748	1 419	 Profit
Strata netto	168	85	24	 Loss

Tabl. 24. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	113 297	119 621	121 406	Deposits total
PLN	80 469	83 698	90 812	 PLN
EUR	21 617	26 966	20 526	 EUR
Inne niż PLN i EUR	11 211	8 957	10 067	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	43 532	43 591	37 844	Financial sector
PLN	20 786	18 381	18 894	 PLN
EUR	14 354	18 568	12 357	 EUR
Inne niż PLN i EUR	8 392	6 642	6 592	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	69 085	75 517	83 037	Non-financial sector
PLN	59 031	64 832	71 421	 PLN
EUR	7 246	8 377	8 148	 EUR
Inne niż PLN i EUR	2 807	2 307	3 468	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	33 763	36 753	39 719	Enterprises
PLN	27 218	29 141	31 872	 PLN
EUR	5 337	6 462	6 003	 EUR
Inne niż PLN i EUR	1 208	1 150	1 844	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	34 699	38 148	42 470	Households
PLN	31 230	35 095	38 724	 PLN
EUR	1 889	1 898	2 126	 EUR
Inne niż PLN i EUR	1 580	1 154	1 619	 Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	623	616	848	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	680	513	525	General government sektor
PLN	651	485	497	 PLN
EUR	17	21	21	 EUR
Inne niż PLN i EUR	12	7,5	7,3	 Other than PLN, EUR

Tabl. 25. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego

Stan w dniu 31 XII

100

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przedsiębiorstwa	34 764	31 328	35 797	Enterprises
PLN	20 356	17 579	20 028	 PLN
EUR	9 515	10 369	10 995	 EUR
Inne niż PLN i EUR	4 893	3 380	4 775	 Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	125	98	453	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	5 844	4 847	3 990	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	18 634	16 297	19 111	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	8 473	8 240	9 896	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	40	45	337	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	1 638	1 790	2 000	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	10	10	10	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	80 121	81 908	84 045	Households
PLN	41 320	43 550	45 922	 PLN
EUR	16 964	16 689	15 636	 EUR
Inne niż PLN i EUR	21 837	21 669	22 486	 Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	49 902	51 391	52 755	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	824	1 090	1 164	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	2 441	2 556	2 565	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	503	576	878	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	29	26	25	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	3 253	3 325	3 176	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	3 988	3 343	2 944	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	8 671	8 957	9 551	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	10 511	10 645	10 987	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	50	44	41	Non-profit institutions serving households
PLN	49	43	40	 PLN
EUR	0,9	0,9	0,8	 EUR
Inne niż PLN i EUR	0,0	0,0	0,0	 Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	14	8,8	5,7	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	10	7,7	11	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	7,4	7,7	6,5	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	15	17	15	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	2,8	2,4	2,5	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,1	0,1	0,0	Loans in credit card account

Tabl. 26. Banki giełdowe – aktywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Aktywa, razem	970 958	1 062 823	1 138 313	Assets total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	39 398	48 740	50 715	 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	22 944	43 338	29 231	 Financial assets held for trading
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	23 875	18 634	18 209	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	162 608	172 525	183 277	 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	684 632	736 099	804 816	 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	24 592	26 333	29 123	 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	660 040	709 767	775 693	 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	3 031	2 621	7 199	 Held-to-maturity investments
Aktywa finansowe zabezpieczające	2 415	4 594	3 968	 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	–	–	–	Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rzeczowe aktywa trwałe	7 622	7 681	7 892	 Tangible assets
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe.....	7 442	7 218	7 334	 Property, Plant and Equipment
Nieruchomości inwestycyjne	180	462	557	 Investment property
Wartości niematerialne i prawne	7 786	8 864	9 063	 Intangible assets
Wartość firmy	3 441	4 288	4 237	 Goodwill
Inne	4 344	4 577	4 826	 Other
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	5 094	7 278	10 161	Investments in subsidiaries, associates and joint ventures
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	4 629	4 686	4 309	 Income tax assets
Pozostałe aktywa	6 489	7 147	8 897	 Other assets
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	435	616	577	Non-current assets and disposal groups classified as held for sale

Tabl. 27. Banki giełdowe – pasywa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	970 958	1 062 823	1 138 313	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	857 933	940 866	1 008 345	 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	5,8	120	5,6	Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	17 845	30 000	21 117	Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	291	118	1 865	Financial liabilities designated at fair valuethrough profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	809 259	878 749	952 080	Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	6 634	4 386	894	Financial liabilities associated with transferredfinancial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 327	7 352	10 307	Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	3,8	84	80	Fair value changes of the hedged items in portfoliohedge of interest rate risk
Rezerwy	2 046	2 143	2 169	Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 129	1 767	526	Income tax liabilities
Inne zobowiązania	13 406	13 221	16 515	Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione, ale niewykazywane straty (IBNR)	2 987	2 926	2 788	Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	–	–	–	Deferred income
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	Liabilities included in disposal groups classified asheld for sale
Kapitały, w tym	113 025	121 957	129 968	 Total equity, of which
Kapitał podstawowy	10 014	10 091	8 770	Issued capital
Kapitał zapasowy	54 042	58 572	64 958	Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	28 086	27 786	30 085	Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	6 914	7 124	7 517	General risk reserve
Pozycje pozabilansowe	3 928 586	4 940 490	4 375 444	Off-balances sheet items

Tabl. 28. Banki giełdowe – rachunek zysków i strat

103

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Przychody z działalności operacyjnej	101 988	100 638	110 110	<i>Income from operating activity</i>
Przychody z działalności bankowej	65 861	64 522	61 505	<i>Income from banking activity</i>
Koszty działalności operacyjnej	87 107	84 721	97 330	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	25 018	22 315	19 722	<i>Cost of banking activity</i>
Przychody z tytułu odsetek	43 354	40 906	37 919	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	35 366	33 726	31 094	<i>of which loans and receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	18 689	14 828	12 573	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	18 489	14 608	12 133	<i>.... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	24 665	26 078	25 347	<i>Net interest income</i>
Przychody z tytułu dywidend	685	1 058	1 227	<i>Dividend income</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	13 535	13 470	13 008	<i>Fee and commission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	3 156	3 000	2 787	<i>Fee and commission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	1 354	1 104	1 706	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss, net</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	1 415	1 247	445	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	724	510	296	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	1 621	1 739	2 542	<i>Exchange differences, net</i>
Wynik działalności bankowej	40 843	42 207	41 784	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	-8,3	30	31	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ..	474	67	259	<i>Other operating gains (losses), net</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	8,1	2,3	43	<i>Gains (losses) from hedge accounting, net</i>

Tabl. 28. Banki giełdowe – rachunek zysków i strat (dok.)

104

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Koszty działania banku	18 398	17 953	21 000	<i>Administrative expenses</i>
koszty pracownicze	10 172	9 871	10 129	<i>.... Staff expenses</i>
koszty ogólnego zarządu	8 227	8 082	10 871	<i>.... Other administrative expenses</i>
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 942	1 995	2 186	<i>Depreciation of fixed assets and intangible assets</i>
Rezerwy	279	512	712	<i>Provisions</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	5 937	6 236	5 624	<i>Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning</i>
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym) ..	5 905	6 117	5 564	<i>.... cost (including financial leases)</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	144	207	238	<i>Impairment on non-financial assets</i>
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	264	515	426	<i>Result of incurred but not reported losses IBNR</i>
Wynik z działalności operacyjnej	14 881	15 918	12 781	<i>Result from operating activity</i>
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	<i>Result from extraordinary items</i>
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności ...	–	–	–	<i>Share of the profit or loss of associates and joint ventures accounted for using the equity method</i>
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	223	-188	77	<i>Profit or loss from non-current assets and disposal groups classified as held for sale not classified as discontinued operations</i>
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	15 103	15 730	12 857	<i>Total profit or loss before tax from continuing operations</i>
Zysk brutto	15 103	15 730	#	<i>.... Gross profit</i>
Strata brutto	–	–	#	<i>.... Gross loss</i>
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2 879	3 056	2 360	<i>Income tax related to continuing operations</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	12 225	12 674	10 497	<i>Profit or loss for the year</i>
Zysk netto	12 225	12 674	#	<i>.... Profit</i>
Strata netto	–	–	#	<i>.... Loss</i>

Tabl. 29. Banki giełdowe – wartość depozytów

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	695 854	740 768	829 162	Deposits total
PLN	609 247	661 474	734 190	 PLN
EUR	52 466	53 938	60 811	 EUR
Inne niż PLN i EUR	34 142	25 356	34 161	 Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	72 990	58 543	61 684	Financial sector
PLN	54 185	48 917	51 238	 PLN
EUR	8 714	7 664	6 663	 EUR
Inne niż PLN i EUR	10 091	1 962	3 783	 Other than PLN, EUR
Sektor niefinansowy	596 291	653 679	738 648	Non-financial sector
PLN	529 483	584 940	654 972	 PLN
EUR	42 890	45 478	53 396	 EUR
Inne niż PLN i EUR	23 918	23 260	30 280	 Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	162 035	178 654	197 917	Enterprises
PLN	135 896	153 447	165 503	 PLN
EUR	19 974	20 585	24 980	 EUR
Inne niż PLN i EUR	6 165	4 623	7 434	 Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	420 258	460 452	525 067	Households
PLN	380 351	417 624	474 570	 PLN
EUR	22 302	24 350	27 851	 EUR
Inne niż PLN i EUR	17 605	18 478	22 646	 Other than PLN, EUR
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	13 998	14 573	15 663	Non-profit institutions serving households
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	26 573	28 546	28 830	General government sektor
PLN	25 579	27 617	27 980	 PLN
EUR	862	796	751	 EUR
Inne niż PLN i EUR	133	133	98	 Other than PLN, EUR

Tabl. 30. Banki giełdowe – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Specification
	w mln zł			
Przedsiębiorstwa	175 283	188 155	205 885	Enterprises
PLN	126 490	129 546	140 920	PLN
EUR	40 270	48 085	53 857	EUR
Inne niż PLN i EUR	8 524	10 524	11 108	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	7 017	6 321	5 540	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	21 352	22 800	29 356	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	78 093	82 655	90 192	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	68 252	75 868	80 216	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	3,0	2,0	15	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	342	314	375	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	224	196	191	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	400 310	421 629	459 299	Households
PLN	263 466	288 529	322 637	PLN
EUR	15 449	14 945	14 032	EUR
Inne niż PLN i EUR	121 396	118 156	122 630	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	270 252	285 505	304 533	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	4 995	4 925	5 369	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	20 029	21 746	29 258	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	14 590	15 201	16 575	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	788	599	676	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	8 912	9 437	10 160	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	5 572	5 023	5 088	Consumer instalment, car loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	36 965	38 823	42 970	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	38 208	40 370	44 672	Consumer loans, other
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. dom.	4 380	4 720	5 103	Non-profit institutions serving households
PLN	4 368	4 707	5 094	PLN
EUR	8,4	10	6,1	EUR
Inne niż PLN i EUR	3,3	2,8	2,6	Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	3 803	4 144	4 454	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	36	30	46	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	184	193	228	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	354	352	373	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	—	—	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	1,0	0,5	0,5	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1,2	1,3	1,4	Loans in credit card account

SPIS TABLIC ANEKSU STATYSTYCZNEGO

(dostępnego w wersji elektronicznej w formacie XLS)

LIST OF TABLES IN STATISTICAL APPENDIX (Appendix is available only in the digital version in XLS format)

I. Banki ogółem

Banks, total

- I.1. Banki ogółem – aktywa
Banks, total - assets
- I.2. Banki ogółem – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Banks, total - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- I.3. Banki ogółem – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Banks, total - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- I.4. Banki ogółem – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Banks, total - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- I.5. Banki ogółem – pasywa
Banks, total - liabilities
- I.6. Banki ogółem – wartość depozytów
Banks, total - value of deposits
- I.7. Banki ogółem – wartość pozycji pozabilansowych
Banks, total - value of off-balance sheet items
- I.8. Banki ogółem – rachunek zysków i strat
Banks, total – income statement
- I.9. Banki ogółem – rachunek przepływów pieniężnych
Banks, total - cash flow statement
- I.10. Banki ogółem – adekwatność kapitałowa
Banks, total - capital adequacy

II. Banki komercyjne

Commercial banks

- II.1. Banki komercyjne – aktywa
Commercial banks - assets
- II.2. Banki komercyjne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Commercial banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- II.3. Banki komercyjne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Commercial banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- II.4. Banki komercyjne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Commercial banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- II.5. Banki komercyjne – pasywa
Commercial banks - liabilities
- II.6. Banki komercyjne – wartość depozytów
Commercial banks - value of deposits
- II.7. Banki komercyjne – wartość pozycji pozabilansowych
Commercial banks - value of off-balance sheet items

II.8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat
Commercial banks - income statement

II.9. Banki komercyjne – rachunek przepływów pieniężnych
Commercial banks - cash flow statement

II.10. Banki komercyjne – adekwatność kapitałowa
Commercial banks - capital adequacy

III. Banki spółdzielcze ***Cooperative banks***

III.1. Banki spółdzielcze – aktywa
Cooperative banks - assets

III.2. Banki spółdzielcze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Cooperative banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances

III.3. Banki spółdzielcze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Cooperative banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises

III.4. Banki spółdzielcze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Cooperative banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household

III.5. Banki spółdzielcze – pasywa
Cooperative banks - liabilities

III.6. Banki spółdzielcze – wartość depozytów
Cooperative banks - value of deposits

III.7. Banki spółdzielcze – wartość pozycji pozabilansowych
Cooperative banks - value of off-balance sheet items

III.8. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat
Cooperative banks - income statement

III.9. Banki spółdzielcze – rachunek przepływów pieniężnych
Cooperative banks - cash flow statement

III.10. Banki spółdzielcze – adekwatność kapitałowa
Cooperative banks - capital adequacy

IV. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów ***Five commercial banks with the largest value of assets***

IV.1. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – aktywa
Five commercial banks with the largest value of assets - assets

IV.2. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Five commercial banks with the largest value of assets - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances

IV.3. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Five commercial banks with the largest value of assets - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises

IV.4. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych

Five commercial banks with the largest value of assets - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household

IV.5. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – pasywa netto
Five commercial banks with the largest value of assets - liabilities

IV.6. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość depozytów
Five commercial banks with the largest value of assets - value of deposits

IV.7. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość pozycji pozabilansowych
Five commercial banks with the largest value of assets - value of off-balance sheet items

IV.8. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat
Five commercial banks with the largest value of assets - income statement

IV.9. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek przepływów pieniężnych
Five commercial banks with the largest value of assets - cash flow statement

IV.10. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – adekwatność kapitałowa
Five commercial banks with the largest value of assets - capital adequacy

V. Banki prowadzące usługi powiernicze
Banks conducting custodian services

V.1. Banki prowadzące usługi powiernicze – aktywa
Banks conducting custodian services - assets

V.2. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Banks conducting custodian services - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances

V.3. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Banks conducting custodian services - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises

V.4. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Banks conducting custodian services - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household

V.5. Banki prowadzące usługi powiernicze – pasywa
Banks conducting custodian services - liabilities

V.6. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość depozytów
Banks conducting custodian services - value of deposits

V.7. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość pozycji pozabilansowych
Banks conducting custodian services - value of off-balance sheet items

V.8. Banki prowadzące usługi powiernicze – rachunek zysków i strat
Banks conducting custodian services - income statement

V.9. Banki prowadzące usługi powiernicze – rachunek przepływów pieniężnych
Banks conducting custodian service - cash flow statement

V.10. Banki prowadzące usługi powiernicze – adekwatność kapitałowa
Banks conducting custodian service - capital adequacy

VI. Banki giełdowe

Banks listed on Warsaw Stock Exchange

- VI.1. Banki giełdowe – aktywa
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - assets
- VI.2. Banki giełdowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- VI.3. Banki giełdowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- VI.4. Banki giełdowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- VI.5. Banki giełdowe – pasywa
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - liabilities
- VI.6. Banki giełdowe – wartość depozytów
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - value of deposits
- VI.7. Banki giełdowe – wartość pozycji pozabilansowych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - value of off-balance sheet items
- VI.8. Banki giełdowe – rachunek zysków i strat
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - income statement
- VI.9. Banki giełdowe – rachunek przepływów pieniężnych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - cash flow statement
- VI.10. Banki giełdowe – adekwatność kapitałowa
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - capital adequacy

VII. Banki prowadzące działalność maklerską

Banks conducting brokerage activities

- VII.1. Banki prowadzące działalność maklerską – aktywa
Banks conducting brokerage activities - assets
- VII.2. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Banks conducting brokerage activities - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- VII.3. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Banks conducting brokerage activities - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- VII.4. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Banks conducting brokerage activities - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- V.5. Banki prowadzące działalność maklerską – pasywa
Banks conducting brokerage activities - liabilities
- VII.6. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość depozytów
Banks conducting brokerage activities - value of deposits

- VII.7. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość pozycji pozabilansowych
Banks conducting brokerage activities - value of off-balance sheet items
- VII.8. Banki prowadzące działalność maklerską – rachunek zysków i strat
Banks conducting brokerage activities - income statement
- VII.9. Banki prowadzące działalność maklerską – rachunek przepływów pieniężnych
Banks conducting brokerage activities - cash flow statement
- VII.10. Banki prowadzące działalność maklerską – adekwatność kapitałowa
Banks conducting brokerage activities - capital adequacy

VIII. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego
Banks with 100% share of foreign equity

- VIII.1. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – aktywa
Banks with 100% share of foreign equity - assets
- VIII.2. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Banks with 100% share of foreign equity - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- VIII.3. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Banks with 100% share of foreign equity - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- VIII.4. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Banks with 100% share of foreign equity - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- VII.5. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – pasywa
Banks with 100% share of foreign equity - liabilities
- VIII.6. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość depozytów
Banks with 100% share of foreign equity - value of deposits
- VIII.7. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość pozycji pozabilansowych
Banks with 100% share of foreign equity - value of off-balance sheet items
- VIII.8. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat
Banks with 100% share of foreign equity - income statement
- VIII.9. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek przepływów pieniężnych
Banks with 100% share of foreign equity - cash flow statement
- VIII.10. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – adekwatność kapitałowa
Banks with 100% share of foreign equity - capital adequacy

IX. Banki samochodowe
Car banks

- IX.1. Banki samochodowe – aktywa
Car banks - assets
- IX.2. Banki samochodowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Car banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances

- IX.3. Banki samochodowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Car banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- IX.4. Banki samochodowe – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Car banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- IX.5. Banki samochodowe – pasywa
Car banks - liabilities
- IX.6. Banki samochodowe – wartość depozytów
Car banks - value of deposits
- IX.7. Banki samochodowe – wartość pozycji pozabilansowych
Car banks - value of off-balance sheet items
- IX.8. Banki samochodowe – rachunek zysków i strat
Car banks - income statement
- IX.9. Banki samochodowe – rachunek przepływów pieniężnych
Car banks - cash flow statement
- IX.10. Banki samochodowe – adekwatność kapitałowa
Car banks - capital adequacy

X. Banki hipoteczne
Mortgage banks

- X.1. Banki hipoteczne – aktywa
Mortgage banks - assets
- X.2. Banki hipoteczne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) oraz wartość odpisów na należności
Mortgage banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) and value of impairment on loans and advances
- X.3. Banki hipoteczne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od przedsiębiorstw
Mortgage banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for enterprises
- X.4. Banki hipoteczne – wartość należności z Portfela B (wartość bilansowa brutto) od gospodarstw domowych
Mortgage banks - loans and advances from Portfolio B (gross carrying amount) for household
- X.5. Banki hipoteczne – pasywa
Mortgage banks - liabilities
- X.6. Banki hipoteczne – wartość depozytów
Mortgage banks - value of deposits
- X.7. Banki hipoteczne – wartość pozycji pozabilansowych
Mortgage banks - value of off-balance sheet items
- X.8. Banki hipoteczne – rachunek zysków i strat
Mortgage banks - income statement
- X.9. Banki hipoteczne – rachunek przepływów pieniężnych
Mortgage banks - cash flow statement

**OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW
UŻYWANYCH W PUBLIKACJI**

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN PUBLICATION

Znaki umowne

Symbols

Kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak #	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which”	<i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing CSO data please indicate source.